

๖๖๖๖๖๖
๖๖๖๖๖๖
๖๖๖

ผลการฝึกหัดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott)

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมคิด อามารักษ์

16 ส.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
สิงหาคม 2540
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๖๖๖

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรซึ่งกันแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาศิษย์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิบูลย์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิบูลย์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ดำรงศักดิ์ศิริผล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรซึ่งกันแล้ว เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาศิษย์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริกานา พูลสุวรรณ)

วันที่ 15 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำเป็นอย่างดีจาก ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม ศาสตราจารย์ ดร.พดุง อารยะวิญญู และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิตต์ อภินัยนุกัตต์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณท่าน อาจารย์ภูวดี เล้าผาย และท่านอาจารย์วรวรรณ จันทรัฐ ที่ได้ตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณ ผู้ปกครองเด็กหญิงภัทราภรณ์ บุราพรนุสรณ์ ผู้ปกครองเด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด และผู้ปกครองเด็กชายคมเพชร บุญเสวก ที่กรุณานำเด็กมาให้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบพระคุณ คุณเดชะ พลอยทับทิม ที่เมตตาให้บ้านพักเป็นสถานที่ทำการทดลอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับเจ้าของงานวิจัย และผู้แต่งหนังสือทุก ๆ เล่มที่ผู้วิจัยนำมาอ้างอิงในงานวิจัยฉบับนี้

สมคิด อัครารักษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	7
ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	7
ระดับการสูญเสียการได้ยิน	9
ลักษณะและพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	12
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน	20
ประวัติและความเป็นมาของการฝึกฟัง	20
ความหมายของการฝึกฟัง	21
ความสำคัญของการฝึกฟัง	23
องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟัง	24
วิธีการฝึกฟัง	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	36
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	38

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การดำเนินการทดลอง	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
วิธีนำเสนอข้อมูล	43
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	46
ค่าร้อยละ (%) ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน	46
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	60
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	60
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	60
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	62
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	73
ประวัติย่อของผู้วิจัย	179

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การแบ่งระดับของการไต่ถาม	11
2 ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของกลุ่มตัวอย่างของเด็กคนที่ 1	
เด็กหญิงภัทราภรณ์ บุราพรนุสรณ์	47
3 ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของกลุ่มตัวอย่างของเด็กคนที่ 2	
เด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด	48
4 ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของกลุ่มตัวอย่างของเด็กคนที่ 3	
เด็กชายคมเพชร บุญเสวก	49

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 คำร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน (ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน)	50
2 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กคนที่ 1 ในรูปแบบ Single Subject Design	51
3 คำร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน (ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน)	52
4 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กคนที่ 2 ในรูปแบบ Single Subject Design	53
5 คำร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน (ประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน)	54
6 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กคนที่ 3 ในรูปแบบ Single Subject Design	55
7 คำร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน (ประเมินผลก่อนเรียน)	56
8 คำร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน (ประเมินผลหลังเรียน)	57
9 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอนในรูปแบบ Single Subject Design	58

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์จะต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อความหมาย ดังนั้นจึงนับว่า ภาษา เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นในสังคม (บันลือ พลฤกษ์วัน. 2522 : 16) มนุษย์ไม่ว่าชาติใดต้องมีภาษา ผู้ที่พูดไม่ได้ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ หรือไม่ได้เรียนภาษาย่อมลำบากในการดำรงชีวิต เพราะติดต่อกับผู้อื่นไม่ได้ (สตีบ ซีระบุตร. 2521 : 1) ภาษาเป็นเครื่องช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสะดวกสบายขึ้น เด็กปกติทุกคนเรียนรู้ภาษาจากการได้ยิน และการฟัง แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การเรียนรู้ภาษานั้น ไม่สามารถรับฟังได้เช่นเด็กปกติ เนื่องจากสูญเสียการได้ยิน (มลิวัลย์ ธรรมแสง. 2521 : 1) ซึ่งนักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาพบว่า พัฒนาการทางภาษาในขั้นต้นของเด็กทารกปกติ และของเด็กหูหนวกคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เด็กทั้งสองประเภทจะเปล่งเสียง เล่นเสียง และส่งเสียงอ้อแอ้แทบตลอดเวลา แต่เมื่อพัฒนาขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง คือ ขั้นที่เด็กเริ่มเลียนแบบและอ้อแอ้โต้ตอบกับพ่อแม่ เด็กหูหนวกจะค่อย ๆ ลดการอ้อแอ้ลงตามลำดับ จนถึงขั้นหยุดอ้อแอ้ในที่สุด ทั้งนี้เพราะการอ้อแอ้ของเด็กหูหนวกไม่มีความหมาย และไม่ผลต่อเด็ก เนื่องจากเด็กไม่ได้ยินเสียงสะท้อนกลับของเสียงที่ตนเปล่งออกมา และไม่ได้ยินเสียงที่พ่อแม่คุยโต้ตอบกัน (กรมการฝึกหัดครู. 2522 : 1 - 2) พัฒนาการทางภาษาต่างจากเด็กปกติ คือการรับรู้ทางภาษาของเด็กปกติจะอาศัยการฟัง 80% การมอง 13% และการสัมผัส 7% (จรวยพร ธรณินทร์. 2526 : 17) ซึ่งการแสดงออกทางภาษาจะอาศัยการพูด และการเขียนเป็นหลัก ส่วนเด็กหูหนวกนั้น จะรับรู้ภาษาโดยการอาศัยเพียงการมอง และการสัมผัส จะขาดการรับรู้ด้านการฟัง ซึ่งมีความสำคัญต่อการรับรู้ภาษา (จำเริญ จิตจำ. 2529 : 1) การที่เด็กจะมีพัฒนาการทางภาษาอย่างไรรั้น ขึ้นกับเงื่อนไขที่จำเริญ 4 ประการ คือ การได้ยิน แบบอย่างที่ถูกต้องการพูดภาษานั้น ๆ ระบบประสาทส่วนกลางของเด็ก และความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก และครอบครัว หากเงื่อนไขดังกล่าวเป็นไปตามปกติ การเรียนรู้ภาษาของเด็กก็จะดำเนินไปด้วยดี แต่หากเงื่อนไขแม้เพียงประการใดประการหนึ่งเกิดความบกพร่องไปก็必将ส่งผลให้พัฒนาการทางภาษาของเด็กไม่อาจดำเนินไปตามปกติ

ดังนั้นเด็กหูหนวก จึงมีปัญหาทางพัฒนาการทางภาษา (ศรียา นิยมธรรม. ม.ป.ป. : 42) ปัญหาอันยิ่งใหญ่ของเด็กหูหนวก คือ การขาดภาษาเนื่องจากไม่ได้ยิน จึงไม่มีภาษาพูด และส่งผลให้ภาษาเขียนเสียไปด้วย การฟังจึงมีอิทธิพลต่อการพูดของคนเราเป็นอย่างยิ่ง เมื่อเราได้ยินเราจึงจะพูดได้ ถ้าไม่ได้ยินก็พูดไม่ได้หรือพูดไม่ถูก พูดไม่ชัด (สราญ บุญญาสนธิ. 2534 : 34) เด็กที่จะพูดได้ต้องได้ยินเสียงก่อนแล้วเลียนเสียงนั้น เลียนคำพูด พัฒนาการได้ยินอยู่ทุกวันด้วยเหตุที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทำให้เด็กไม่มีภาษาติดต่อกับคนอื่น (วาริ ธีระจิตร. 2534 : 55)

เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นหูตึง หรือหูหนวก จะมีปัญหาในการรับฟังเสียง วิธีที่จะช่วยให้เด็กได้ยินเสียงก็คือ การใส่เครื่องช่วยฟัง เด็กส่วนใหญ่มักจะมีการได้ยินที่เหลือน้อยไม่มากนักน้อย การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟังก็คือ การพยายามให้เด็กได้ใช้การได้ยินที่เหลือน้อยให้เกิดประโยชน์มากที่สุด (ศรียา นิยมธรรม. 2538 : 23) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟังและการพูดเป็นเรื่องจำเป็นมาก โดยเฉพาะสำหรับเด็ก เพราะการให้การศึกษาแก่เด็กพวกนี้จำเป็นต้องอาศัยการฟังสมรรถภาพในการใช้ภาษาเป็นสำคัญ ฉะนั้นหากเด็กพวกนี้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟัง และการพูดได้ดีเพียงใด ก็จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการฟัง และการพูดได้ดียิ่งขึ้นเพียงนั้น (ศรียา นิยมธรรม. ม.ป.ป. : 404)

ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึง และกล่าวไว้ในแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 หมวดที่ 2 ระบบการศึกษาข้อ 4.5 กำหนดไว้ว่าการศึกษาพิเศษเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือมีปัญญาเลิศ ได้พัฒนาความถนัด และอัจฉริยภาพของตนอย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาพิเศษนี้อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดในสถานศึกษาปกติ ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 15) และในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) รัฐได้กำหนดนโยบายในการเร่งรัดการศึกษา เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร โดยเน้นการช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับตัวเด็ก และสภาพแวดล้อมของ

ท้องถิ่น เพื่อให้ความสำคัญต่อเด็กกลุ่มด้อยโอกาสเป็นพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 26) แต่ในความเป็นจริงนั้น รัฐยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้ครบถ้วนโดยเฉพาะในจังหวัดเพชรบุรี เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินยังไม่ได้รับบริการทางการศึกษาจากรัฐบาล ทั้งการจัดการศึกษาให้เฉพาะ หรือการจัดเรียนร่วมในสถานศึกษาปกติจึงทำให้เด็กเหล่านี้ขาดโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียน และขาดการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาของคนนั้น ต้องอาศัยการฟัง หรือการได้ยินมาก่อนเป็นลำดับแรกแล้วจึงสามารถพูด อ่าน และเขียนได้ ซึ่งมาชาโด (Machado. 1980 : 71) ได้กล่าวว่า พัฒนาการ และความสามารถทางการฟังของเด็กจะเป็นทักษะทางภาษาที่เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าด้านอื่น ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนการฟังในฐานะที่เป็นทักษะทางภาษาที่เด็กเรียนรู้ได้ก่อนการพูด การฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลายวิธี และการฝึกฟังตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott) เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งวรรณ จันทรัฐ (2531 : 54) ได้ทดลองการใช้ชุดการสอนเทปโทรทัศน์สำหรับผู้บกพร่องฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตามวิธีการของ นอร์ทคอต (Northcott) พบว่า แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนในชุดการสอนเทปโทรทัศน์มีค่าร้อยละอยู่ระหว่าง 90.00 ถึง 96.67 และ 83.33 ถึง 94.44 ตามลำดับ ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษาให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (จังหวัดเพชรบุรี) ด้วยวิธีการฝึกฟังตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott) ซึ่งคาดว่าจะประสบความสำเร็จเช่นเดียวกัน

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งได้รับการฝึกฟังตามขั้นตอนของ นอร์ทคอต (Northcott)

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเลือกวิธีการฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร คือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา อายุ 4 - 8 ปี มีระดับสติปัญญาในเกณฑ์ปกติ และไม่มีความพิการอื่น ๆ ซ้ำซ้อน
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา อายุ 6 ขวบ 1 คน อายุ 7 ขวบ จำนวน 2 คน อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
3. ระยะเวลาในการทดลอง การทดลองครั้งนี้ระหว่างวันที่ 16 มกราคม 2540 ถึง 17 มีนาคม 2540 สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 40 ครั้ง (จำนวน 8 สัปดาห์)
4. ตัวแปร ที่ศึกษา
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

การสอนฝึกฟังตามขั้นตอน นอร์ทคอต (Northcott)
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

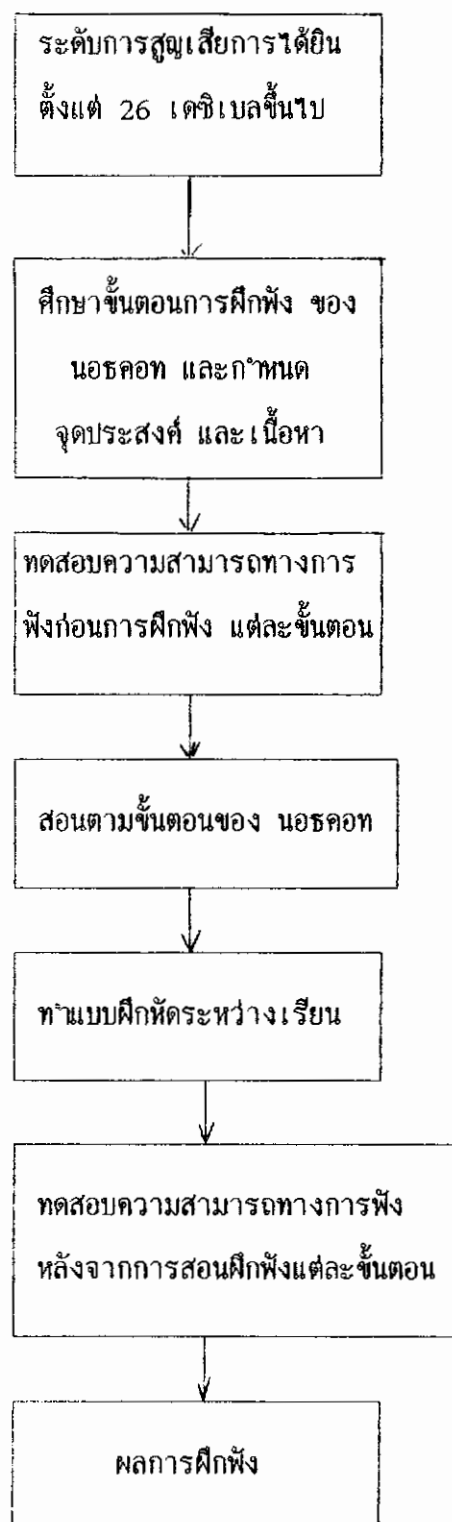
ผลของการพัฒนาทางการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพทางการได้ยินเมื่อทำการวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที ได้ค่าเฉลี่ยของหูข้างที่ต่ำกว่าตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป
2. การฝึกฟัง หมายถึงวิธีการสอน และการฝึกให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ให้เป็นประโยชน์ในการจำแนกเสียงต่าง ๆ ตั้งแต่เสียงรอบตัวในชีวิตประจำวัน จนกระทั่งถึงเสียงพูดโดยวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott, 1977 : 208 - 211) มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของประเทศไทย โดยมีขั้นตอนการฝึกฟังทั้ง 8 ขั้น ดังนี้คือ
 - 2.1 การฝึกฟังเสียง คือการฝึกให้เด็กรู้ว่ามีเสียง หรือไม่มีเสียง โดยฝึกให้เด็กฟังเสียงในชีวิตประจำวัน เช่น เสียงกลอง เสียงวิทยุ เสียงนาฬิกาปลุก
 - 2.2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย คือการฝึกให้เด็กฟังเสียงของสิ่งต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่าเป็นเสียงอะไร เช่น ให้เด็กฟังเสียงเพลงวิทยุ เด็กบอกได้ว่ามีเสียงจากวิทยุ หรือทำท่าตามเสียงเพลง
 - 2.3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง คือการฝึกให้เด็กฟังเสียง และแสดงกิริยาตอบโต้ที่เหมาะสม เช่น ได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนเด็กยกมือ
 - 2.4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน คือการให้เด็กฟังเสียง และจำแนกได้ว่าเสียงที่ได้ยินดัง หรือค่อย เช่นเมื่อได้ยินเสียงดังเด็กหุบกระดากแผ่นใหญ่ และเมื่อได้ยินเสียงค่อยเด็กหุบกระดากแผ่นเล็กได้ถูกต้อง
 - 2.5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง คือการฝึกให้เด็กฟังเสียงจากที่ต่าง ๆ เช่น ข้างหน้า ข้างหลัง และเด็กชี้บอกได้ว่าเสียงที่ได้ยินดังมาจากที่ใด
 - 2.6 การฝึกฟังเสียงในระยะที่เพิ่มขึ้น คือการฝึกให้เด็กฟังเสียงในระยะ 3 ฟุต 6 ฟุต 9 ฟุต เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ว่าในระยะไกลเสียงจะดัง ในระยะไกลเสียงจะค่อย
 - 2.7 การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง เช่น ทำเสียงรบกวนภายในห้องด้วยการเปิดวิทยุแล้วเรียกชื่อเด็ก เพื่อให้เด็กทำปฏิกิริยาตอบสนองเสียงเรียกชื่อของตน
 - 2.8 การฝึกจำแนกเสียงพูด คือการฝึกฟังเสียงคำพูดเป็นคำเดียว เช่น บลา หมา ปู และสามารถเลือกภาพที่ถูกต้องจากตัวเลือก 2 ตัวได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.1 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.2 ระดับการสูญเสียการได้ยิน
 - 1.3 ลักษณะ และพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.4 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 1.5 การศึกษาเด็กเป็นรายกรณี
2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 - 2.1 ประวัติ และความเป็นมาของการฝึกฟัง
 - 2.2 ความหมายของการฝึกฟัง
 - 2.3 ความสำคัญของการฝึกฟัง
 - 2.4 องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟัง
 - 2.5 วิธีการฝึกฟัง
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟัง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ทูนพิศ อมาตยกุล และคนอื่น ๆ (2522 : 17 - 22) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่าดังนี้
เด็กหูตึง หมายถึงเด็กที่มีการได้ยินเสียงของหูที่ได้รับการตรวจวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ๗ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที โดยใช้วิธีการวัดที่ถูกต้องทุกประการแล้วได้ผลเฉลี่ยความไวที่น้อยที่สุดตามหูข้างที่ดีกว่าระหว่าง 26 - 89 เดซิเบล (ISO, 1964)

ละออ ชูติกร และจิตต์าส อินทวิเศษ (2524 : 4) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีอวัยวะทางการได้ยิน คือ ประสาทหู ไม่สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์เป็นปกติ ทำให้บุคคลไม่สามารถรับรู้โดยการฟังได้ปกติเหมือนเด็กอื่น ๆ ทั้งที่บั้นไม่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

สุชา จันทน์เอม (2525 : 51) ได้ให้ความหมายของคำว่า "หูหนวก" "หูตึง" ไว้ว่า คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินไป จะได้ยินบ้างก็เป็นเพียงเสียงบริสุทธิ์ ซึ่งเกินกว่า 90 เดซิเบล ไม่สามารถได้ยินเสียงคำพูดได้ แม้จะใส่เครื่องช่วยฟังก็ช่วยอะไรไม่ได้มากนัก คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินบ้างแต่ยังมีโอกาสได้ยิน และเข้าใจภาษาพูด เมื่อมีเสียงดังขึ้นกว่าเดิม หรือพูดเสียงดังขึ้นก็จะได้ยิน จำเป็นจะต้องใส่เครื่องช่วยฟัง จึงจะทำให้รับฟังเสียงคำพูดขึ้นสามารถพูดได้ บุคคลประเภทนี้จะสูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 - 90 เดซิเบล

วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี (2526 : 85) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินทั้งหมดหรือบางส่วนไม่ว่าจะเป็นมาตั้งแต่กำเนิดหรือภายหลังการเกิดก็ได้ ซึ่งการสูญเสียการได้ยินนี้อาจรุนแรงถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อความสามารถในการสื่อความหมาย หรือการเรียนรู้ภาษาของเด็กก็ได้

ประจิตต์ อวินัยนุรักษ์ และมลิวลัย ธรรมแสง (2529 : 6) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูหนวก) ไว้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูหนวก) หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพการได้ยิน เมื่อทำการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์เป็นเดซิเบล ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ได้ค่าเฉลี่ยการได้ยินของหูแต่ละข้างเกินกว่า 90 เดซิเบล อันเป็นค่ามาตรฐานระหว่างชาติ (ISO. 1964)

ศูนย์พัฒนศึกษาอาเซียนแห่งประเทศไทย (2529 : 4) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ดังนี้

เด็กหูตึง หมายถึงเด็กที่มีการได้ยินเหลืออยู่บ้าง สามารถได้ยินเสียงได้ ไม่ว่าจะใส่เครื่องช่วยฟัง หรือไม่ก็ตาม

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่ได้ยินเสียงพูดต่าง ๆ อาจรับรู้เสียงจากการสั่นสะเทือน ถ้าสูญเสียการได้ยินในระดับนี้มาแต่กำเนิด จะพูดไม่ได้ถ้าไม่ได้รับการสอนพิเศษ ส่วนมากใช้ภาษามือในการติดต่อสื่อความหมายระหว่างกัน

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 11) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึง หรือหูหนวกก็ได้

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป วัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่า เด็กไม่สามารถใช้การได้ยินให้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพในการฟัง อาจเป็นผู้ที่สูญเสียการได้ยินแต่กำเนิด หรือ เป็นการสูญเสียการได้ยินภายหลัง

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 - 89 เดซิเบล ในหูข้างที่ดีกว่าวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 เฮิรตซ์ เป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยินเล็กน้อยถึงสูญเสียการได้ยินขั้นรุนแรง

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 1) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่อง หรือสูญเสียการได้ยินระหว่าง 26 - 90 เดซิเบล

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่สูญเสียการได้ยิน ซึ่งอาจจะเป็นเด็กหูตึง หรือหูหนวกก็ได้

เด็กหูตึง หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพทางการได้ยินในหูข้างที่ดีกว่า เมื่อวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที ได้ผลเฉลี่ยความไวที่น้อยที่สุดระหว่าง 26 - 89 เดซิเบล (ISO. 1964)

เด็กหูหนวก หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพทางการได้ยินในหูข้างที่ดีกว่า เมื่อวัดด้วยเสียงบริสุทธิ์ ณ ความถี่ 500, 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที ได้ผลเฉลี่ยความไวที่น้อยที่สุด 90 เดซิเบลขึ้นไป (ISO. 1964)

2. ระดับการสูญเสียการได้ยิน

ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม (2518 : 89) ได้แบ่งระดับการได้ยินไว้ดังนี้

10 - 25	เดซิเบล	เป็นระดับการได้ยินของคนปกติ
25 - 40	เดซิเบล	เป็นการได้ยินของพวกที่หูตึงเล็กน้อย แต่ถ้าไม่สังเกตจะไม่รู้ เป็นเพียงแต่ฟังเสียงพูดเบา ๆ ไม่ถนัด และอาจพูดไม่ชัดบ้าง
40 - 55	เดซิเบล	เป็นระดับการได้ยินของคนหูตึงปานกลาง พวกนี้จะเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูดได้ครึ่ง ๆ กลาง ๆ นอกจากผู้พูดจะอยู่ในระยะใกล้ หรือไม่ต่ำกว่า 3-5 ฟุต
55 - 70	เดซิเบล	เป็นระดับการได้ยินของคนหูตึงค่อนข้างมาก จนฟังภาษาพูดไม่ค่อยรู้เรื่อง
70 - 90	เดซิเบล	เป็นพวกหูตึงขนาดหนัก แม้แต่เสียงตะโกนก็ไม่ได้ยิน
มากกว่า 90	เดซิเบล	เป็นพวกหูหนวก บางครั้งอาจฟังเสียงดัง ๆ ได้บ้าง แต่มักเป็นการรับรู้ทางการสัมผัสเทือน

เดวิส และซิลเวอร์แมน (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Davis and Selverman : 1970) กล่าวว่า ในวงการแพทย์ทั่วไปจัดระดับการสูญเสียการได้ยินไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. การได้ยินปกติ 0 - 25 เดซิเบล (ISO.)
2. สูญเสียการได้ยินเล็กน้อย 26 - 40 เดซิเบล
3. สูญเสียการได้ยินปานกลาง 41 - 55 เดซิเบล
4. สูญเสียการได้ยินค่อนข้างมาก 56 - 70 เดซิเบล
5. สูญเสียการได้ยินมาก 71 - 90 เดซิเบล
6. สูญเสียการได้ยินมากอย่างยิ่ง 91 เดซิเบลหรือมากกว่า

คัทซ์ (กฤษณา เลิศสุขประเสริฐ. 2530 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Katz. : 1978) ได้กล่าวถึงการแบ่งระดับการได้ยินดังตาราง 1

ตาราง 1 การแบ่งระดับของการได้ยิน (ค่าเดซิเบลเป็นมาตรฐานระหว่างชาติ ISO. 1964)

ประเภทของการได้ยิน	ค่าเฉลี่ยความไว ณ ตำแหน่ง 500 - 2,000 Hz (เป็น dB)	ความสามารถการฟัง
ปกติ (Normal limits)	0 ถึง 25	ไม่ลำบากในการรับฟัง คำพูด
หูตึงน้อย (Mild hearing loss)	26 - 40	ไม่ได้ยินเสียงพูดเบา ๆ
หูตึงปานกลาง (Moderate hearing loss)	41 - 55	พอที่จะเข้าใจคำพูดในระดับ ความดังปกติในระยะ 3-5 ฟุต
หูตึงมาก (Severe hearing loss)	56 - 70	ต้องพูดด้วยเสียงดัง ๆ จึงจะ เข้าใจ แต่จะมีความลำบาก ในการฟังขณะอยู่ในที่ ๆ มี เสียงจอแจ
หูตึงรุนแรง (Profound hearing loss)	71 - 90	อาจจะได้ยินเสียงตะรอกนใน ระยะ 1 ฟุต แต่ไม่เข้าใจ
หูหนวก (Deafness)	90 ⁺	เสียงตะรอกนไม่ได้ยิน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระดับการสูญเสียการได้ยินนั้นแบ่งได้ 6 ระดับ ระดับ 1 การได้ยินปกติ ผู้สูญเสียการได้ยินในระดับ 2-5 เรียกว่าคนหูตึง สามารถที่จะรับฟังเสียงพูดเบา ๆ ไปจนถึงเสียงที่ตะโกนในระยะ 1 ฟุตได้ และเมื่อใส่เครื่องช่วยฟังที่เหมาะสมจะทำให้รับฟังเสียงได้ดียิ่งขึ้น ส่วนผู้ที่สูญเสียการได้ยินในระดับ 6 เรียกว่า คนหูหนวก ไม่สามารถได้ยินเสียงคนอื่น แม้แต่เสียงตะโกน

3. ลักษณะ และพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นรินทร สันติตระกูล (2527 : 31) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินดังนี้

1. ชอบบ๊อ้อวด เห็นแก่ตัว ถือตัวเองเป็นใหญ่ ตามใจตัวเอง
2. จีระแวงสงสัย
3. ก้าวร้าว
4. หัวดี
5. ไม่ค่อยสนใจในบุญคุณผู้อื่น
6. ไม่รู้จักตนเอง ไม่รู้จักประมาณตนเอง
7. เข้าใจตนเองในทางผิด ๆ ไม่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง
8. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ตามไม่ได้
9. มีแนวโน้มการยึดมั่นเฉพาะในสิ่งที่ตนเองคุ้นเคยเท่านั้น สิ่งที่ไม่เคยรู้เคย

เห็นหรือไม่คุ้นเคยมาก่อนจะไม่แน่ใจ และตัดสินใจไม่ได้

10. แม้จะก้าวร้าวไม่ยืดหยุ่น เข้าใจอะไรก็ยึดแน่นอยู่อย่างนั้น ขาดเหตุผลในการ

พิจารณา

บุญทัน ไกรเพชร (2531 : 15) กล่าวว่า การที่เด็กมีความบกพร่องทางการได้ยินเกิดมาอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมย่อมมีผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์ และจิตใจ เช่นเดียวกับที่มีผลต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่า พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางการพูด ฯลฯ จากการที่หูไม่ได้ยิน และพูดไม่ได้ ทำให้เด็กขาดภาษา ที่จะสื่อความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองแก่ผู้อื่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจึงแสดงพฤติกรรมบางอย่าง ที่บ่งถึงความไม่สามารถควบคุมทางอารมณ์ของตนเองได้ เช่น เอาแต่ใจตนเอง ก้าวร้าว ขาดความยับยั้งชั่งใจไม่ทำตามระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ตัว เป็นต้น

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 13 - 15) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนี้

1. การพูด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอาจจะพูดไม่ได้ หรือพูดไม่ชัด เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมาก หรือ หูหนวก อาจพูดไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับการสอนพูดตั้งแต่วัยเด็ก
2. ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในวงจำกัด เรียงคำเป็นประโยคผิดหลักภาษา เป็นต้น
3. ความสามารถทางสติปัญญา จากรายงานการวิจัยระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า มีการกระจายคล้ายเด็กปกติ บางคนอาจร้อง บางคนอาจจะฉลาด บางคนถึงขั้นเป็นอัจฉริยะก็มี จึงสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่ใช่เด็กโง่ทุกคน
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำกว่าเด็กปกติ เนื่องจากเด็กมีปัญหาทางภาษา และการวัดผลที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
5. การปรับตัว เด็กไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี อาจเกิดความคับข้องใจ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความฉลาดอาจปรับตัวได้ดี ส่วนเด็กที่ไม่ฉลาดอาจมีปัญหาในการปรับตัว

ศรียา นิยมธรรม (2534 : 178) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไว้ว่า เด็กหูตึงมาก ๆ หรือเด็กหูหนวกนั้น จะมีความบกพร่องหลาย ๆ ทาง เช่น พัฒนาการทางภาษา การพูดจะล่าช้า และผิดปกติ เด็กหูหนวกมักมีพฤติกรรมที่มีปัญหาด้วยทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ได้รู้สึกรอคอย และคับข้องใจ การที่เด็กไม่เข้าใจว่ามีอะไรเกิดขึ้น หรืออะไร ๆ เขาจะทำอะไรกัน ทำให้เด็กรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้ง เด็กหูหนวกหลาย ๆ คน มีสติปัญญาเป็นปกติ อย่างไรก็ตามเด็กเหล่านี้อาจถูกเข้าใจว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน เพราะเขาไม่ได้ยิน จึงไม่ทราบว่าจะควรจะทำอย่างไร

วาริ ถิระจิตร (2537 : 47 - 48) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่า

1. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาทางภาษามาก เพราะขาดการสื่อความหมายด้านภาษาพูดต้องใช้มือแทนภาษาพูด เวลาพูดเสียงจะเพี้ยนทำให้ติดต่อกับบุคคลอื่นได้น้อย คนหูหนวกมักเขียนหนังสือผิด เขียนกลับคำ รู้ศัพท์น้อย การใช้ภาษาเขียนผิดพลาด
2. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านอารมณ์ เพราะสาเหตุของภาษา ทำให้การสื่อความเพื่อทำความเข้าใจเป็นไปได้อย่างลำบาก ถ้าหากไปอยู่ในสังคมที่ไม่เป็นที่ยอมรับแล้วก็จะยอมเพิ่มปัญหามากขึ้น ทำให้เด็กสุขภาพจิตเสื่อม มีปมด้อย ทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น โกรธง่าย เอาแต่ใจตนเอง ขาดความรับผิดชอบ
3. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านครอบครัว หากครอบครัวของเด็กหูหนวกไม่ยอมรับเด็กขาดความรักความเข้าใจ ขาดความอบอุ่นทางใจ น้อยเนื้อต่ำใจ เพราะไม่สามารถจะระบายกับใครได้ เนื่องจากความบกพร่องทางการสื่อความหมายด้านการพูด
4. เด็กหูหนวกจะมีปัญหาด้านสังคม ถ้าหากอยู่ในสังคมที่ไม่ยอมรับ รู้เท่าไม่ถึงการขาดความเข้าใจ มักถูกกลั่นแกล้ง ส่อเสียด ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กหูหนวกเกิดความคับข้องใจ น้อยเนื้อต่ำใจ และบางครั้งอาจตกเป็นเครื่องมือของพวกมิจฉาชีพ กลายเป็นอาชญากรเป็นต้น

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ลักษณะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะมีความบกพร่องเกี่ยวกับการพูด ด้านภาษา ความสามารถทางสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปรับตัว ทำให้เด็กเกิดปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคม เสียความมั่นใจ ซึ่งเป็นผลทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา

4. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องใช้เทคนิคขั้นสูง และมีความยากลำบากกว่าเด็กปกติ เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีข้อเสียเปรียบทางภาษาทำให้การพัฒนาไปถึงจุดสูงสุดต้องมีข้อจำกัดไปด้วย และเนื่องจากสภาพความพิการของเด็กเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรได้รับการบริการเป็นพิเศษได้แก่ การบริการจากนักวิชาชีพเฉพาะ ครูสอนพูด หอส่งเสริมวิชาการ ครูจิตวิทยา ครูแนะแนว และบริการเพิ่มเติมจากโครงการฝึกอาชีพเบื้องต้น (อาศิรา สามห้วย. 2538 : 26)

การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจกระทำได้หลายลักษณะ สำหรับเด็กก่อนเข้าโรงเรียนนั้น รัฐอาจส่งครูไปสอน หรือเตรียมความพร้อมที่บ้านจนกระทั่งเด็กยังเล็ก หากเด็กอยู่ในวัยอนุบาล เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อม และการฝึกฟังทางราชการอาจจัดเป็นศูนย์เด็กเล็ก หรือศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้นได้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2533 : 22)

ส่วนเด็กที่อยู่ในวัยเรียนนั้น จัดกลุ่มนักเรียนได้ดังนี้

1. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติเป็นชั้นพิเศษเต็มเวลา มีครูประจำชั้นพิเศษ และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยเฉพาะควรทำให้เด็กอยู่ในชั้นพิเศษไม่เกิน 3 ปี สำหรับเด็กหูหนวก และ 4 ปี สำหรับเด็กหูตึง หลังจากนั้นแล้วควรมีโอกาสในการเรียนร่วมบางเวลา หรือเต็มเวลาในชั้นเรียนปกติ
 2. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ แต่มีการเรียนร่วมบางเวลา เด็กจะเรียนในห้องเสริมวิชาการ มีครูการศึกษาพิเศษเป็นครูประจำชั้นสอนวิชาสามัญ ฝึกฟัง และฝึกพูด ส่วนในช่วงวิชาอื่น เช่น ศิลปะ พลศึกษา เด็กจะไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ
 3. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ แต่มีการเรียนร่วมบางเวลาเป็นห้องเรียนเฉพาะสำหรับเด็กประเภทนี้ มีครูการศึกษาพิเศษเป็นครูประจำชั้น ทำหน้าที่สอนวิชาสามัญ และมีนักแก้ไขการพูด หรือนักโสตสัมผัสเป็นผู้สอนภาษาการพูด และการฝึกฟัง ส่วนวิชาอื่น ๆ เด็กอาจไปเรียนร่วมในชั้นเรียนเดียวกันกับเด็กปกติ
 4. เรียนร่วมเต็มเวลาเป็นการส่งเด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในทุกวิชาแต่อาจมีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือเด็ก หากเด็กมีปัญหาในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
- เด็กหูหนวกกับเด็กหูตึงควรแยกชั้นเรียนกัน การจัดชั้นไม่ควรยึดอายุเป็นหลัก แต่ควรยึดความสามารถเป็นหลัก โดยเฉพาะความสามารถทางภาษา ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการเรียนวิชาสามัญ พฤติกรรมทางสังคม ตลอดจนบุคลิกภาพของเด็ก (ผดุง อารยะวิญญู, 2533 : 22 - 23)

สรุปการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ครูการศึกษาพิเศษ นับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำเป็นจะต้องได้รับการจัดการศึกษาพิเศษ เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องทางการได้ยิน และความต้องการของเด็ก เช่น การฝึกฟัง ฝึกพูด ห้องเสริมวิชาการ ครูจิตวิทยา ครูแนะแนว และการฝึกอาชีพ

สำหรับเด็กก่อนเข้าโรงเรียน รัฐบาลอาจส่งครูไปสอน หรือเตรียมความพร้อมที่บ้านในกรณีที่เด็กยังเล็ก และหากเด็กอยู่บ้านวัยอนุบาล เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อม และการฝึกฟัง ทางราชการอาจจัดเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้นได้

ส่วนเด็กที่อยู่ในวัยเรียน จัดกลุ่มนักเรียนได้ดังนี้

1. ชั้นพิเศษโรงเรียนปกติ เป็นชั้นพิเศษเต็มเวลา มีครูประจำชั้นพิเศษ เป็นผู้ที่สามารถจัดการศึกษาทางด้านการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. ชั้นพิเศษโรงเรียนปกติ แต่มีการเรียนร่วมบางเวลา เด็กจะเรียนในห้องเสริมวิชาการ มีครูการศึกษาพิเศษ เป็นครูประจำชั้น สอนวิชาสามัญ ฝึกฟัง และฝึกพูด
3. ชั้นพิเศษโรงเรียนปกติ แต่มีการเรียนร่วมบางเวลา เป็นห้องเรียนเฉพาะ มีครูการศึกษาพิเศษ เป็นครูประจำชั้น ทำหน้าที่สอนวิชาสามัญ มีนักแก้ไขการพูด เป็นผู้สอนภาษา การพูด และการฝึกฟัง
4. เรียนร่วมเต็มเวลา เป็นการส่งเด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในทุกวิชา แต่อาจมีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือเด็กมีปัญหาในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

การศึกษาเด็กเป็นรายกรณี

ศุภวดี บุญดวงศ์ (2531 : 92 - 94) ได้กล่าวถึงการศึกษาเป็นรายกรณี การศึกษาเป็นรายกรณี หมายถึง กระบวนการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเด็กเป็นรายบุคคลต่อเนื่องกันไประยะหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อหาทางแก้ไขปัญหามองกันปัญหาช่วยทำให้เด็กสามารถปรับตัวได้ และช่วยเหลือเด็กพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น อารมณ์ สังคม และการเรียน

วิธีการที่ใช้ควบคู่กันในการศึกษารายกรณีได้แก่

1. การทำประวัติรายกรณี เป็นการรวบรวมบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเด็กอย่างละเอียด สมบูรณ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และถูกต้องตามความเป็นจริง โดยไม่มีการแปลผล หรือตีความหมายข้อมูล จึงช่วยให้เข้าใจภูมิหลัง สิ่งแวดล้อม องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัว และการพัฒนาของเด็ก

2. การประชุมปรึกษาเกี่ยวกับเด็กเป็นรายกรณี คือ การนำบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ที่ทำการศึกษารายกรณีนั้นมาประชุมร่วมกัน เพื่อปรึกษาหารือ เกี่ยวกับการตีความหมาย สังเคราะห์ข้อมูล และพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือเด็กต่อไป

การศึกษารายกรณี จึงเป็นรูปรายงานการวิเคราะห์ ตีความข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากข้อมูลที่รวบรวมไว้ จากการทบทวนประวัติรายกรณี จนสามารถสะท้อนให้เห็นสภาพปัญหา พฤติกรรม บุคลิกภาพ และสิ่งแวดล้อมของเด็กที่ทำการศึกษา ทำให้วินิจฉัยถึงสาเหตุของปัญหา หาทางแก้ไขปัญหา ป้องกันปัญหาหรือหาแนวทางช่วยพัฒนาเด็ก ในกรณีที่ผู้ทำการศึกษาไม่สามารถแก้ปัญหาลูกได้ตามลำพัง ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ เข้ามาร่วมมือช่วยเหลือ จึงควรจัดให้มีการประชุมปรึกษา เกี่ยวกับเด็กเป็นรายกรณี ขึ้น

เด็กที่ควรเลือกศึกษาเป็นรายกรณีมีดังนี้

1. เด็กที่มีความสามารถสูงมาก เช่น มีความสำเร็จด้านการเรียนสูง แสดงความสามารถด้านศิลปะสูง มีทักษะด้านดนตรีสูง
2. เด็กที่มีพฤติกรรมเป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่น เช่น มีความพยายามอย่างมากในการต่อสู้อุปสรรคทั้งหลาย แสดงความพยายาม จนพบความสำเร็จ มีพฤติกรรมอื่น ๆ ดีเด่นเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น
3. เด็กที่มีปัญหาต้องการความช่วยเหลือ เช่น สร้างปัญหาทางพฤติกรรมในชั้นเรียน ไม่สามารถทำงานในระดับที่เรียนได้ มีความลำบากในการปรับตัวกระบวนการศึกษาเป็นรายกรณี ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 6 ขั้นตอนด้วยกันคือ

1. รวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับตัวเด็ก โดยการใช้เทคนิคเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์เด็ก การใช้แบบสอบถาม การเขียนอัตชีวประวัติ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การสังเกตพฤติกรรมเด็กของครู และบุคคลอื่น ๆ เพื่อพิจารณาหาสาเหตุให้ความช่วยเหลือต่อไป

2. วิเคราะห์ข้อมูล อาจจะมีการประชุมปรึกษาเกี่ยวกับเด็กเป็นรายกรณี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก และผู้เชี่ยวชาญร่วมกันประชุมพิจารณาศึกษาข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้

3. วินิจฉัยปัญหา เป็นการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาพิจารณาหาสาเหตุ เพื่อวางสมมติฐานอย่างมีเหตุผล

4. ขั้นสังเคราะห์ข้อมูล เป็นการศึกษาหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพิ่มเติมแล้วนำมาสังเคราะห์กับข้อมูล ที่มีอยู่แล้วช่วยให้เข้าใจลักษณะปัญหา และวินิจฉัยได้ถูกต้อง

5. ขั้นแก้ไขปัญหา มีการคิดหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือและแนวได้ในการแก้ปัญหา

6. ขั้นการติดตามผล เพื่อจะได้ทราบถึงผลของการศึกษารายกรณี ได้แก้ไขข้อบกพร่องและให้ความช่วยเหลือ แก่เด็กเพิ่มเติมเค้าโครงสำหรับการศึกษารายกรณี ไม่มีแบบอย่างที่แน่นอน แต่ก็ควรประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อของผู้ที่ทำการศึกษา และเวลาทำการศึกษา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
3. ผู้ส่งเด็กคนนี้เป็นใคร เหตุผล สำหรับการส่งเด็กมาศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหา เช่น ปัญหาเกิดขึ้น เมื่อใด ร้ายแรงมากหรือน้อยเพียงใด ระยะเวลาที่เกิดปัญหา เจตคติของเด็กต่อปัญหา
4. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว เช่น อายุ อาชีพ ศาสนา ระดับการศึกษา สภาพทางเศรษฐกิจของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน สัมพันธภาพภายในครอบครัว เจตคติ ของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อเด็ก
5. ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ได้แก่ รายงานการตรวจร่างกายของแพทย์ ส่วนสูง น้ำหนัก สภาพความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
6. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบต่าง ๆ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้วินิจฉัยแล้ว
7. ประวัติการเรียน และความสำเร็จ เริ่มจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และควรกล่าวถึงลักษณะนิสัยการทำงาน เจตคติของเด็กที่มีต่อโรงเรียน ความสามารถพิเศษแผนการเรียนในอนาคต
8. พัฒนาการทางสังคม การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การมีส่วนร่วมในงานของส่วนรวม ฐานะของเด็กในกลุ่ม
9. พัฒนาการทางอารมณ์ กล่าวถึง สุขภาพจิตโดยทั่วไป เจตคติต่อตนเอง อาการเกิดจากความขัดแย้งทางอารมณ์และจิตใจ การหาทางออกเมื่อมีปัญหาทางอารมณ์

10. ประสบการณ์ในการทำงาน เจตคติต่อการทำงาน การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ และชีวิตในอนาคต งานอดิเรกที่ชอบทำ
11. บทสรุป วิเคราะห์ วินิจฉัย และตั้งสมมติฐาน สาเหตุของพฤติกรรม
12. ข้อเสนอแนะในลักษณะให้แก้ปัญหาหรือช่วยพัฒนาเด็กให้ถูกทาง เพื่อป้องกันปัญหา
13. บันทึกการติดตามผล เพื่อจะได้บันทึกข้อมูล เพิ่มเติมเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กและผลที่ได้รับจากการเสนอแนะการแก้ปัญหา

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาเด็กเป็นรายกรณี

1. เป็นพื้นฐานสำหรับการวินิจฉัย และการช่วยเหลือปัญหาพิเศษบางปัญหา
2. เป็นวิธีการช่วยเหลือ แก้ปัญหาให้เด็ก โดยอาศัยวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์
3. เป็นข้อมูลที่รวบรวมไว้ เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษา และการให้ความช่วยเหลือเด็ก ซึ่งเอื้อต่อการวิจัยในโอกาสต่อไป
4. เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กได้ร่วมกันพิจารณา วางแผนแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือเด็ก
5. เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษา และเข้าใจเด็กได้ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือแนะแนวเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

ทศพร มณีศรีชา (2539 : 182) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการศึกษารายกรณี ซึ่งสอดคล้องกันว่า การศึกษารายกรณีเป็นวิธีการที่ใช้ศึกษานักเรียนแต่ละคน ด้วยเครื่องมือและเทคนิคทางการแนะแนวหลายชนิด และศึกษาค่อนข้างใช้เวลานานพอสมควร จึงมีประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

1. ทำให้ได้ข้อมูลจำนวนมาก และกว้างขวางช่วยให้รู้จัก และเข้าใจนักเรียนละเอียดทุกแง่มุม
2. ช่วยให้สามารถนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นมาวิเคราะห์ และวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมได้มากกว่าวิธีการอื่น ๆ

3. ทำให้ผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมองเห็นแนวทางที่จะให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

4. ทำให้นักเรียนได้รู้จัก และเข้าใจตนเอง สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และการที่นักเรียนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขเท่ากับเป็นการช่วยลดปัญหา และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ อีกทางหนึ่งด้วย

สรุป จากรายละเอียดการศึกษาเด็กเป็นรายกรณีดังกล่าวข้างต้น จะทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับวินิจฉัย และการช่วยเหลือเด็กเกี่ยวกับปัญหาพิเศษบางปัญหา โดยอาศัยวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในตัวเด็กได้ดียิ่งขึ้น สามารถวางแผนแก้ไขปัญหาและแนะแนวเด็กได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ประวัติและความเป็นมาของการฝึกฟัง

พวงแก้ว กิจธรรม (2535 : 171) ได้อธิบายว่า เดิมทีผู้ที่สูญเสียการได้ยิน หรือคนหูตึง หูหนวก สื่อความหมายโดยใช้ท่าใบตามธรรมชาติ ราวต้นศตวรรษที่ 21 เจอ การ์ดอง (Jerome Cardan) และ ปอง เดอ ลีออน (Ponce de Leon) ได้เริ่มสอนให้ผู้สูญเสียการได้ยินใช้ภาษามือสื่อความหมาย ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2348 จอง มาร์ กัสปาร์ อิทาร์ด (Jean Marc Gaspard Itard) ซึ่งเป็นผู้ตั้งสถาบันสำหรับคนหูหนวกในปารีส ได้เป็นผู้ริเริ่มสอนคนหูตึง หูหนวก ให้ใช้การฟังแยกความแตกต่างของเสียงพูด

การฝึกฟังในประเทศอังกฤษมี อาร์โนลด์ ทอนบี้ (Arnold Tonbee) และ แมคซ์โกลด์สไตน์ (Max Goldstein) เป็นผู้เริ่มปฏิบัติใน พ.ศ. 2396 และ อเล็กซานเดอร์ เกรแฮมเบลล์ (Alexander Graham Bell) ได้เริ่มการฝึกฟังในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2431 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อมีการประดิษฐ์เครื่องช่วยฟังสำหรับใส่ติดตัวได้ ผู้สูญเสียการได้ยินจึงได้รับการฝึกอย่างแพร่หลาย

สำหรับในประเทศไทย ได้มีการฝึกฟังกันมานานนัก บุคคลที่เป็นผู้ริเริ่มและมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการฟื้นฟูสมรรถภาพการได้ยิน โดยเฉพาะการฝึกฟังและฝึกพูดให้กับคนหูตึงอย่างเป็นทางการ คือ รศ.นพ.ขุนพิศ อมาตยกุล คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ได้เริ่มการฝึกฟังที่คลินิกโรคต้อลมและการพูด ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ เมื่อ พ.ศ. 2512 ปัจจุบันมีการฝึกฟังให้กับคนหูตึง มีบริการตามโรงพยาบาลใหญ่ ๆ หลายแห่ง ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 13 - 14) ได้กล่าวถึงสถานที่ให้บริการในการฝึกฟัง ฝึกพูด หรือแก้ไขการพูด ดังต่อไปนี้

1. คลินิกฝึกพูด โรงพยาบาลรามาริบัติ
2. คลินิกฝึกพูด โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
3. คลินิกฝึกพูด โรงพยาบาลศิริราช
4. คลินิกฝึกพูด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. คลินิกโรคต้อลม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
6. คลินิกโรคต้อลม โรงพยาบาลภูมิพล
7. คลินิกโรคต้อลม โรงพยาบาลราชวิถี
8. คลินิกโรคต้อลม โรงพยาบาลวชิระพยาบาล
9. คลินิกโรคต้อลม โรงพยาบาลสวนดอก (เชียงใหม่)
10. คลินิกโรคต้อลม โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ (จังหวัดสงขลา)

2. ความหมายของการฝึกฟัง

นักการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการฝึกฟังไว้มาก ผดุง อารยะวิญญู (2523 : 49) ให้ความหมายของการฝึกฟังไว้ว่า การฝึกฟัง หมายถึง ขบวนการที่มีระบบที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังสามารถใช้ประสาทในการรับรู้ เพื่อที่สามารถรับรู้ให้ได้มากที่สุด จะเห็นว่าการฝึกฟังนั้น นามฝึกผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้ได้ฟังมากที่สุด เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจ

มลิวัลย์ ธรรมแสง (2528 : 32) ให้ความหมายของการฝึกฟังไว้ว่า การฝึกฟังเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ภาษา และพัฒนาทักษะในการติดต่อสื่อสารกัน และผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งจะมีผู้สูญเสียการได้ยิน โดยสิ้นเชิง หรือหูหนวกสนิทเพียง 5% เท่านั้น เนื่องจากการได้ยินเป็นประสาทสำคัญที่มีผลต่อการพูด ดังนั้น จึงต้องมีการฝึกการได้ยินที่เหลืออยู่ของแต่ละคน ให้ทุกคนได้ใช้ประโยชน์ได้เต็มความสามารถของตน

เจียมจิต ฉวิล (2528 : 67) ให้ความหมายของการฝึกฟังไว้ว่า การฝึกฟังเป็น ขบวนการที่ใช้ในการฝึกฝนผู้ที่มีประสาทหูพิการ ให้รู้จักใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด เพื่อช่วยในการปรับปรุงการสื่อความหมายกับผู้อื่นโดยใช้ภาษาพูด

สุรณี นันทมงคล (2528 : 4) ให้ความหมายของการฝึกฟังไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมในการสอนอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้จำเสียงในชีวิตประจำวันที่ได้ยินผ่านเครื่องช่วยฟัง

พวงแก้ว กิจธรรม (2534 : 153) ให้ความหมายของการฝึกฟังว่า หมายถึง กระบวนการสอนและฝึกให้เด็กหูพิการ รู้จักการฟังเสียง สนใจฟังเสียงต่าง ๆ เรียนรู้ว่าเป็นเสียงแต่ละเสียงมีคุณสมบัติและความหมายแตกต่างกัน ฉะนั้นจึงต้องเข้าใจความหมายของเสียงแต่ละเสียง และมีปฏิกิริยาตอบสนองเสียงอย่างถูกต้อง

บังอร ต้นบาน (2535 : 79) ให้ความหมายการฝึกฟังไว้ว่า การฝึกฟัง หมายถึง ขบวนการที่มีระบบ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และการพูด ได้ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทักษะในการติดต่อสื่อสารด้วยคำพูด โดยการใช้อาการได้ยินที่เหลืออยู่ของแต่ละคนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

แซนเดอร์ส (Sanders. 1971 : 204) ให้ความหมายของการฝึกฟังไว้ว่า การฝึกฟังหมายถึง การรวมองค์ประกอบทั้งหมดของรายละเอียดจากประสบการณ์ของการได้ยิน แล้วนำมาใช้แก้ไข พื้นฟู โดยต้องเข้าใจว่าการสูญเสียการได้ยินเป็นอย่างไร มีการวินิจฉัยอย่างไร เกิดจากสาเหตุอะไร และแนะนำให้บุคคลต่าง ๆ ได้เข้าใจวิธีการพูดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นอร์แมน (Norman. 1982 : 1) ให้ความหมายของการฝึกฟังไว้ว่า การฝึกฟัง หมายถึง การสร้างเงื่อนไขทางการสื่อสารที่ครูและนักโรคดัมผัส ช่วยเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้มีความสามารถในการรับรู้ การได้ยินคำพูด โดยใช้โปรแกรมเสริม ซึ่งนักการศึกษาทางด้านเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำนวนมาก ใช้ฝึกการได้ยิน ที่ประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดการได้ยิน การใช้อุปกรณ์ช่วยฟังที่เหมาะสม การรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ให้อยู่ในเงื่อนไขที่ดีและการสื่อสารด้วยคำพูดกับเด็กตลอดเวลา

ดังนั้น การฝึกฟังหมายถึง การสอนและการฝึกอย่างมีระบบ เพื่อให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้ใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ให้เป็นประโยชน์ในการจําแนกเสียงต่าง ๆ ตั้งแต่เสียงรอบตัวในชีวิตประจำวัน จนกระทั่งถึงเสียงพูด ซึ่งจะเป็นพื้นฐานนำไปสู่ความเข้าใจในการพัฒนาไปสู่การพูด เพื่อสื่อความหมายกับผู้อื่น

3. ความสำคัญของการฝึกฟัง

การฝึกฟังมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจำเป็นต้องฝึกฟังให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยรวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อเด็กจะได้พัฒนาการทางภาษาอย่างเหมาะสม

ศรียา นิยมธรรม (ม.ป.ป. : 104) กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกฟังไว้ว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟัง และการพูด เป็นเรื่องจำเป็นมาก โดยเฉพาะสำหรับเด็ก เพราะการให้การศึกษาแก่เด็กพวกนี้ จำต้องอาศัยสมรรถภาพในการใช้ภาษาเป็นสำคัญ ฉะนั้นหากเด็กพวกนี้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการฟังและพูดได้ดีเพียงใด ก็จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการฟัง และการพูดดียิ่งขึ้นเพียงนั้น ซึ่งผลการฟื้นฟูสมรรถภาพดังกล่าว เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งในอันที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการพูด ตลอดจนพัฒนาการด้านภาษา

เจียมจิต ถวิล (2528 : 68) ได้เสนอแนะว่าเด็กที่ประสาทุพพิการนั้น ไม่มีใครทราบนวสนิถ แต่ยังคงมีการได้ยินเหลืออยู่บ้าง โดยเฉพาะช่วงความถี่ต่ำ ดังนั้นจึงควรฝึกให้เด็กได้ใช้การได้ยินที่เหลืออยู่นี้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ทั้งในการพูดและการฟัง เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาเป็นไปตามขั้นตอน เช่นเดียวกับเด็กปกติ

หวงแก้ว กิจธรรม (2534 : 153) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาสำคัญของเด็กทุพพิการ คือ การไม่ได้ยินเสียง และสิ่งที่จะช่วยให้ได้ยินเสียง คือการใช้เครื่องช่วยฟัง แต่เครื่องช่วยฟังไม่ได้ช่วยให้เด็กทุพพิการได้เข้าใจความหมายของเสียง ฉะนั้นเมื่อใส่เครื่องช่วยฟังแล้วจึงต้องฝึกฟังด้วย

อาร์เธอร์ (Mc Arthur. n.d. : 59) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรใส่เครื่องช่วยฟัง และฝึกฟังอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องกันจึงจะได้ผลดี เพราะถ้าความสามารถในการฟังที่เหลืออยู่ของเด็กถูกใช้น้อยมาก เด็กก็ไม่เข้าใจภาษาพูด แม้ว่าจะใส่เครื่องช่วยฟัง

อิทาร์ด (Itard, 1966 : 18) กล่าวไว้ว่า นักเรียนหูหนวกส่วนใหญ่สามารถแยกเสียงบางประเภทได้ เช่นเสียงที่เป็นจังหวะเป็นต้น และยังสามารถบอกทิศทางของเสียงได้ในบางรายยังพบว่า เด็กสามารถแยกเสียงสระออกจากพยัญชนะได้อีกด้วย

การฝึกฟังจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพราะการฟังเป็นพื้นฐานของการพูด และการฝึกฟังยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาอย่างเหมาะสม และเด็กจะต้องได้รับการช่วยเหลือด้านการฝึกฟังให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ เพื่อเด็กจะได้มีโอกาสดำเนินชีวิตส่วนที่เหลือให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น

4. องค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟัง

การฝึกฟังจะบรรลุจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ ประการ ดังต่อไปนี้

4.1 ระดับการได้ยินของเด็ก การได้ยินของเด็กมีความสำคัญต่อการฝึกฟังมาก เด็กที่สูญเสียการได้ยินน้อย ก็จะมีโอกาสฝึกฟังเสียงต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กที่สูญเสียการได้ยินมาก ศรียา นิยมธรรม (2538 : 81 - 82) ได้กล่าวว่า การสูญเสียการได้ยินในแต่ละระดับจะมีผลโดยตรงต่อการติดต่อสื่อสาร การเข้าใจภาษาของบุคคล ในการศึกษาถึงผลทางจิตวิทยาที่ตามมาจากการสูญเสียการได้ยินทั้งเด็กหูตึงและเด็กหูหนวก ตัวแปรที่เกี่ยวกับการสูญเสียการได้ยินดังกล่าว จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้สูญเสียการได้ยินในระดับ 30 - 45 dB จัดเป็นหูตึงระดับกลาง ผลกระทบต่อบุคคลเหล่านี้ คือ การไม่ได้ยินเสียงประกอบ (Background) และมีความยากลำบากในการสนทนา หากไม่มีเครื่องช่วยฟัง

2. ผู้สูญเสียการได้ยินในระดับ 45 - 65 dB การสูญเสียการได้ยินระดับนี้ ส่งผลชัดเจนต่อการติดต่อทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นเสียงพูด เสียงประกอบ เพราะการได้ยินส่วนใหญ่สูญเสียไป บุคคลจะตอบสนองต่อบางเสียงเฉพาะที่เขาพอจะได้ยิน การใช้อุปกรณ์ช่วยฟังจำเป็นอย่างยิ่ง แต่ผู้ฟังจะต้องให้ความสนใจเสียงทุกเสียงเท่า ๆ กัน การสนทนาจึงจำกัดเฉพาะกลุ่มเล็ก เพราะการเป็นกลุ่มใหญ่เขาจะลำบากในการหาทิศทางของเสียงและติดตามการสนทนาไม่ทัน

3. ผู้สูญเสียการได้ยินในระดับ 65 - 80 dB การใช้เครื่องขยายเสียงที่ดีจะช่วยให้สัมพันธภาพทางสังคมดำเนินไปได้ เพราะการติดต่อกับบุคคล หรือสภาพแวดล้อมของบุคคลกลุ่มนี้ จะต้องอาศัยประสาทสัมผัสอื่น ๆ มาช่วย เช่น สายตา เป็นต้น

4. การสูญเสียการได้ยินในระดับ 80 - 100 dB จัดเป็นผู้ที่สูญเสียมาก ไม่ว่าจะเป็นหูตึงมากหรือหนวก การใช้เครื่องช่วยฟังได้ผลบ้างแต่น้อย มักมีปัญหามในการเข้าใจภาษาพูดของผู้อื่น และการพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ หลาย ๆ คนพูดไม่ได้เลย หากไม่ได้รับการช่วยเหลือให้ถูกต้อง

เจนซีมา และคนอื่น ๆ (Jeansema and others. 1978 : 1 - 11) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กอยู่ในระดับสูง เมื่อเด็กมีระดับการได้ยินไม่เกิน 70 dB และความสามารถในการพูดของเด็กจะมีระดับลดลงเมื่อเด็กมีระดับการได้ยินมากกว่า 70 dB ส่วนในกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีระดับการได้ยินมากกว่า 90 dB พบว่าเด็กที่พูดได้รู้เรื่องและชัดเจนน้อยกว่า 1 ใน 4

4.2 อายุที่เริ่มฝึกฟัง กรมการฝึกหัดครู (2522 : 4 - 5) ได้อ้างถึงการศึกษาค้นคว้าของฟราย (Fry) ซึ่งได้สรุปไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ถ้าได้ยินเสียงติดต่อกันตลอดเวลาในวัยเด็กเล็กแล้ว พัฒนาการทางภาษาและการพูดจะก้าวหน้าไปตามขั้นตอนของเด็กปกติ ถึงแม้ว่าจะล่าช้าไปกว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กปกติบ้าง

ประมวญ ดิคลินสัน (2524 : 64) กล่าวถึง การช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่าต้องรีบใส่เครื่องช่วยฟังทันทีที่ตรวจพบ เพื่อเด็กจะได้ไม่เสียเวลาเรียนภาษา ด้วยสอยนานการเรียนยิ่งยาก ถ้าปล่อยไว้เลยอายุ 12 ขวบ ก็จะหมดโอกาสโดยสิ้นเชิง

คาลเวนท์ และซิลเวอร์แมน (Calvent and Silverman. 1975 : 148 - 156) ได้อธิบายถึงวิธีสอนการฟังว่า เป็นวิธีที่เน้นพัฒนาทักษะการฟังโดยเฉพาะสำหรับเด็กที่อาจฝึกการฟังได้ เป็นวิธีที่ซ้ำกันมากกับเด็กที่สูญเสียการได้ยินขนาดปานกลาง (Moderate) และบางทีก็ใช้กับผู้สูญเสียการได้ยินระดับหูตึงมาก (Severe) วิธีนี้จะได้ผลมากที่สุดต่อเมื่อได้ใช้กับเด็กตั้งแต่เยาว์วัย

มิสชูค และโคล (Mischook and Cole. 1986 : 68) กล่าวว่า การให้การช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในด้านกรฟัง ต้องเริ่มเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในช่วงขวบปีแรกของชีวิตก็มีความพร้อมในการฟังแล้ว

4.3 การใช้ประโยชน์จากเครื่องช่วยฟัง รจนา ทรพรทรานนท์ (2528 : 21)

ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเครื่องช่วยฟังไว้ว่า การใส่เครื่องช่วยฟัง เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้เด็กได้ยินเสียง ซึ่งแต่เดิมเด็กได้ยินไม่ดี เพราะเสียงไม่ดังพอ การใส่เครื่องช่วยฟังให้แก่เด็กเป็นวิธีกระตุ้นให้เด็กรู้จักฟังเสียงที่ดีขึ้นจากการขยายเสียงของเครื่องช่วยฟัง จนทำให้เด็กที่ประสาทหูพิการได้ยินเสียง แต่เด็กเพียงได้ยินเสียงเท่านั้น เด็กยังไม่รู้จักความหมายของเสียงที่ได้ยิน การฝึกฟังโดยมีเครื่องช่วยฟังขยายเสียง เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักและเข้าใจความหมายของเสียง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันเป็นพื้นฐาน สำหรับการเรียนรู้ภาษาพูด

พวงแก้ว กิจธรรม (2534 : 151 - 153) ได้อธิบายว่าปัญหาสำคัญของเด็กหูพิการ คือการไม่ได้ยินเสียง วิธีที่จะช่วยให้เด็กหูพิการได้ยินเสียง คือการใช้เครื่องช่วยฟัง แต่เมื่อใช้เครื่องช่วยฟังแล้ว เด็กหูพิการจะได้ยินเสียงอะไรบ้างนั้น ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพการได้ยินของเด็กถ้าเด็กสูญเสียการได้ยินน้อย เด็กจะมีสมรรถภาพการได้ยินเหลืออยู่มากเด็กก็จะสามารถได้ยินเสียงมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าเด็กไม่ได้ยินเสียงเลย หรือไม่มีสมรรถภาพ การได้ยินเหลืออยู่เลย ถึงใส่เครื่องช่วยฟังก็จะได้ยินเสียง ฉะนั้นเด็กหูพิการที่ควรใช้เครื่องช่วยฟัง คือ เด็กหูพิการที่เมื่อใช้เครื่องช่วยฟังแล้ว เด็กสามารถได้ยินเสียงพูด และเสียงที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ปัจจุบันการผลิตเครื่องช่วยฟังพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีเครื่องช่วยฟังหลายแบบ แต่ละแบบมีเครื่องช่วยฟังหลายรุ่น แต่ละรุ่นมีลักษณะคุณสมบัติเฉพาะไม่เหมือนกัน ลักษณะคุณสมบัติที่สำคัญของเครื่องช่วยฟังแต่ละเครื่อง คือสามารถขยายเสียงความถี่ของเสียงที่เครื่องสามารถรับและขยายได้ สามารถในการควบคุมระดับเสียงที่จะส่งเข้าหู และความแข็งแรงทนทานของเครื่อง ในการเลือกเครื่องช่วยฟังให้กับเด็กประสาทหูพิการ นักสัทสัมพันธ์วิทยาจะให้เด็กลองใส่เครื่องหลาย ๆ แบบ หลาย ๆ รุ่น ที่มีลักษณะคุณสมบัติเฉพาะ และเหมาะสมกับลักษณะสมรรถภาพการได้ยิน เด็กที่ประสาทหูพิการควรได้รับการลองใส่เครื่องช่วยฟังทุกคน โดยไม่จำกัดว่าสูญเสียการได้ยินระดับใด แต่เด็กที่ควรใช้เครื่องช่วยฟัง คือ เด็กที่สามารถได้ยินเสียงจากเครื่องช่วยฟัง ขณะใส่เครื่องช่วยฟังได้ยินดีกว่าไม่ใส่เครื่องช่วยฟังในทางตรงกันข้ามเด็กที่ขณะลองใส่เครื่องช่วยฟังที่ดีที่สุดแล้ว แต่เด็กไม่ได้ยินเสียง หรือไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองเสียง เด็กไม่ควรใช้เครื่องช่วยฟัง

เบิร์น (Byrne, 1986 : 31 - 41) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการเลือกเครื่องช่วยฟังว่าการเลือกเครื่องช่วยฟังให้เหมาะสมกับประโยชน์ต่อการใช้อย่างเต็มที่นั้นต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้คือ เครื่องช่วยฟังควรรีไซซนิตที่มีการขยายเสียงอย่างเหมาะสมกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแต่ละคน ต้องใช้ความพิถีพิถันในการเลือกใช้เครื่องช่วยฟังและเรียนรู้ความสามารถในการใช้งานของเครื่องช่วยฟัง เป็นต้นว่า ความเข้มของเสียง และองค์ประกอบอื่น ๆ ของเครื่องช่วยฟังในด้านการรับเสียง เครื่องช่วยฟังที่ดีควรมีกำลังขยายเสียงดีและมีเสียงรบกวนน้อย นอกจากนี้ควรเลือกเครื่องช่วยฟังที่มีความดังสูงสุดของเครื่องไม่เกินระดับที่ผู้ฟังจะทนได้ และควรคำนึงถึงความสะดวกในการใช้งาน

สโตน และอดัม (Stone and Adam, 1986 : 46 - 48) เสนอแนะว่าการเลือกเครื่องช่วยฟังที่เหมาะสมนั้น ควรพิจารณาจากผลการตรวจวัดระดับการได้ยิน การที่จะฟังได้ดีนั้นจะต้องได้ยินมากกว่าจุดเริ่มได้ยินเสียงประมาณ 35 - 40 เดซิเบล นอกจากนี้ควรเลือกแบบพิมพ์หูที่เหมาะสมกับหูของเด็กไม่หลวมหรือคับเกินไป ซึ่งทำให้ไม่สะดวกในการใช้งานและอาจเกิดเสียงรบกวนได้

สรุปว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังคือ ระดับการได้ยิน อายุที่เริ่มฝึกฟัง การรับประโยชน์จากเครื่องช่วยฟัง องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการฝึกฟังบรรลุผลตามจุดประสงค์ เช่น ระดับการได้ยิน มีความสำคัญต่อการฝึกฟังมาก ถ้าเด็กสูญเสียการได้ยินน้อย การฝึกฟังก็จะทำได้ง่าย และประสบผลสำเร็จมากกว่า ผู้ที่สูญเสียการได้ยินมาก ส่วนอายุที่เริ่มฝึกฟังนั้น ก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะช่วยให้การฝึกฟังได้ผลดี โดยจะต้องเริ่มฝึกฟังให้เด็กตั้งแต่แรกพบ ซึ่งถ้าปล่อยให้อายุของเด็กเพิ่มขึ้น การฝึกฟังจะยากลำบากขึ้น และการรับประโยชน์จากเครื่องช่วยฟังนั้น ควรใส่เครื่องช่วยฟังที่เหมาะสมกับระดับการสูญเสียการได้ยิน และรับฝึกฟังให้เด็กอย่างรวดเร็วที่สุด

5. วิธีการฝึกฟัง

การฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับเสียงต่าง ๆ มีหลักสำคัญเบื้องต้น ซึ่ง มลิวัลย์ ธรรมแสง (2528 : 34) ได้อธิบายไว้ดังนี้

หลักสำคัญเบื้องต้นในการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกฟัง

1. ครูควรพูดให้เป็นธรรมชาติ ตลอดเวลาที่พูดกับเด็กระดับความดังและอัตราความเร็วปกติ
2. การเรียกความสนใจของเด็ก ครูควรใช้การเรียกชื่อมากกว่าการใช้ไพเราะหรือ การเคาะโต๊ะหรือการสะกิด
3. ในการฝึกหรือทำกิจกรรมฝึกฟังทุกครั้งควรส่งเสริมให้เด็กใช้เครื่องช่วยฟังตามความเหมาะสม เช่น เครื่องช่วยฟังส่วนบุคคล ซึ่งเป็นระบบวงจรไฟฟ้า หรือระบบคลื่นวิทยุ และเครื่องช่วยฟังชนิดกลุ่ม
4. การใช้อุปกรณ์การสอน และท่าแบบฝึกหัด ควรลดการใช้สิ่งที่ไม่มองเห็น พร้อมกับการใช้สถานการณ์ธรรมชาติให้มากที่สุด เช่น ครูยืนข้างหลัง หรือด้านหลังของเด็กแทนการพูดข้างหน้าแล้วปิดปาก
5. ครูควรพูดก่อนที่จะเขียนให้เด็กดู แม้ว่าเด็กจะไม่รู้จักคำมาก่อนก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้เด็กรู้จักหะการพูด ฉะนั้นครูจะต้องไม่ตัดเสียงพูด
6. ครูอ่านคำที่เขียนไว้บนกระดานดำ เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง เพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของการฟังเสียงกับสิ่งเร้าที่เห็นด้วยตา คือ คำที่ครูเขียนบนกระดานดำ
7. เวลาที่ครูตรวจงานที่โต๊ะเด็ก ครูควรฝึกหัดให้เด็กได้หัดฟังครูมากกว่าให้เด็กอ่านริมฝีปาก
8. ครูเขียนประกาศไว้ที่ริมประตูห้องเรียน ให้ผู้มาเยี่ยมเคาะขออนุญาต จนเด็กได้ยินก่อน เข้าไปในห้องเรียนทุกครั้ง
9. ใช้สัญญาณเสียงที่มีความหมายต่อเด็ก เช่น นาฬิกาปลุก กริ่ง นกหวีด บอกเวลาหยุดกิจกรรม
10. ครูอาจใช้การกระตุ้นให้เด็กเกิดการรับรู้ต่อเสียงที่เกิดขึ้น โดยส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเกิดเสียงและให้เด็กเห็นว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญในการฝึก เพื่อให้เกิดการรับรู้ว่ามีเสียงเกิดขึ้น ควรทำตามลำดับความยากง่ายของเสียง

การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกฟัง เป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต่อการฝึกดังนี้

1. การเตรียมตัวครู ก่อนที่ครูจะทำการสอน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 1.1 ครูควรเข้าใจถึงระดับการได้ยินของเด็ก

1.2 ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับการทำงานและประโยชน์ของเครื่องขยายเสียง

1.3 ครูควรเข้าใจลักษณะธรรมชาติของการรับฟังเสียง

1.4 ครูต้องมีความรู้ในการปรับบรรยากาศในห้องเรียน และการจัดกิจกรรม

เพื่อช่วยให้เด็กมีความต้องการที่จะรับฟัง และเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

2. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและสถานที่ฝึกฟังที่เหมาะสมดังนี้

2.1 ครูควรใช้การขยายเสียงที่ดีที่สุดตลอดเวลา และควรใช้เครื่องขยายเสียงโดยเร็วที่สุด

2.2 เด็กควรได้ทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ ในห้องเรียนด้วยการใช้การได้ยินที่เหลืออยู่อย่างเต็มความสามารถ และมุ่งให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับเสียง

2.3 การเตรียมห้องสำหรับฝึก ซึ่งจะต้องเป็นห้องที่เงียบสงบ ไกลจากเสียงรบกวน อยู่ห่างจากบันได หรือที่ดีที่สุดคือห้องเก็บเสียงที่บุผนังด้วยฉนวน และบุพื้นห้องด้วยพรม เพื่อป้องกันเสียงสะท้อน

2.4 เตรียมตัวเด็กให้พร้อมสำหรับการฝึกฟัง คือต้องนำเด็กไปตรวจวัดการได้ยินวัดความสามารถในการแยกเสียงพูด ใส่เครื่องช่วยฟังที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กมีโอกาการใช้การได้ยินที่เหลืออยู่อย่างเต็มความสามารถ

2.5 เตรียมอุปกรณ์การฝึกฟัง เพื่อความสะดวกและเกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด โดยจะต้องจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องดนตรี ของเล่นที่มีเสียง รูปภาพและบัตรคำ

มลิวัลย์ ธรรมแสง (2528 : 34 - 67) จัดแบ่งขั้นตอนการฝึกฟังไว้ 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ฝึกให้รู้จักฟังเสียง

1.1 เริ่มฝึกด้วยการใช้เสียงดนตรี ซึ่งมีเสียงสูง ต่ำ และจังหวะที่เด็กชอบ ระยะเริ่มแรกเด็กยังไม่รู้ความหมายของเสียงเพียงแต่รู้ว่าโลกนี้มีเสียงเท่านั้น

1.2 ฝึกกิจกรรมเข้าจังหวะ โดยใช้เสียงดนตรีประกอบเกมง่าย ๆ เพื่อให้เด็กแยกความแตกต่างระหว่างมีเสียงกับไม่มีเสียงได้

ขั้นที่ 2 ำให้รู้จักแยกความแตกต่างของเสียง

2.1 ฝึกให้ฟังเสียงจากวัตถุที่มีเสียง ได้แก่ เสียงกลอง เสียงฉิ่ง เสียงฉาบ เสียงจากของเล่นต่าง ๆ เช่น ตุ๊กตาที่มีเสียงหัวเราะ ร้องไห้ หีบเพลง

2.2 ฝึกฟังเสียงสัตว์ โดยำใช้เทปบันทึกเสียง หรือครุฑำเสียงสัตว์ แล้วเริ่มำให้เด็กฟังครั้งละ 2 เสียง เพื่อเปรียบเทียบกัน

2.3 ฝึกแยกความแตกต่างระหว่างเสียงเพื่อเป็นการประเมินควำ เด็กจำเสียง และเข้าใจเสียงหรือไม่ โดยการทำยเสียงและทำทำตามเสียง

2.4 การฝึกควำดั่งของเสียงเพื่อำให้เด็กรู้และเข้าใจเสียงดั่งและเสียงเบาเป็นอย่ำงไร

พวงแก้ว กิจกรรม (2535 : 172) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนฝึกฟังไว้ดั่งนี้

1. วิธีกำประเมินควำสมำรถกำฝึกฟัง ก่อนเริ่มฝึกฟัง รวมทั้งระหว่างและหลังกำฝึกฟัง ผู้สผู้เสียกำได้ยินควำได้รับการประเมินด้ำนต่ง ๆ ดั่งนี้ เพื่อำใช้ผลเป็นแนวท่ง วำงแผนกำฝึกฟังต่อไป

1.1 ตรวจสมรรถภำพกำได้ยิน เพื่อศึกษำประเภทและระดับของกำ สูญเสียกำได้ยิน กรำพกำได้ยิน และควำสมำรถเข้าใจเสียงพูด

1.2 ตรวจควำสมำรถ แยกควำแตกต่างของเสียงพูด

1.3 ตรวจควำสมำรถ ฟังในสถำนกำรณ์ต่ง ๆ ได้แก่กำฟังในที่เงียบ ฟังในที่ที่มีเสียงดั่ง และในที่ที่มีผู้สนทนำหลำยคนพร้อมกัน เป็นต้น

1.4 ตรวจควำสมำรถฟังระดับต่ง ๆ คือ

1.4.1 ฟังเสียง (Detection) คือรู้วำมีเสียงหรือไม่

1.4.2 แยกเสียง (Discrimination) คือควำสมำรถแยกควำแตกต่าง ระหว่างเสียง 2 เสียง

1.4.3 จำเสียง (Recognition) คือ สำมำรถจำเสียงแต่ละเสียงได้

1.4.4 เข้าใจเสียง (Comprehension) คือ สำมำรถเข้าใจ ควำหมำยของเสียงที่ำได้ยิน

2. ประเภทของเสียงที่ใช้ในการฝึกฟัง เสียงที่ใช้ในการฝึกฟังควรเป็นเสียงที่มนุษย์จำเป็นได้ยินเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ เพื่อให้สะดวกในการวางแผนการฝึกฟัง จำแนกเสียงเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 เสียงจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1.1 เสียงในบ้าน เสียงเดิน เสียงปิดหรือเปิดประตู เสียงน้ำไหล เสียงโทรศัพท์ และเสียงที่เกิดจากการทำงานบ้านต่าง ๆ เป็นต้น

2.1.2 เสียงนอกบ้าน ได้แก่ ยานพาหนะ เสียงแตรรถยนต์ เสียงเครื่องจักร ต่าง ๆ เป็นต้น

2.2 เสียงธรรมชาติ ได้แก่ เสียงร้องของสัตว์ และเสียงปรากฏการณ์ต่าง ๆ ตามธรรมชาติ (ฝนตก ฟ้าร้อง ฯลฯ) เป็นต้น

2.3 เสียงดนตรี ได้แก่ เสียงจากเครื่องดนตรีต่าง ๆ

2.4 เสียงมนุษย์ ได้แก่ การพูดเปล่งเสียงเป็นพยางค์ คำ และประโยค เสียงหัวเราะ เสียงร้องไห้ และเสียงไอ เป็นต้น

3. หลักในการเลือกเสียงสำหรับฝึกฟัง

เนื่องจากเสียงที่ผู้สูญเสียการได้ยินควรได้รับการฝึกฟังมีมาก ฉะนั้นการเลือกเสียง สำหรับฝึกฟังควรเลือกเสียงที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้ก่อน กล่าวคือ สามารถสัมผัส และเห็นต้นกำเนิดเสียง เสียงที่เกิดขึ้นใกล้ตัว เสียงนั้นเกิดขึ้นบ่อย ๆ และเสียงนั้นนำไปสู่การพัฒนาภาษาและการพูดได้

พวงแก้ว กิจธรรม (2535 : 172 - 173) ได้เสนอแนะขั้นตอนต่าง ๆ ในการฝึกฟัง ดังต่อไปนี้

1. เตรียมสถานที่ ควรเป็นห้องเรียน ไม่มีเสียงสะท้อนและไม่มีสิ่งดึงดูดความสนใจทางสายตา

2. เขียนแผนการฝึกฟัง ได้แก่

2.1 แผนระยะยาว ให้ระบุวันและเวลานัดฝึกฟัง รวมทั้งจุดประสงค์หลักของการฝึกฟังสำหรับผู้สูญเสียการได้ยินแต่ละคน เช่น พัฒนาภาษาและการพูด ฟังเสียงพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคุมระดับและคุณภาพของเสียง ลดความไวต่อการได้ยินเสียง จำเสียงพยัญชนะต้น และเข้าใจประโยคคำถาม เป็นต้น

2.2 แผนเฉพาะการฝึกฟังแต่ละครั้ง ให้กำหนดว่าให้ฝึกฟังเสียงที่บังเอิญเกิดขึ้น โดยธรรมชาติ เสียงที่เกิดจากผู้ฝึกเตรียมหรือเสริมสร้างพร้อมทั้งระบุสิ่งต่อไปนี

2.2.1 วัตถุประสงค์ เช่น ฟังเสียงเรียกชื่อ แยกคำที่มีพยางค์ไม่เท่ากันฟังเสียงพูดเมื่อเสียงเพลงรบกวน และแยกเสียงวรรณยุกต์สามัญกับจัตวา เป็นต้น

2.2.2 เสียงและคำที่ใช้ในการฝึก เช่น เสียงเรียกซึ่งแยกคำ "ดินสอ" กับ "ไม้บรรทัด" และจำเสียง "ปา - พา - มา" เป็นต้น

2.2.3 ต้นกำเนิดเสียงและอุปกรณ์ เช่น วิทยู ดินสอ ไม้บรรทัด และบัตรคำ เป็นต้น

2.2.4 ปฏิกริยาตอบของผู้รับการฝึก ได้แก่ เด็กเล็ก ให้สังเกตจากการกระทำที่ไม่อยู่ในอำนาจจิตใจ (Reflex) เช่น เหลียวมองหาเสียง ยิ้ม และหัวเราะ เป็นต้น สำหรับเด็กโตและผู้ใหญ่ ใช้การเคลื่อนไหว ยกมือชี้ หยิบของทำตามคำสั่ง การพูดให้พูดตามหรือตอบคำถาม และการเขียน

3. ฝึกฟัง ใช้หลักฝึกตามความสามารถการฟังระดับต่าง ๆ โดยฝึกจากระดับง่ายไปหายากตามลำดับ ดังนี้

3.1 ระดับฟังเสียง คือ ให้ผู้รับการฝึกฟังเสียงแสดงปฏิกิริยาตอบโต้เมื่อได้ยินเสียงหรือไม่ได้ยินเสียง

3.2 ระดับแยกเสียง คือ ฝึกเสียงที่หนึ่งและเสียงที่สอง ฟังสองเสียงนั้นเปรียบเทียบกัน เมื่อได้ยินเสียงใดเสียงหนึ่งให้ผู้รับการฝึกระบุว่าเป็นเสียงอะไร

3.3 ระดับจำเสียง คือ ฝึกให้ฟังเสียงครั้งละ 1 เสียง รวมแล้วมากกว่า 2 เสียง เมื่อผู้ฝึกทำให้เกิดเสียงใดเสียงหนึ่ง ให้ผู้รับการฝึกระบุว่าเป็นเสียงอะไร

3.4 ระดับความเข้าใจเสียง คือ การฝึกให้มีปฏิกิริยาต่อเสียง (ที่จำได้แล้ว) อย่างถูกต้อง เช่น ให้เปิดประตู เมื่อได้ยินเสียงเคาะ และตอบคำถามถูกต้อง เป็นต้น

ระหว่างฝึกฟังทุกระดับ ขั้นแรกควรใช้ฝึกฟังแบบทั่วไป คือ ให้ผู้รับการฝึกเห็นและสัมผัสต้นกำเนิดเสียง รวมทั้งได้เขียนและอ่านคำที่ใช้ฝึก ขึ้นต่อไปจึงฝึกฟังแบบเฉพาะ คือ รับรู้โดยการฟังเพียงอย่างเดียว

4. ประเมินผล หลังจากฝึกฟังจนผู้รับการฝึกเข้าใจแล้ว ควรประเมินโดยเปรียบเทียบจำนวนครั้งที่ได้ยินเสียง กับจำนวนครั้งที่มีการตอบถูกต้อง ถ้าทั้ง 2 จำนวนเท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน เช่น 10 ต่อ 10 หรือ 10 ต่อ 9 เป็นต้น แสดงว่าการฝึกฟังได้บรรลุวัตถุประสงค์

พูนพิศ อมาตยกุล และคนอื่น ๆ (2522 : 138 - 140) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนการฝึกฟังและพูดเพื่อพัฒนาการฟังและการพูดให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ขั้นที่ 1 สอนให้เด็กรู้จักเสียงต่าง ๆ โดยการใช้น้ำเสียงดัง ๆ มากกระตุ้น เช่น เสียงพูด เสียงวิทยุ

ขั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กเคยชินในการใช้น้ำเสียงช่วยฟัง

ขั้นที่ 3 ฝึกฟังเสียงจากเครื่องช่วยฟังและฝึกพูดคำสั้น ๆ ง่าย ๆ และควรมีของจริง และภาพประกอบทุกครั้งที่พูดกับเด็ก ต่อไปจึงฝึกฟังวลีและประโยคต่อไป

คลีนิก จอห์น เทรซี่ (John Tracy Clinic. 1995 : 2) ได้กล่าวว่า

การเรียนรู้ด้านการฟัง เกิดขึ้นเมื่อเราเข้าใจข้อมูลรอบ ๆ ตัวเรา เสียงที่เบสออกมาเป็นคำพูด และจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ สามารถมีความหมายได้

รูปแบบการเรียนรู้ด้านการฟัง ประกอบด้วยระดับพื้นฐาน 4 ระดับ คือ

1. ระดับการค้นพบ (Detection) หรือการตระหนักในเสียง ผู้ฟังจะรู้ว่า มีเสียงออกไป แต่ยังไม่เข้าใจความหมายทั้งหมดได้ นั่นคือ การให้เด็กเรียนรู้ และตระหนักถึงความหมายโดยรวมของเสียงอย่างรวดเร็ว แต่ไม่เพิ่มข้อมูลอื่น ๆ อีกในขณะที่มีการฝึกฝน

2. ระดับการเห็นความแตกต่าง (Discrimination) เป็นระดับที่สำคัญ เมื่อผู้ฟังได้ยินเสียง จะสามารถเปรียบเทียบเสียง 2 เสียง และสามารถบอกได้ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการแยกเสียงต่าง ๆ ได้ ไม่ได้หมายความว่าผู้ฟังจะสามารถเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ตามที่ได้ยินทั้งหมดได้ การเข้าใจจะปรากฏขึ้นในขั้นต่อไป

3. ระดับการจำได้ (Recognition) ซึ่งผู้ฟังสามารถอธิบาย แยกแยะ และบอกชื่อได้ว่าคืออะไร ในระดับนี้ ผู้ฟังเริ่มมีความชำนาญ และฟังในสิ่งที่สลับซับซ้อนได้มากขึ้น สามารถพูดซ้ำ ๆ ได้ หรือสามารถพูดวลี และประโยคจากที่ได้ยินจากผู้พูด หลาย ๆ ครั้งได้

4. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) เป็นระดับของการเรียนรู้ด้านการฟัง ซึ่งผู้ฟังสามารถเข้าใจเสียงที่ได้ยินมาซึ่งเกิดประโยชน์ได้ เด็กจะสามารถเข้าใจคนอื่นที่กำลังหาความสะอาดโต๊ะ เก็บของใส่กระเป๋ า ใส่เสื้อผ้า หรือเข้าแถวหน้าชั้นเรียน หลังจากที่ได้ยิน

คำว่า "ถึงเวลากลับบ้านแล้ว" เราสามารถทำให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดทางด้านการฟังได้ดียิ่งขึ้น โดยตอนแรกครูอาจขีดเส้นใต้คำหรือความคิดรวบยอดทางภาษาให้เด็ก และให้เด็กได้ดูภาพประกอบด้วย จากนั้นเด็กก็จะเกิดความคิดรวบยอด โดยเด็กได้ดูภาพ และมีเสียงประกอบ และเมื่อเด็กมีพัฒนาการทางด้านทักษะการฟังดีขึ้น ครูก็ค่อย ๆ ลดการให้ดูภาพออกไปทีละน้อย

นอกจากนั้น นอร์ทคอต (Northcott. 1977 : 27 - 28) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกฟังให้ได้ผลดีที่สุดคือ

1. พูดให้ใกล้เคียงเครื่องช่วยฟังในระยะห่างประมาณ 6 - 18 นิ้วพูด ในระดับเดียวกันกับไมโครโฟนของเครื่องช่วยฟัง
2. ใช้ระดับเสียงปกติในการพูด พูดช้า ๆ และชัดเจนใช้คำพูดสั้น ๆ กระทัดรัด และควรเป็นคำง่าย ๆ โดยมีจังหวะการพูดที่เหมาะสม
3. การฝึกฟังในห้องเงียบปราศจากเสียงรบกวน
4. พยายามพูดกับเด็กตลอดเวลา แม้ว่าเขาจะไม่มองหน้าผู้พูด โดยดึงดูดความสนใจของเด็กให้มาสู่การฟังเพียงอย่างเดียว

การฝึกฟังนั้น ควรฝึกในห้องที่ปราศจากเสียงรบกวนและพยายามพูดกับเด็กด้วยเสียงปกติใช้คำพูดสั้น ๆ โดยมีจังหวะการพูดที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มิสชูค และคอล (Mischook and Cole. 1986 : 75) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกฟังให้กับเด็กไว้ว่า

1. ควรพูดกับเด็กด้วยเสียงปกติและเหมาะสมกับระดับการได้ยินของเด็ก โดยไม่แสดงสีหน้า ท่าทางมากเกินไป แต่ควรแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติและเหมาะสมกับสถานการณ์
2. ควรหยุดรอเพื่อให้โอกาสเด็กได้ตอบสนองบ้าง
3. ติดตามดูความสนใจของเด็กและหาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมาใช้สอนทันที
4. ควรพูดกับเด็กโดยใช้ประโยคที่กระชับรัดกุม ไม่ยาวหรือซับซ้อนเกินไป
5. พยายามให้เด็กใช้การฟังในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ให้มากที่สุด

นอร์ทคอต (Northcott. 1977 : 206 - 211) ได้เสนอแนะการฝึกฟังไว้ 8 ขั้น ตามแนวปฏิบัติของโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็กพิการในรัฐมินนิโซตา โดยเริ่มต้นการฝึกจากขั้นที่ง่ายไปหายาก ทั้งนี้เพื่อเป็นแรงเสริมให้เด็กมีกำลังใจที่จะฝึกทักษะการฟังไปเรื่อยๆ และเพื่อเป็นการพัฒนาเกี่ยวกับความจำของเด็กด้วย เด็กจะเริ่มฝึกฟัง และจำแนกเสียงต่าง ๆ ทีละเล็กทีละน้อย เพื่อเป็นพื้นฐานในการจำคำ วลี และประโยคในภาษาพูดต่อไป

ขั้นตอนการฝึกฟังทั้ง 8 ขั้น มีดังนี้

- ขั้นที่ 1 การฝึกฟังเสียง คือ การฝึกให้เด็กรู้ว่ามียังหรือไม่มีเสียง เช่น ให้เด็กฟังเสียงในชีวิตประจำวัน เช่น เสียงเพลงจากวิทยุ เสียงนาฬิกาปลุก
- ขั้นที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงของสิ่งต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่าเป็นเสียงอะไร เช่น ให้เด็กฟังเสียงเพลงจากวิทยุ
- ขั้นที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียง และแสดงกิริยาตอบโต้เหมาะสม เช่น เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน เด็กยกมือ
- ขั้นที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียง และจำแนกได้ว่าเป็นเสียงที่ได้ยินดังหรือค่อย
- ขั้นที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงจากที่ต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่าเป็นเสียงที่ได้ยินดังมาจากที่ใด
- ขั้นที่ 6 การฝึกฟังในระยะทางที่เพิ่มขึ้น คือ การฝึกฟังเสียงในระยะ 3 ฟุต 6 ฟุต 9 ฟุต
- ขั้นที่ 7 การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง เช่น ทำเสียงรบกวนภายในห้องด้วยการเปิดวิทยุ และเรียกชื่อเด็ก เพื่อให้เด็กทำกิริยาตอบโต้ต่อเสียงเรียกชื่อของตน
- ขั้นที่ 8 การฝึกจำแนกเสียงพูด คือ การฝึกฟังเสียงคำพูดเป็นคำเดี่ยว เช่น ปลา บู และเลือกภาพที่ถูกต้องจากตัวเลือก 2 ตัว ได้

สรุปวิธีการฝึกฟังสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีหลายวิธี เช่น การฝึกฟังตามวิธีการของ มัลวิลล์ ธรรมชาติ จอห์น เทอร์รี่ และการฝึกฟังตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott) วิธีการฝึกฟังเหล่านี้มีความสำคัญต่อการฝึกฟังเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott) ตามแนวปฏิบัติของโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็กพิการในรัฐมินนิโซตานั้น เป็นวิธีการที่น่าสนใจที่จะทดลองฝึกฟังให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (ในประเทศไทย โดยเฉพาะที่จังหวัดเพชรบุรี) เพราะมีขั้นตอนการฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจของเด็กในการเรียนรู้ ทั้งยังฝึกทักษะในการฟังเสียงในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการฟัง และในภาษาพูดต่อไป

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

สุรวิ นันทมงคล (2528 : 60 – 69) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการฝึกฟังด้วยวิธีธรรมดากับวิธีการใช้โทรศัพท์จำลองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2527 จำนวน 16 คน โดยจัดเป็นกลุ่มทดลองฝึกฟังด้วยวิธีธรรมดาและกลุ่มควบคุมฝึกฟัง โดยใช้โทรศัพท์จำลอง ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 10 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ผลการศึกษาพบว่า การฝึกฟังด้วยวิธีธรรมดาคือว่าการใช้โทรศัพท์จำลอง แต่การฝึกฟังโดยใช้โทรศัพท์จำลองมีความคงทนในการเรียนรู้นานกว่า ประทับใจกว่าการใช้วิธีธรรมดา

วรวรรณ จันทรัฐ (2531 : 54) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนเทปโทรศัพท์สำหรับผู้ปกครองในการฝึกฟังให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2530 ชั้นเด็กเล็ก 1 จำนวน 6 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คน เป็นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีความสนใจและยินดีให้ความร่วมมือในการทดลอง ผู้ปกครองนักเรียนชั้นเด็กเล็ก 1 จำนวน 6 คน และผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คน ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่าแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนในชุดการสอนเทปโทรศัพท์ชุดที่ 2 มีค่าอยู่ระหว่าง 90.00 ถึง 96.67 และ 83.33 ถึง 94.44 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

วิไล ทรงกิจเจริญผล (2538 : 59 – 61) ทำการวิจัยทดลองใช้ชุดการสอนฝึกฟังสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพฯ พ.ศ. 2537 จำนวน 10 คน โดยทดลองใช้ชุดการสอน ฝึกฟัง ใช้เวลาทดลอง 4 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า ชุดการฝึกฟังมีค่าประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 82.50 ถึง 96.70 และ 82.00 ถึง 95.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นชุดการสอนฝึกฟัง จึงมีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ และเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับอนุบาล 2 ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังหลังเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนเรียนด้วยชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกฟังนั้น สรุปได้ว่าการฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม หรือการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้เด็กมีความสามารถทางการฟังสูงขึ้น

วอลเตอร์ และซิมส์ (Walter and Sims. 1977 : 46 - 49) ได้วิจัยถึงผลการใช้เครื่องช่วยฟังติดต่อกันนาน ๆ กับความชำนาญในการสื่อสารของเด็กและผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินว่า การใช้เครื่องช่วยฟังตั้งแต่แรกตรวจพบนั้น เด็กสามารถเข้าใจการฟังและการพูดได้ดี แม้การพูดนั้นจะยังไม่มีเสียง ทั้งนี้โดยการสำรวจจากกลุ่มประชากรที่ใช้เครื่องช่วยฟังมานานกว่า 10 ปี นอกจากนั้นเขายังได้ทำการทดลองวิจัยเรื่องผลของความแตกต่างระหว่างการใช้สายตาประกอบการฟัง โดยใช้สื่อและไม่ใช้สื่อของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การศึกษาผลรวมที่ได้จากการทดลองในครั้งนี้ สามารถตอบคำถามได้ว่าการใช้ประสาทสัมผัสทั้งสองดีกว่าการใช้การฟังหรือการใช้การมองเห็นแต่เพียงอย่างเดียว

อิมายิ (Imai. 1979 : 44 - 51) เป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยโตเกียว ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1967 ได้วิจัยถึงสาเหตุของการสร้างนิสัยในการพูดให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ขึ้นรุนแรงในญี่ปุ่น ผลสรุปในกราฟเส้น บ่งชี้ว่าการรับรู้จากการฟังอย่างเดียวได้ผลน้อยกว่าการใช้การฟังกับสายตาช่วยความเข้าใจมากที่สุด และเห็นว่าความก้าวหน้าในการพูด และการใช้ภาษาต้องขึ้นอยู่กับการฝึกฟังโดยใช้เครื่องช่วยฟัง และการใช้สายตา อิมายิ เขาสนใจการฝึกฟังให้กับเด็กที่เริ่มใส่เครื่องช่วยฟังใน 3 คน ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอายุระหว่าง 2 - 5 ปี มีช่วงการได้ยิน 50 - 80 เดซิเบล เขาคิดว่าการกระตุ้นประสาททางการได้ยินอย่างเดียว ไม่สามารถจะพัฒนาการฝึกฟังได้ การสร้างนิสัยการพูดจะมีส่วนช่วยและจำเป็นที่สุดที่ทำให้เกิดการสร้างวิธีการฟังที่ดี ทำให้เกิดความเข้าใจด้านาน โดยที่เด็กไม่ต้องอาศัยการอ่านปาก เขาใช้การฝึกเดี่ยว และการใช้เกมใหม่ ๆ เข้าช่วย โดยทดลองกับเด็กอายุ 3 - 4 ปี ใช้เวลาสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ที่มีระดับการได้ยิน 70 - 119 เดซิเบล

อเมอร์ และชัชแมน (Amir and Schuchman. 1985 : 333 - 338) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฝึกฟัง โดยใช้ดนตรีกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก่อนวัยเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน 12 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน กิจกรรมการฝึกจะครอบคลุมการเรียนรู้ทางการฟัง 4 อย่าง คือ การรับรู้เสียง การแยกเสียง การจำเสียง และความเข้าใจเสียง กลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกฟังตามจุดประสงค์ด้วยดนตรี

เช่น เปียโน กลอง ส่วนกลุ่มควบคุม จะไม่ได้รับการฝึกด้วยดนตรี นอกจากการฝึกฟังโดยใช้เสียงอื่น ๆ ในสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กมีความสามารถในการแยกเสียง และจำเสียงจากการฝึกฟังโดยใช้ดนตรีได้ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการรับรู้เสียงและความเข้าใจเสียงนั้น ได้ผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามการใช้ดนตรีในการฝึกฟังยังเป็นวิธีการช่วยสร้างความสนใจในการฟังของเด็กที่มีประสบการณ์ในการฟังดีขึ้นได้อีกวิธีหนึ่ง

สโตน (Stone, 1986 : 7 - 13) ได้ศึกษาถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับการฟังในโรงเรียนโดยการให้พยัญชนะภาษาอังกฤษผสมสระอู (u) อา (a) อี (i) นำไปสร้างเป็นพยางค์ต่าง ๆ ขึ้น 84 พยางค์ ให้ผู้พูดที่เป็นหญิงพูดพยางค์ต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นบันทึกลงในเทปโทรศัพท์แล้วนำไปฝึกกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 21 คน อายุ 6 - 14 ปี โดยใช้เงื่อนไข 3 ประการ คือ A ใช้การได้ยินอย่างเดียว V ใช้สายตาเพียงอย่างเดียว AV ใช้การได้ยินร่วมกับการใช้สายตา จากนั้นนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับปรากฏผลการวิจัยว่า ถ้าใช้การได้ยินร่วมกับการใช้สายตาจะส่งผลต่อการฟังได้ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการฝึกฟังให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะประสบผลสำเร็จนั้น จะต้องใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง เช่น การใช้เครื่องช่วยฟังตั้งแต่แรกตรวจพบ การใช้สายตาประกอบการฟัง การสร้างนิสัยการพูด การอ่านริมฝีปาก การใช้สื่อและการใช้เกมใหม่ ๆ ซึ่งจะมีผลต่อความเข้าใจในการฟังเป็นอย่างยิ่ง

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ได้รับการฝึกฟังตามวิธีการ 8 ขั้น ของ นอร์ทคอต (Northcott) มีพัฒนาการทางการฟังสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา อายุ 4 - 8 ปี มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา จำนวน 3 คน อายุ 6 ขวบ จำนวน 1 คน อายุ 7 ขวบ จำนวน 2 คน อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสอนฝึกฟัง 8 ชั้น ของ นอร์ทคอต (Northcott)

1.1 การฝึกฟังเสียง คือการฝึกให้เด็กรู้ว่ามิเสียง หรือไม่มีเสียง โดยฝึกให้เด็กฟังเสียงในชีวิตประจำวัน เช่น เสียงกลอง เสียงวิทยุ เสียงนาฬิกาปลุก

1.2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียง ของสิ่งต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่าเป็นเสียงอะไร เช่น ให้เด็กฟังเสียงเพลง วิทยุ เด็กบอกได้ว่ามีเสียงจากวิทยุ หรือทำท่าทางตามเสียงเพลง

1.3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง คือการฝึกให้เด็กฟังเสียง และแสดง กิริยาตอบได้อย่างเหมาะสม เช่น ได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน เด็กยกมือ

1.4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน เช่น เมื่อได้ยินเสียงดัง เด็กหุบกระดานแผ่นใหญ่ และเมื่อได้ยินเสียงค่อย เด็กหุบกระดานแผ่นเล็กได้ถูกต้อง

1.5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง คือการฝึกให้เด็ก ฟังเสียงจากที่ต่าง ๆ เช่น ข้างหน้าข้างหลัง และชี้บอกได้ว่า เสียงที่ได้ยินดังมาจากที่ใด

1.6 การฝึกฟังเสียงในระยะที่เพิ่มขึ้น คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงในระยะ 3 ฟุต 6 ฟุต 9 ฟุต เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ว่าในระยะใกล้เสียงจะดัง ในระยะไกลเสียงจะค่อย

1.7 การฝึกจำแนกเสียง ที่ต้องการฟัง เช่น ทำเสียงรบกวนภายในห้อง ด้วย การเปิดวิทยุแล้วเรียกชื่อเด็ก เพื่อให้เด็กทำปฏิกิริยาตอบสนองต่อเสียง เรียกชื่อของตน

1.8 การฝึกจำเสียงพูด คือการฝึกฟังเสียงคำพูด เป็นคำเดียว เช่น ปลา ปู และสามารถเลือกภาพที่ถูกต้องจากตัวเลือก 2 ตัวได้

2. แผนการจัดประสบการณ์ทางการฟัง

3. แบบทดสอบ

การสร้างเครื่องมือทำชิ้นการวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์ทางการฟังตามวิธีการ 8 ขั้น ของ นอธคอต (Northcott) ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาขั้นตอนการฝึกฟัง ของ นอธคอต

(วรรณ จันทรัฐ. 2531 : 5 : อ้างอิงมาจาก Northcott. 1977 :

208 - 211) ระบุกำหนดขั้นตอนการฝึกฟังเป็น 8 ขั้นตอน เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การฝึกฟังเสียง คือ การฝึกให้เด็กรู้ว่ามีเสียงหรือไม่มีเสียง เช่น ให้เด็กฟังเสียงในชีวิตประจำวัน เช่น เสียงเพลงจากวิทยุ เสียงนาฬิกาปลุก เสียงกลอง

ขั้นที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงของสิ่งต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่าเป็นเสียงอะไร เช่น ให้เด็กฟังเสียงเพลงจากวิทยุ เด็กบอกได้ว่ามีเสียงจากวิทยุ หรือท่าตามเสียงเพลง

ขั้นที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงและแสดงกิริยาตอบโต้เหมาะสม เช่น เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน เด็กยกมือ

ขั้นที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงและจำแนกได้ว่าเสียงที่ได้ยินดังหรือค่อย

ขั้นที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียงจากที่ต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่า เสียงที่ได้ยินดังมาจากที่ใด

ขั้นที่ 6 การฝึกฟังในระยะทางที่เพิ่มขึ้น คือ การฝึกฟังเสียงในระยะ 3 ฟุต 6 ฟุต 9 ฟุต

ขั้นที่ 7 การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง เช่น ทำเสียงรบกวนภายในห้องด้วยการเปิดวิทยุ และเรียกชื่อเด็ก เพื่อให้เด็กทำปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเสียงเรียกชื่อของตน

ขั้นที่ 8 การฝึกจำแนกเสียงพูด คือ การฝึกฟังเสียงคำพูดเป็นคำเดียว เช่น ปลาบู่ และเลือกชื่อภาพที่ถูกต้องจากตัวเลือก 2 ตัว ได้

1.2 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2537)

1.3 เขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยมีความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน ประเมินผล

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์ทางการฟังตามวิธีการของ นอร์ทคอต (Northcott) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ จำนวน 3 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการนำไปใช้

1.5 กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนโดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก คือ

1.5.1 ประเมินทักษะในระหว่างทำกิจกรรม

1.5.2 ประเมินทักษะหลังเรียนในแต่ละขั้นตอน

ตัวอย่าง แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด) เด็กปฏิบัติกิจกรรม
ได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน

กิจกรรม	จำนวนครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. ครูดีกลอง 3 ครั้ง เด็กตอบสนอง การได้ยิน โดยชี้ที่หูของตน หรือ พยักหน้า	3	3	
2. ดีกลอง 3 ครั้ง แล้วเด็กตอบสนอง การได้ยิน โดยการใส่ของเล่นลง ในกล่องถูกต้อง	3	2	
3. เมื่อได้ยินเสียงวิทยุ เด็กตอบสนอง การได้ยิน โดยชี้ที่หูของตน หรือ แสดงท่าบอกว่ามีเสียง	3	3	3 ครั้ง เด็ก ทำได้ 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน
4. เมื่อได้ยินเสียงวิทยุ เด็กวางภาพ ลงตรงหน้าของตนได้ถูกต้อง	3	3	
5. เมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก เด็ก จับตุ๊กตาที่นอนอยู่ให้ลุกขึ้น	3	2	3 ครั้ง เด็ก ทำได้ 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน
รวม	15	13	
$\bar{X}$	3	2.6	
ค่าร้อยละ %	100	86.66	

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยสอนฝึกฟังเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตามแนวปฏิบัติของโรงเรียนอนุบาลสำหรับเด็กพิการ ในรัฐมินนิโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามวิธีการฝึกฟัง 8 ขั้น ของ นอร์ทคอต (Northcott)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน
2. หาค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (%) ผลการฝึกฟัง

วิธีนำเสนอข้อมูล

1. กราฟเส้นตรงแสดงผลการฝึกฟัง ของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน
2. กราฟเส้นตรงแสดงผลการฝึกฟัง ของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน
3. เปรียบเทียบความสามารถทางด้านการฟังในรูปแบบ Single Subject Design

ตัวอย่าง แบบประเมินผลหลังเรียน แต่ละขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ฝึกฟังเสียง

แบบประเมินผลมีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติตามกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติตามได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ตามลำดับ

ขั้นที่ 1 ฝึกฟังเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กชาย ก. ครั้ง/คะแนน	เด็กชาย ข. ครั้ง/คะแนน	เด็กชาย ค. ครั้ง/คะแนน
1. เด็กหยิบของเล่นใส่ลงในกล่อง ทุกครั้งที่ได้ยินเสียงกลอง (ครูตีกลอง 5 ครั้ง เว้นระยะ พอสมควร)	5 / 5	5 / 4	5 / 5
2. เปิดเสียงเพลงจากวิทยุ 5 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกันพอสมควร เด็กสามารถวางภาพปลาตรง หน้าของตนเอง ทุกครั้งที่ได้ยิน เสียงวิทยุ	5 / 5	5 / 5	5 / 4

ชั้นที่ 1 ฝึกฟังเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กชาย ก. ครั้ง/คะแนน	เด็กชาย ข. ครั้ง/คะแนน	เด็กชาย ค. ครั้ง/คะแนน
3. เปิดเสียงนาฬิกาปลุก 5 ครั้ง จับตุ๊กตาที่นอนอยู่ให้ลุกขึ้นทุกครั้ง ที่ได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก	5 / 4	5 / 5	5 / 4
รวม	15 / 14	15 / 14	15 / 13
$\bar{X}$	5 / 4.66	5 / 4.66	5 / 4.33
%	93.2	93.2	86.60

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยได้นำค่าร้อยละ (%) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละ (%) ความสามารถในการทานแบบฝึกหัดของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอนแสดงผลโดยใช้ตาราง
2. หาค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน โดยใช้กราฟเส้นตรง แสดงผลการฝึกฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน
3. หาค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน โดยใช้กราฟเส้นตรงแสดงผลการฝึกฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน

หาค่าร้อยละความสามารถในการทานแบบฝึกหัดของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน

ในการทดลองแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนการฝึกฟัง และเมื่อผู้วิจัยเริ่มทำการฝึกฟังในแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละบท ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมในการฝึกฟังของเด็กแต่ละคน เพื่อศึกษาความสามารถของเด็กขณะฝึกฟัง และเมื่อผู้วิจัยฝึกฟังในแต่ละขั้นตอน หรือในแต่ละบทเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการทดสอบหลังจากการฝึกฟังในแต่ละขั้นตอนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคนในแต่ละขั้นตอนว่ามีความสามารถทางการฟังเป็นอย่างไร

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการฝึกฟังของเด็กแต่ละคนในแต่ละขั้นตอน ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของเด็กคนที่ 1 เด็กหญิงภัทรภรณ์ บุราพรนุสรณ์

บทที่	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	5	15	15	100.00
2	5	15	12	80.00
3	5	15	13	86.66
4	5	15	15	100.00
5	5	15	14	93.33
6	5	15	15	100.00
7	5	15	15	100.00
8	5	15	13	86.66

จากตาราง 2 เด็กหญิงภัทรภรณ์ บุราพรนุสรณ์ มีความสามารถในการทำแบบฝึกหัดในบทที่ 1, 4, 6 และ 7 ได้ 100% บทที่ 5 ทำคะแนนได้ 93.33% บทที่ 2 ทำคะแนนได้ 80.00% บทที่ 3 และบทที่ 8 ทำคะแนนได้ 86.66% บทที่ 2 เด็กหญิงภัทรภรณ์ บุราพรนุสรณ์ ทำคะแนนได้น้อยที่สุด

ตาราง 3 ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของเด็กคนที่ 2 เด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด

บทที่	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	5	15	15	100.00
2	5	15	12	80.00
3	5	15	13	86.66
4	5	15	15	100.00
5	5	15	13	86.66
6	5	15	15	100.00
7	5	15	15	100.00
8	5	15	12	80.00

จากตาราง 3 เด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด มีความสามารถในการทำแบบฝึกหัดในบทที่ 1 4. 6 และ 7 ได้ 100% บทที่ 3 และบทที่ 5 ทำคะแนนได้ 86.66% บทที่ 2 และบทที่ 8 ทำคะแนนได้ 80.00% บทที่ 2 และบทที่ 8 เด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด ทำคะแนนได้น้อยที่สุด

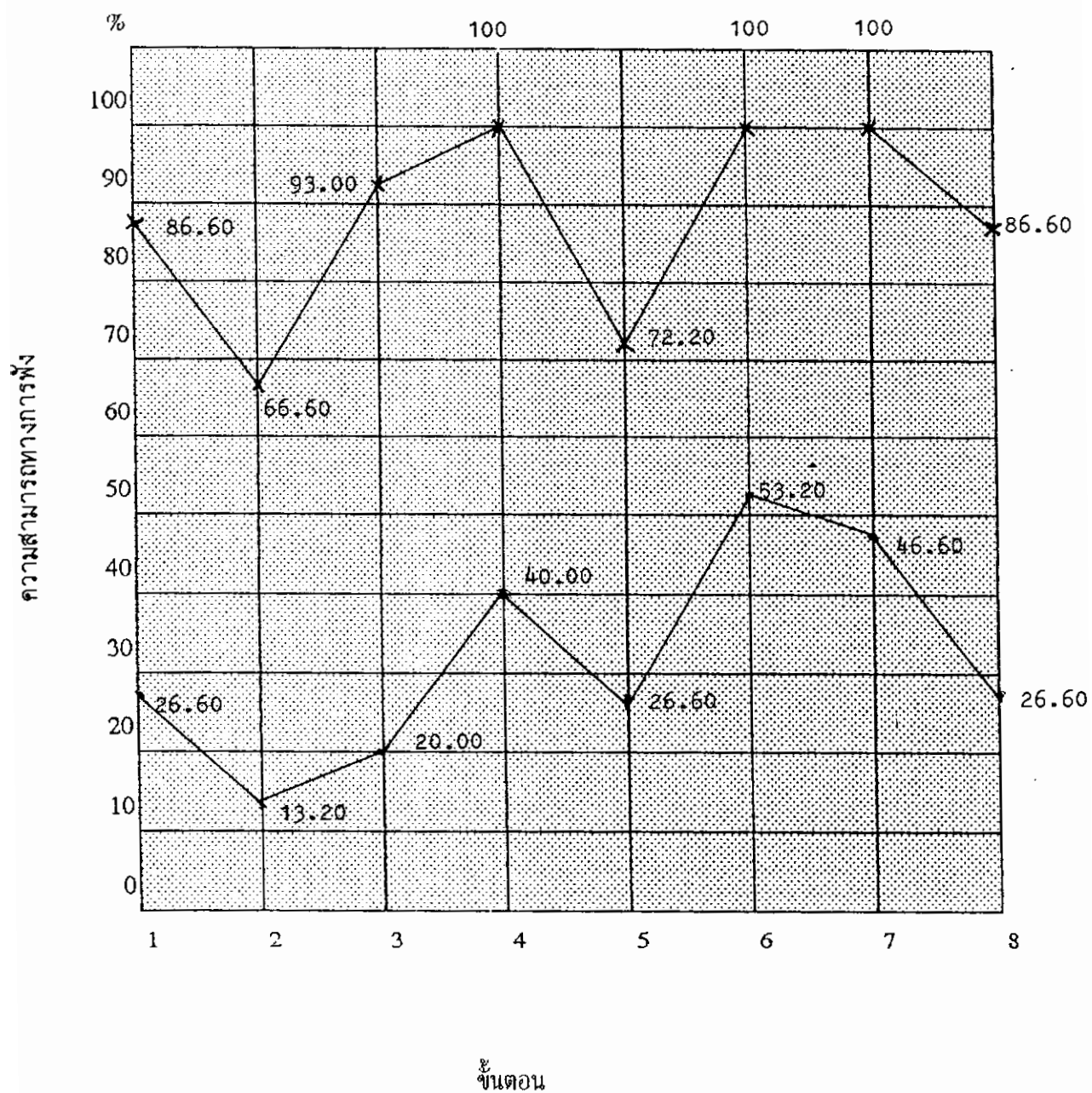
ตาราง 4 ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของเด็กคนที่ 3 เด็กชายคมเพชร บุญเสวก

บทที่	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	5	15	15	100.00
2	5	15	15	100.00
3	5	15	15	100.00
4	5	15	15	100.00
5	5	15	13	86.66
6	5	15	15	100.00
7	5	15	15	100.00
8	5	15	15	100.00

จากตาราง 4 เด็กชายคมเพชร บุญเสวก มีความสามารถในการทำแบบฝึกหัดในบทที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7 และ 8 ได้คะแนน 100% บทที่ 5 ทำคะแนนได้ 86.66% บทที่ 5 เด็กชายคมเพชร บุญเสวก ทำคะแนนได้น้อยที่สุด

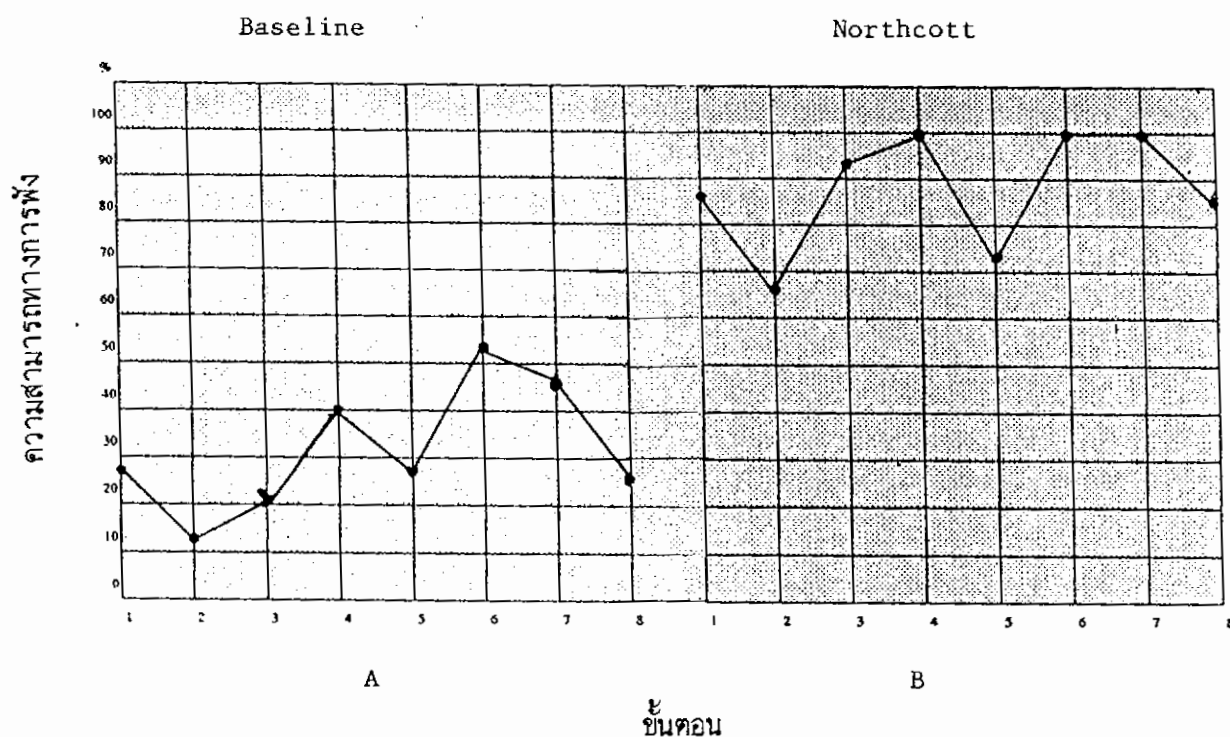
จากตาราง 2 - 4 พบว่า ความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของเด็กบทละ 5 ข้อ อยู่ในช่วง 80.00 - 100% และความสามารถในการทำแบบฝึกหัดของเด็กแต่ละคน ใกล้เคียงกันในแต่ละเนื้อหา

เด็กคนที่ 1 เด็กหญิงภัทรารักษ์ บุราพรนุสรณ์

ภาพประกอบ 1 ค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน
(ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน)

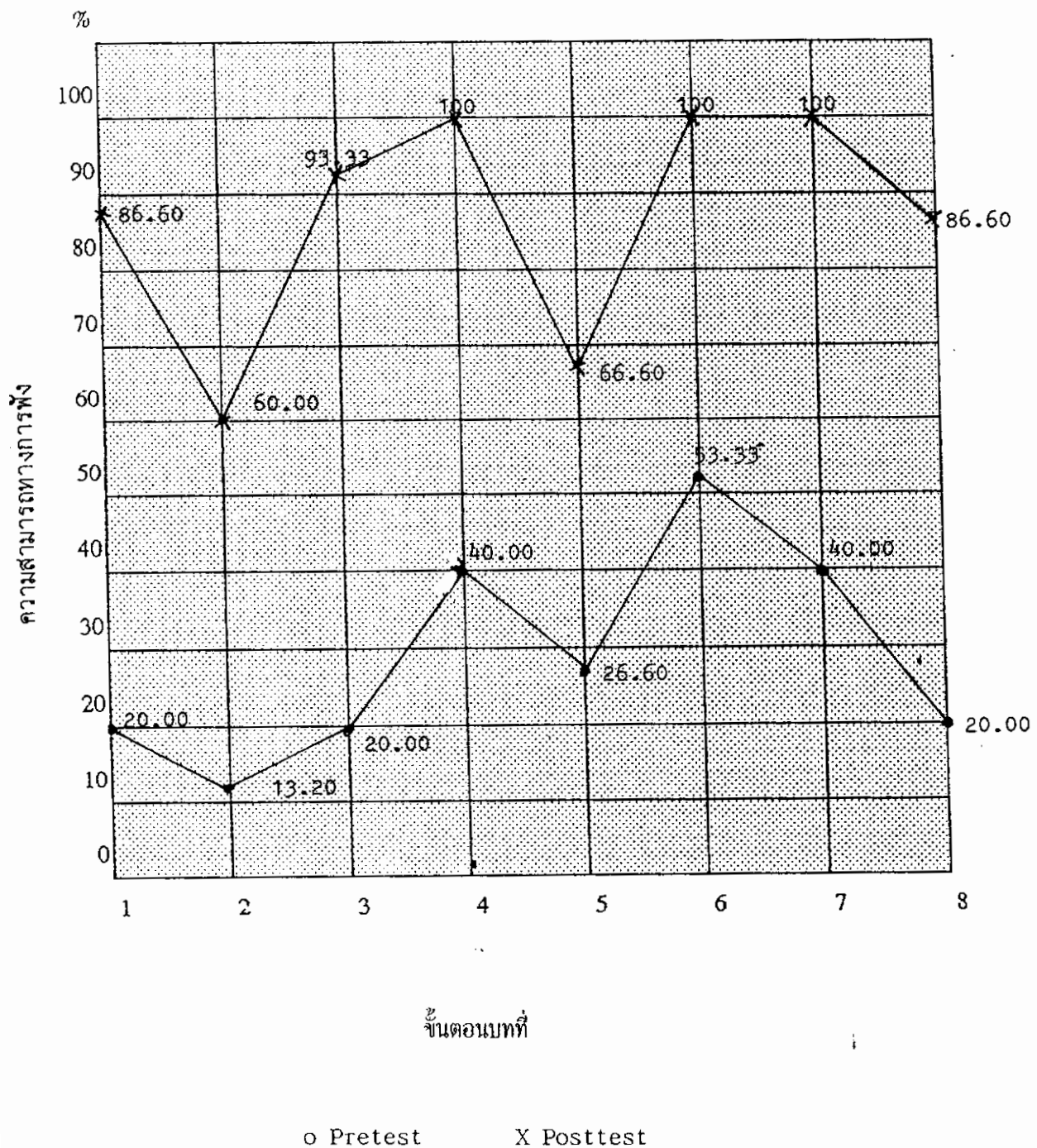
เมื่อนำข้อมูลภาพประกอบ 1 plot ใหม่ เพื่อเปรียบเทียบในรูปของการเสนอ
ข้อมูลแบบ Single Subject Design ทำให้ได้ภาพประกอบดังกล่าว

ภาพประกอบที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กคนที่ 1 ในรูปแบบ Single Subject Design

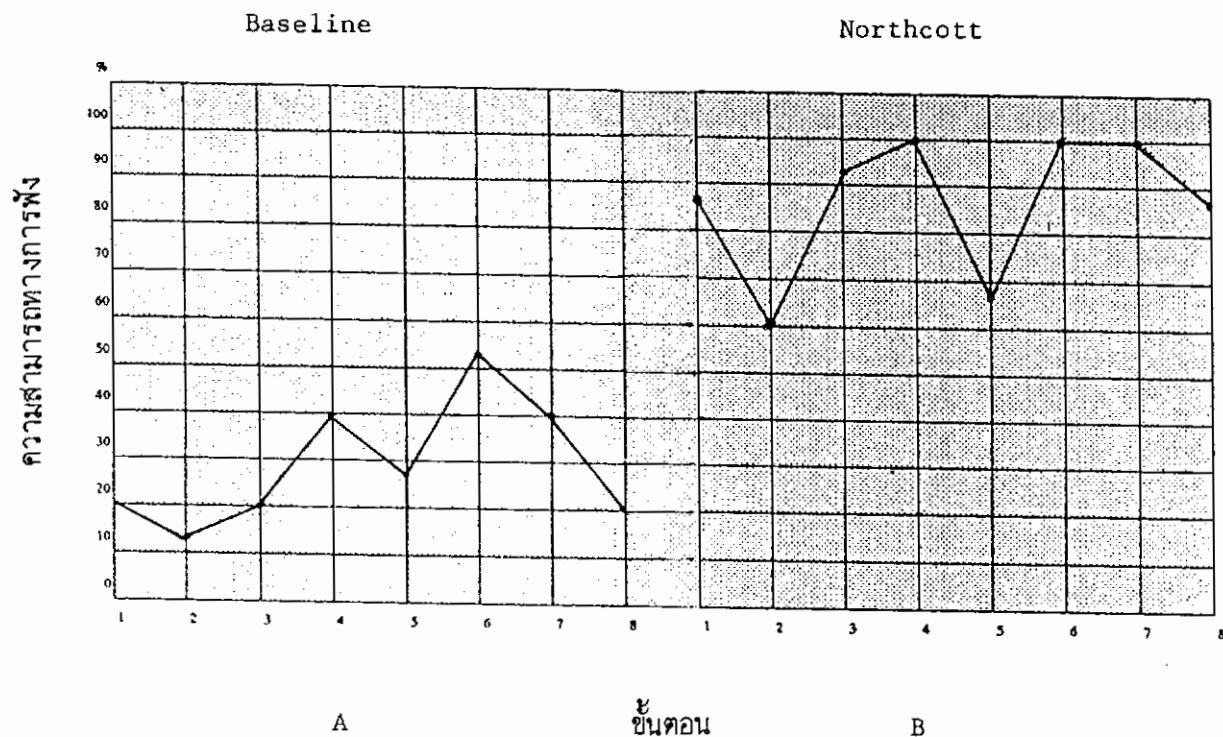
จากภาพประกอบ 1 และภาพประกอบ 2 พบว่า เด็กหญิงภัทรารักษ์ บุราพรนุสรณ์ มีความสามารถก่อนการฟัง 13.20 - 46.60 เปอร์เซ็นต์ เมื่อได้รับการฝึกฟัง เด็กมีความสามารถสูงขึ้นอยู่ระหว่าง 66.60 - 100 % ขึ้นตอนที่ 4, 6 และ 7 มีความสามารถทางการฟังสูงถึง 100 %

เด็กคนที่ 2 เด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด

ภาพประกอบ 3 ค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน
(ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน)

เมื่อนำข้อมูลในภาพประกอบ 3 มา Plot ใหม่ เพื่อเปรียบเทียบในรูปของการเสนอข้อมูลแบบ Single Subject Design ทำให้ได้ภาพประกอบดังกล่าวข้างล่าง

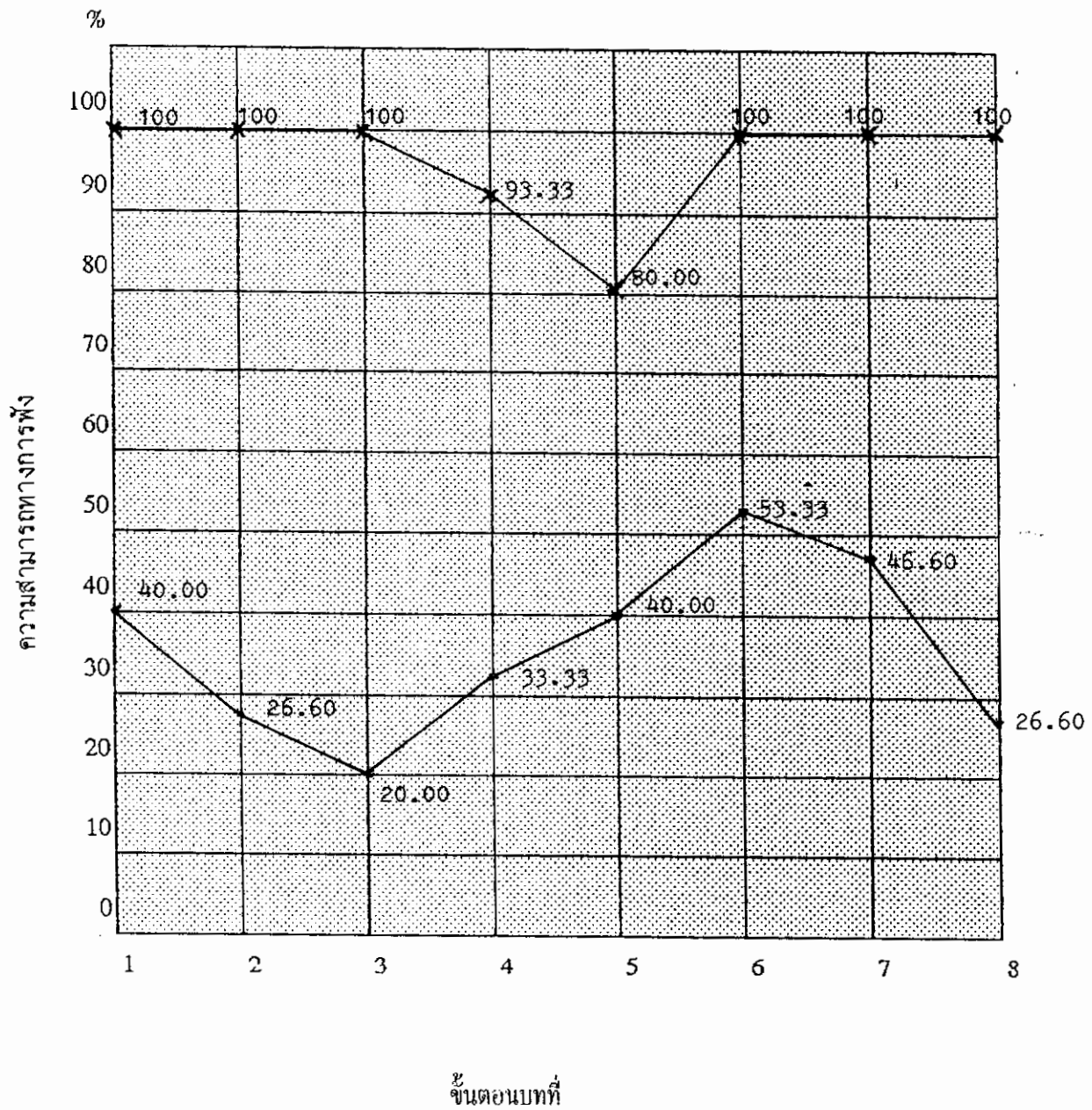

ภาพประกอบ 4 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กคนที่ 2 ในรูปแบบ Single Subject Design

จากภาพประกอบ 3 และภาพประกอบ 4 พบว่า เด็กชายธนสิทธิ์ ทองกลัด มีความสามารถก่อนการฝึกฟังอยู่ระหว่าง 13.20 - 40.00 เปอร์เซนต์ เมื่อได้รับการฝึกฟังผลการทดสอบหลังจากการฝึกฟังมีความสามารถทางการฟังสูงขึ้นอยู่ระหว่าง 60.00 - 100 เปอร์เซนต์

ขั้นตอนที่ 4, 6 และ 7 มีความสามารถด้านการฟัง 100 เปอร์เซนต์

เด็กคนที่ 3 เด็กชายคมเพชร บุญเสวก

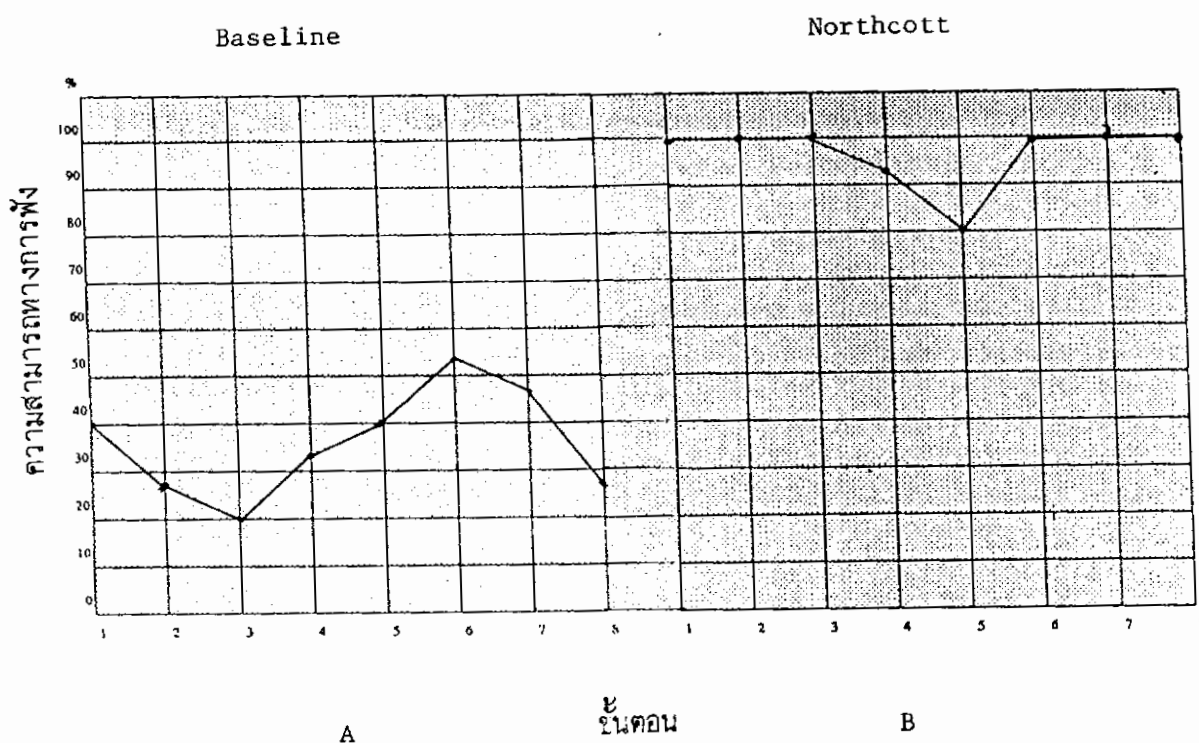

o Pretest

X Posttest

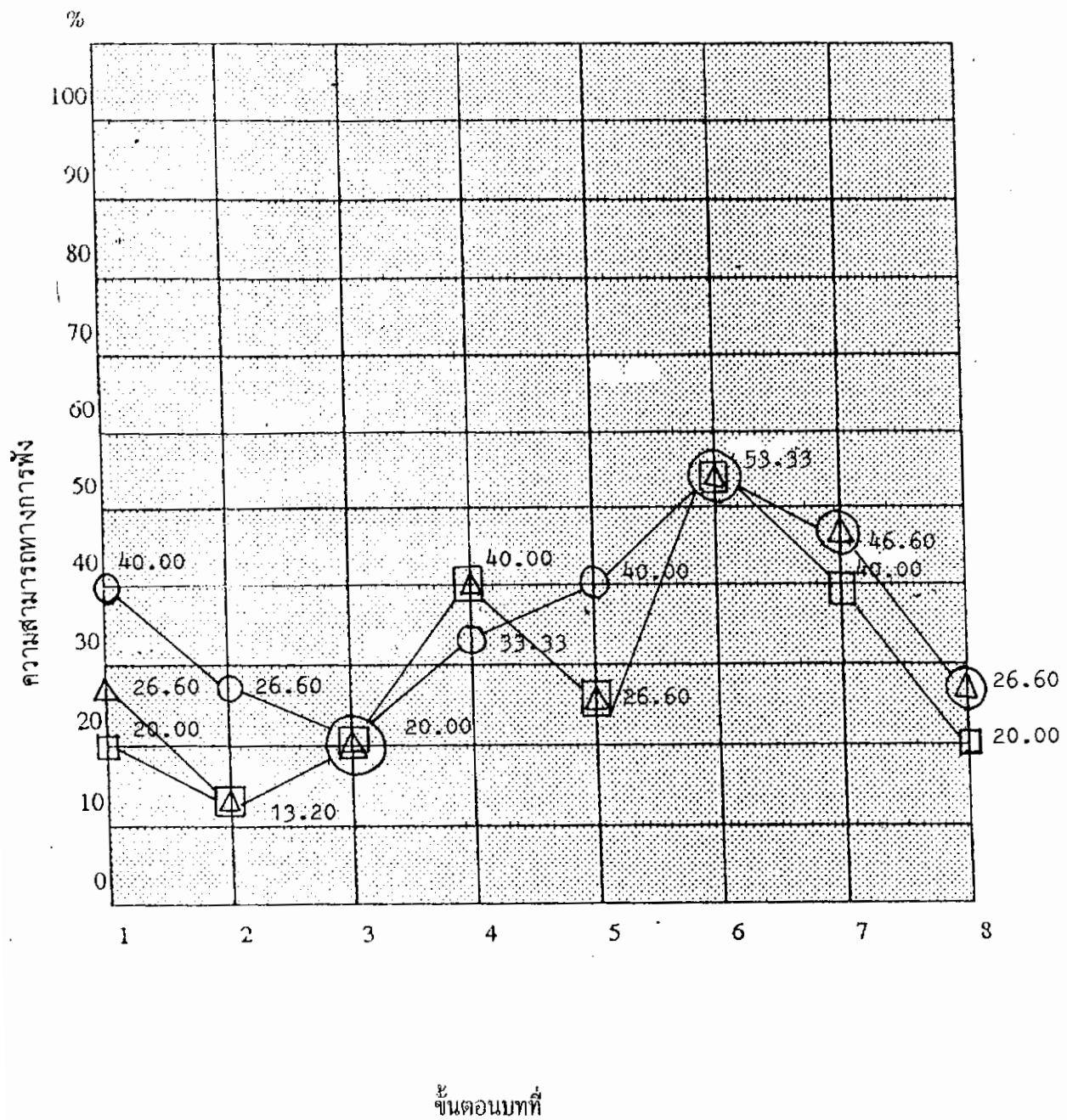
ภาพประกอบ 5 ค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังของเด็กแต่ละคน แต่ละขั้นตอน
(ประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน)

เมื่อนำข้อมูลในภาพประกอบมา Plot ใหม่ เพื่อเปรียบในรูปของการเสนอข้อมูลแบบ Single Subject Design ทำให้ได้ภาพประกอบดังข้างล่าง

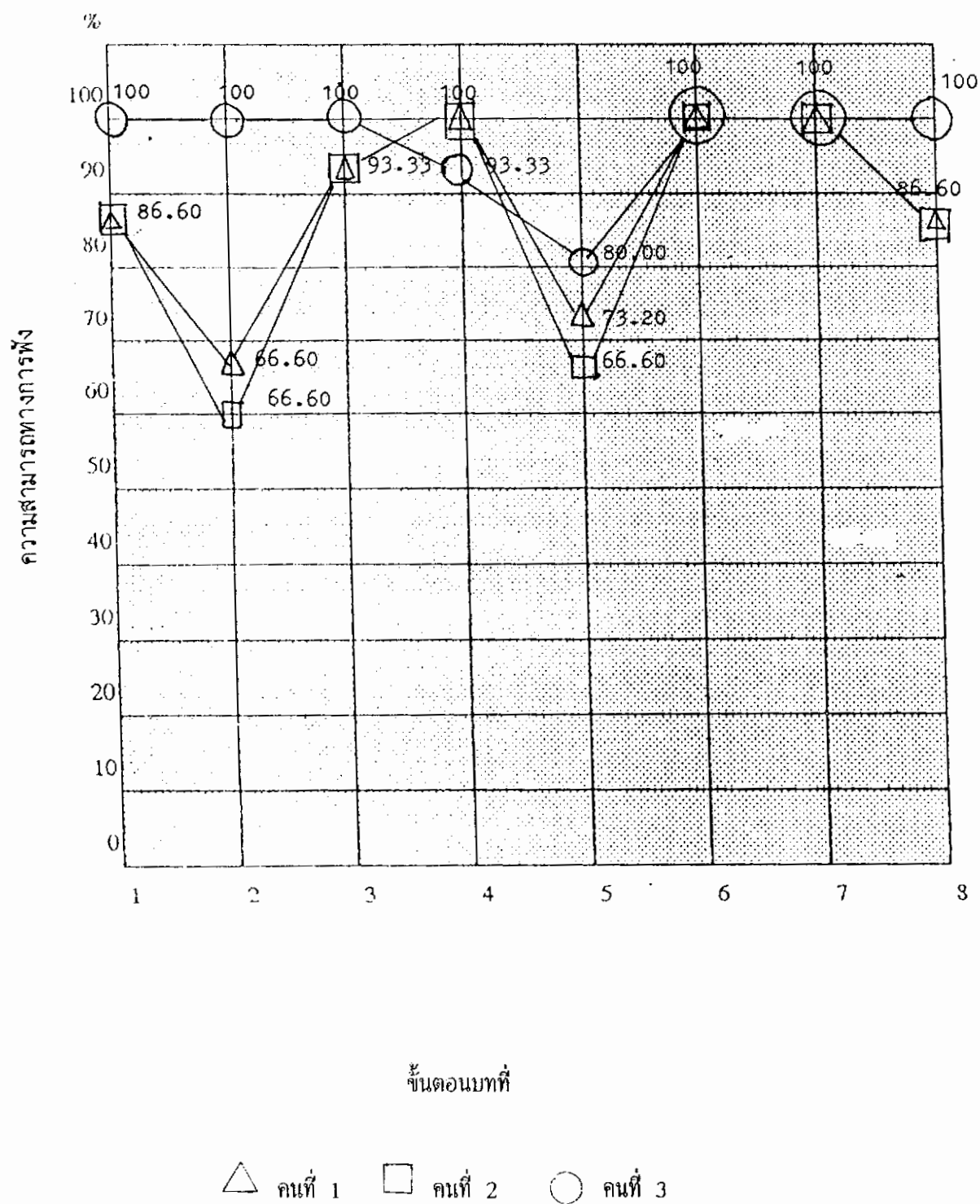
ภาพประกอบ 6 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กคนที่ 3 ในรูปแบบ Single Subject Design

จากภาพประกอบ 5 และภาพประกอบ 6 พบว่า เด็กชายคมเพชร บุญเสวก มีความสามารถก่อนการฝึกฟังอยู่ระหว่าง 20.00 - 53.33 เปอร์เซนต์ เมื่อได้รับการฝึกฟังผลการทดสอบหลังจากการฝึกฟังมีความสามารถทางการฟังสูงขึ้นอยู่ระหว่าง 80.00 - 100 เปอร์เซนต์ ขั้นตอนที่ 1, 2, 3, 6, 7 และ 8 มีความสามารถด้านการฟัง 100 เปอร์เซนต์

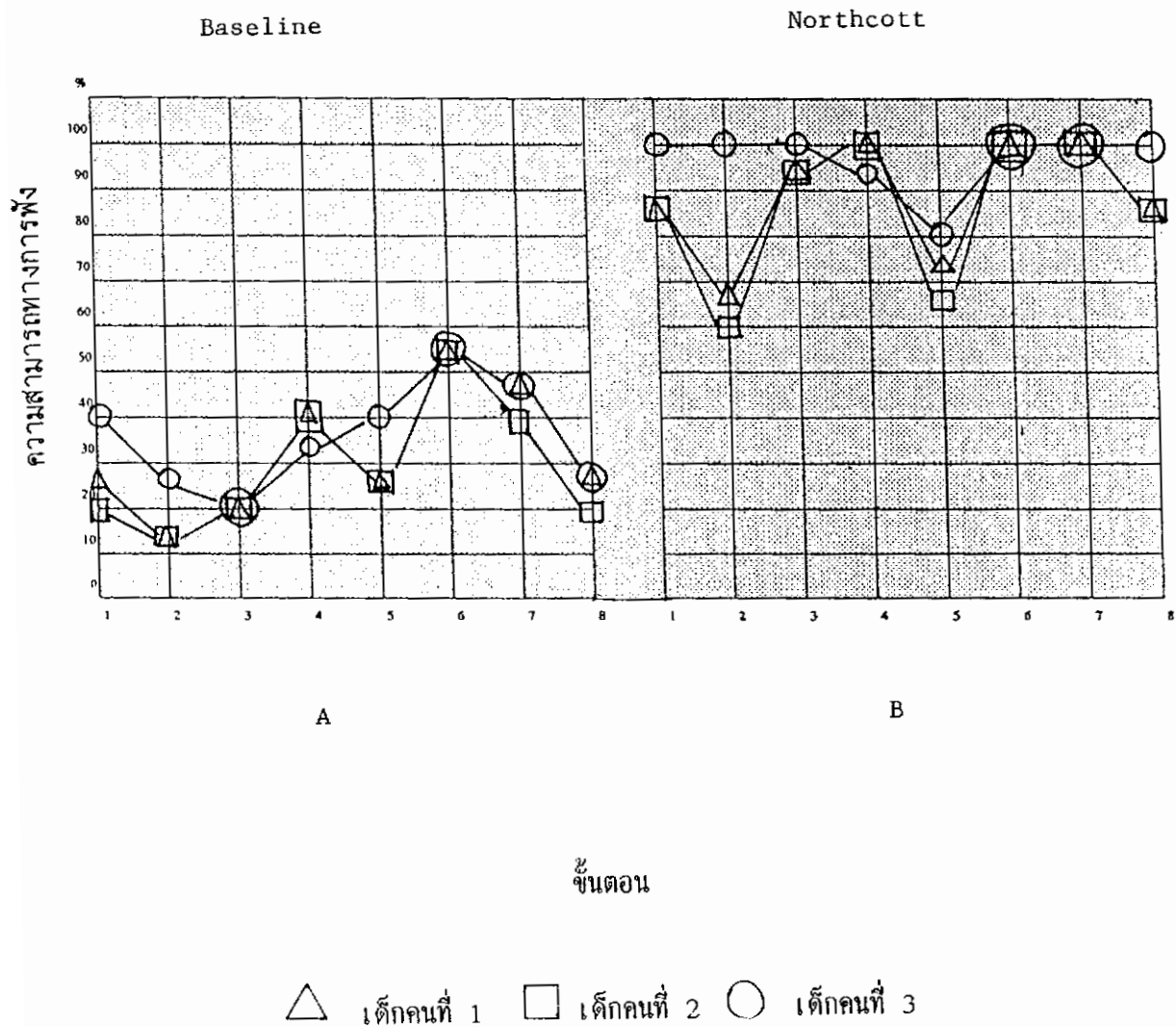
△ คนที่ 1 □ คนที่ 2 ○ คนที่ 3

ภาพประกอบ 7 ค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังก่อนการฝึกฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน (ประเมินผลก่อนเรียน)

ภาพประกอบ 3 ค่าร้อยละ (%) ความสามารถทางการฟังหลังการฝึกฟังของเด็กทุกคน ทุกขั้นตอน
(ประเมินผลหลังเรียน)

เมื่อนำข้อมูลในภาพประกอบ 7 และภาพประกอบ 8 มา plot ใหม่ เพื่อเปรียบเทียบ
 ในรูปของการเสนอข้อมูลแบบ Single Subject Design ทำให้ได้ภาพประกอบดังกล่าวข้างล่าง

ภาพประกอบ 9 เปรียบเทียบความสามารถทางการฟังของเด็กทั้ง 3 คน ในรูปแบบ Single
 Subject Design

จากภาพประกอบ 7 เด็กหญิงภัทรารมณ บวรพรนุสรณ์ (เด็กคนที่ 1) มีความสามารถทางด้านการฟังก่อนการฝึกฟังอยู่ระหว่าง 13.20 - 53.33 เปอร์เซ็นต์

เด็กชายชนสิทธิ์ ทองกลัด (เด็กคนที่ 2) มีความสามารถทางด้านการฟังก่อนการฝึกฟังอยู่ระหว่าง 13.20 - 53.33 เปอร์เซ็นต์

เด็กชายคมเพชร บุญเสวก (เด็กคนที่ 3) มีความสามารถทางด้านการฟัง ก่อนการฝึกฟังอยู่ระหว่าง 20.00 - 53.33 เปอร์เซ็นต์

จากภาพประกอบ 8 เด็กหญิงภัทรารมณ บวรพรนุสรณ์ (เด็กคนที่ 1) มีความสามารถทางด้านการฟังหลังจากการฝึกฟังอยู่ระหว่าง 66.60 - 100 เปอร์เซ็นต์

เด็กชายชนสิทธิ์ ทองกลัด (เด็กคนที่ 2) มีความสามารถทางด้านการฟัง หลังจากการฝึกฟัง อยู่ระหว่าง 60.00 - 100 เปอร์เซ็นต์

เด็กชายคมเพชร บุญเสวก (เด็กคนที่ 3) มีความสามารถทางด้านการฟังหลังจากฝึกฟังอยู่ระหว่าง 80.00 - 100 เปอร์เซ็นต์

จากภาพประกอบ 7, 8 และภาพประกอบ 9 ความสามารถทางด้านการฟังก่อนที่จะเรียนอยู่ระหว่าง 13.20 - 53.33 และเมื่อได้รับการฝึกฟังตามวิธีการ 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลหลังเรียนในแต่ละขั้นตอน ปรากฏว่าความสามารถทางด้านการฟังของเด็กอยู่ระหว่าง 60.00 - 100 เปอร์เซ็นต์

จากภาพประกอบ 1 - 9 แสดงว่า เด็กทั้ง 3 คน มีความสามารถในการฟังพัฒนาขึ้นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสามารถในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งได้รับการฝึกฟังตามขั้นตอนของนอร์ทคอต (Northcott) ซึ่งสรุปลำดับขั้น และอภิปรายผลของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความสามารถในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งได้รับการฝึกฟังตามขั้นตอนของนอร์ทคอต (Northcott)

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการฝึกฟังตามวิธีการ 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) มีพัฒนาการทางการฟังดีขึ้น

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา อายุ 4 – 8 ปี มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ซึ่งยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา อายุ 6 ขวบ จำนวน 1 คน อายุ 7 ขวบ จำนวน 2 คน อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี uly ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างแผนการจัดประสบการณ์ทางการฟังตามวิธีการ 8 ขั้น ของ นอธคอต (Northcott) ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาขั้นตอนการฝึกฟังของ นอธคอต (Northcott)

วรวรรณ จันทรัฐ (2531 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Northcott. 1977 : 208 - 211) โดยกำหนดขั้นตอนการฝึกฟังเป็น 8 ขั้นตอน เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การฝึกฟังเสียง คือ การฝึกฟังให้เด็กรู้ว่ามียเสียงหรือไม่มีเสียง เช่น เสียงจากวิทยุ เสียงจากนาฬิกาปลุก เสียงกลอง

ขั้นที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย คือ การให้เด็กฝึกฟังเสียงของสิ่งต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่าเป็นเสียงอะไร เช่น ให้เด็กฟังเสียงเพลงจากวิทยุ เด็กบอกได้ว่ามีเสียงจากวิทยุ หรือทำตามเสียงเพลง

ขั้นที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียง และแสดงกริยาตอบโต้ที่เหมาะสม เช่น เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน เด็กยกมือ

ขั้นที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน คือ การฝึกให้เด็กฟังเสียง และจำแนกได้ว่าเสียงที่ได้ยินดังหรือค่อย

ขั้นที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง คือ การฝึกฟังเสียงจากที่ต่าง ๆ และชี้บอกได้ว่า เสียงที่ได้ยินดังมาจากที่ใด

ขั้นที่ 6 การฝึกฟังในระยะทางที่เพิ่มขึ้น คือ การฝึกฟังเสียงในระยะ 3 ฟุต 6 ฟุต 9 ฟุต

ขั้นที่ 7 การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง เช่น การทำเสียงรบกวนภายในห้องด้วยการเปิดวิทยุ และเรียกชื่อเด็ก เพื่อให้เด็กทำพฤติกรรมตอบสนองโต้เสียงเรียกชื่อของตน

ขั้นที่ 8 การฝึกจำแนกเสียงพูด คือ การฝึกฟังเสียงคำพูดเป็นคำเดี่ยว เช่น ปลา นู และเลือกชื่อภาพที่ถูกต้องจากตัวเลือก 2 ตัวได้

3.1.2 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ขั้นเด็กเล็ก

3.1.3 เขียนแผนการจัดประสบการณ์โดยมีความคิดรวบยอด จุดประสงค์
เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน ประเมินผล

3.1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์ทางการฟังตามวิธีการของนอร์ทคอต
(Northcott) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจจำนวน 3 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาถึงปัญหา
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการนำไปใช้

3.1.5 กำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนโดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักคือ

- 1) ประเมินทักษะในระหว่างทำกิจกรรม
- 2) ประเมินทักษะหลังเรียนในแต่ละขั้นตอน

4. เวลาที่ใช้ในการทดลอง

การดำเนินการทดลองเริ่มตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 17 มีนาคม 2540

5. การดำเนินการทดลอง

เมื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจงได้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน
3 คนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้เดินทางไปพบผู้ปกครอง และพบตัวเด็กเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า
มีกลุ่มตัวอย่างอยู่จริง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการทดลองให้ผู้ปกครองเข้าใจ

5.2 นัดแนะผู้ปกครองเพื่อนำเด็กไปตรวจวัดการได้ยินเพื่อใส่เครื่องช่วยฟัง

5.3 กำหนดวัน และสถานที่ในการทดลองให้ผู้ปกครองทราบ

5.4 ดำเนินการทดลองตามแผนการสอน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการทดลองได้นำข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน และแบบฝึกหัด
ระหว่างเด็กร่วมกิจกรรม หาค่าร้อยละ (%) เพื่อดูการพัฒนาความสามารถของเด็ก

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการทดลองโดยการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 3 คน
ตามแผนการสอนปรากฏการทดลองว่าแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และแบบฝึกหัดของเด็ก
ทั้งสามคน ปรากฏผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทที่ 1 ผลการทดสอบก่อนเรียน 20.00 – 40.00 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบ
หลังเรียน 86.60 – 100 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 100 เปอร์เซนต์

บทที่ 2 ผลการทดสอบก่อนเรียน 13.20 – 26.60 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบ
หลังเรียน 50.00 – 100 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 80 – 100 เปอร์เซนต์

บทที่ 3 ผลการทดสอบก่อนเรียน 20.00 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบหลังเรียน
93.33 – 100 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 86.66 – 100 เปอร์เซนต์

บทที่ 4 ผลการทดสอบก่อนเรียน 33.33 – 40.00 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบ
หลังเรียน 93.33 – 100 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 100 เปอร์เซนต์

บทที่ 5 ผลการทดสอบก่อนเรียน 26.60 – 40.00 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบ
หลังเรียน 66.60 – 80.00 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 86.66 – 93.33 เปอร์เซนต์

บทที่ 6 ผลการทดสอบก่อนเรียน 53.33 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบหลังเรียน 100
เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 100 เปอร์เซนต์

บทที่ 7 ผลการทดสอบก่อนเรียน 40.00 – 46.60 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบ
หลังเรียน 100 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 100 เปอร์เซนต์

บทที่ 8 ผลการทดสอบก่อนเรียน 20.00 – 26.60 เปอร์เซนต์ ผลการทดสอบ
หลังเรียน 86.60 – 100 เปอร์เซนต์ ผลการทําแบบฝึกหัด 80.00 – 100 เปอร์เซนต์

แสดงว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน มีความ
สามารถด้านการฟังพัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความสามารถในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน ซึ่งได้รับการฝึกฟัง ตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott) เพื่อจะได้เป็นแนวทาง
ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเลือกวิธีการฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเพิ่มขึ้น
โดยเฉพาะเด็กที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกฟังมาก่อน ผลการวิจัยที่ได้รับสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย
ที่ตั้งไว้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการฝึกฟัง ตามวิธีการ 8 ขั้น ของนอร์ทคอต
(Northcott) มีพัฒนาการทางการฟังดีขึ้น

จากภาพประกอบ 1 - 4 แสดงให้เห็นว่า เด็กทั้งสามคน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถทางการฟังก่อนที่จะฝึกฟังอยู่ในระหว่าง 13.20 - 53.33 เปอร์เซนต์ และเมื่อได้รับการฝึกฟังตามวิธีการทั้ง 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลหลังจากที่ได้รับการฝึกฟังแล้ว ความสามารถในการฟังของเด็กมีพัฒนาการสูงขึ้นอยู่ระหว่าง 60.00 - 100 เปอร์เซนต์

จากตาราง 2 - 4 ความสามารถในการทบทวนแบบฝึกหัดอยู่ระหว่าง 80.00 - 100 เปอร์เซนต์

จากภาพประกอบ 1 - 4 และจากตาราง 2 - 4 แสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถทางการฟังพัฒนาขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. การลำดับเนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ซึ่งนอร์ทคอต (Northcott, 1977 : 206 - 211) กล่าวไว้ว่า เป็นแรงเสริมให้เด็กมีกำลังใจที่จะฝึกฟังในขั้นต่อ ๆ ไป และเป็นการพัฒนาในเรื่องความจำของเด็ก เด็กจะเริ่มฝึกฟัง และจำแนกเสียงต่าง ๆ ที่ละเล็กทีละน้อยเป็นพื้นฐานในการจำคำ วลี และประโยคในภาษาพูดต่อไป
2. ในแต่ละขั้นของการฝึกฟัง เด็กได้ฝึกทบทวนเนื้อหา ซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง แต่ใช้กิจกรรมและอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน ช่วยให้เด็กเกิดทักษะ และความเข้าใจดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายการฝึกหัด (Law of Exercise) ของธอร์นไคต์ (ประสาธน์ อิศรปริดา, 2523 : 70)
3. การตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะที่ดีเกี่ยวกับแผนการสอนของผู้ที่มีประสบการณ์ทางการฝึกฟังให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในด้านเนื้อหา กิจกรรม อุปกรณ์ และการประเมินผลทำให้ได้แผนการสอนที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถของเด็ก และสามารถนำแผนการสอนดังกล่าว ไปใช้กับเด็กที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกันได้
4. สื่อการสอนในแต่ละขั้นตอนนั้น ประกอบด้วยบัตรภาพ ของเล่น สิ่งของ เครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวัน และเกม ซึ่งเป็นแรงจูงใจทำให้เด็กเกิดความสนใจกระตือรือร้นที่จะเรียนที่จะเรียน และประสบผลสำเร็จในการเรียน เพราะแรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้ (อารี พันธัมณี, 2534 : 89)

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการฝึกฟังโดยวิธีการ 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความสามารถทางการฟัง พัฒนาขึ้น และสามารถเลือกใช้วิธีนี้ในการฝึกฟังเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกัน

กับกลุ่มตัวอย่าง อันจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาทางด้านการฝึกฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิจัยผลการฝึกฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งได้รับการฝึกฟังตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott) มีพัฒนาการทางการฟังดีขึ้น สามารถเป็นแนวทางหนึ่งที่อยู่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะนำไปใช้ในการฝึกฟังให้กับเด็ก อันจะเป็นการเพิ่มวิธีการฝึกฟัง และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เลือกใช้อย่างเหมาะสม
2. ในกรณีที่เด็กมีอายุน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่าง และผู้สอนต้องการใช้เวลาในการฝึกฟังให้มากขึ้นกว่างานวิจัยนี้ก็สามารถขยายเวลาการฝึกฟัง ในแต่ละขั้นตอนได้ตามความเหมาะสม โดยเพิ่มเนื้อหาสื่อการสอน และกิจกรรมให้หลากหลายยิ่งขึ้น ก็จะทำให้เด็กได้รับประโยชน์และประสบการณ์ทางด้านการฟังเพิ่มขึ้น อันจะเป็นพื้นฐานในการฝึกพูดของเด็กต่อไป

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทดลองฝึกฟังตามวิธีการ 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีอายุระหว่าง 4 – 8 ปี จำนวน 3 คน เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทดลองกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่านี้ (3 ขวบ) และมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้น และถ้าจะนำวิธีการฝึกฟังของ นอร์ทคอต (Northcott) ทั้ง 8 ขั้น ไปใช้ฝึกฟังกับเด็กปฐมวัยที่อยู่ในระบบโรงเรียน ซึ่งยังไม่เคยฝึกฟังมาก่อนจะเป็นการดีมาก เพราะจะได้กลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้น และสามารถใช้เวลาในการฝึกฟังได้เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม
2. ควรมีการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการฝึกฟัง 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) กับวิธีการฝึกฟังอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา เลิศสุขประเสริฐ. ความผิดปกติของการได้ยิน. ขอนแก่น : ศรีภัทท์ออฟเซต.
2530.
- การฝึกหัดครู, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. "การสอนพูดให้นักเรียนหูตึงในประเทศไทย
โดยประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์ทางภาษาศาสตร์," รายงานการวิจัย. ม.ป.ท. 2522.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.
2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
2533.
- _____ . คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534.
- _____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : พันนิพิมพ์ลิขชิง, 2535.
- _____ . แผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์, 2537.
- จรวยพร ธรณินทร์. พลศึกษาสำหรับคนพิการ. กรุงเทพฯ : เทพมิตรการพิมพ์, 2526.
- เจียมจิต ถวิล. "การฝึกฟัง," ใน รจนา ทรรทรานนท์ เมื่อถูกหูพิการจะทำอย่างไร.
พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : รักรัณย์, 2528.
- จำเริญ จิตจำ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กนักเรียนหูหนวกชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการรับรู้ความแตกต่างทางสายตา 3 แบบ. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ทศพร มณีศรีชา. การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- นิรันดร์ สันติตระกูล. เอกสารการศึกษาคนหูหนวก หูตึง อันดับ 1. ม.ป.ท., 2527
- บึงอร ต้นบาน. การฝึกฟังคำพูด. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ สหวิทยาลัย
รัตนโกสินทร์ สวนดุสิต, 2535.
- บรรลือ พลฤกษ์วัน. อุปเทศการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

- บุญทัน ไกรเพชร. การทดลองปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นอนุบาล โดยการให้การเสริมแรงทางสังคม. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- ประจิตต์ อภินันท์รักต์ และมลิวลัย ธรรมแสง. ความสามารถในการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของเด็กหูหนวก โดยใช้ท่าและคำพูด. รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- ประมวญ ดิฉินสัน. หูหนวกหูตึงจิตวิทยาคลินิก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการเรียนรู้ด้านการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- ผดุง อารยะวิญญู. การฟื้นฟูสมรรถภาพการฟังและการพูด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- _____. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2533.
- พูนพิศ อมาตยกุล และคนอื่น ๆ. โสตสัมผัสวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2522.
- พวงแก้ว กิจธรรม. โสตสัมผัสวิทยาสำหรับครูการศึกษาพิเศษ. เอกสารประกอบการสอน โสตสัมผัสวิทยา ม.ป.ท., 2534.
- _____. "การฝึกฟัง," สารานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- มลิวลัย ธรรมแสง. คู่มือการฝึกฟังและพูด. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเศรษฐเสถียร, 2521.
- _____. วิธีสอนภาษาสำหรับเด็กหูหนวก. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเศรษฐเสถียร, 2528.
- รจนา ทรรทรานนท์. เมื่อมีลูกพิการจะทําอย่างไร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รักษ์ลิปป์, 2528.

ละออ ชูติกร และจิตต์ไส อินทรหัส. การเปรียบเทียบการพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติและที่เรียนชั้นพิเศษในระดับอนุบาล. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2524.

วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี. จิตวิทยาเด็กนอกกระดับ (เด็กพิเศษ). กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

วรวรรณ จันทรัฐ. การสร้างชุดการสอนแบบโทรศัพท์สำหรับผู้บกพร่องในการฝึกฟังให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

วารี ธีระจิตร. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. เอกสารคำสอนวิชา 413 308 ภาควิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

_____. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537.

วิไล ทรงกิจเจริญผล. ผลการทดลองใช้ชุดการสอนฝึกฟังสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัย. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

ศรียา นิยมธรรม. การเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ่อน จำกัด, 2534.

_____. ความบกพร่องทางการได้ยิน ผลกระทบทางจิตวิทยา การศึกษาและสังคม. กรุงเทพฯ : ราชไทยเพรสจำกัด, 2538.

_____. พัฒนาการทางภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. เอกสารประกอบการสอนวิชา กพ. 500 ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.

ศรียา นิยมธรรม. และประวิศสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพิมพ์, 2518.

สุภาวดี บุญดวงศรี. การแนะแนวเบื้องต้น. สงขลา : เกมการพิมพ์, 2531.

- ศูนย์พัฒนศึกษาอาเซียนแห่งประเทศไทย. คู่มือการจัดการเรียนร่วม. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.
- สดับ ชีระบุตร. วิธีสอนพูด. กรุงเทพฯ : ไทยเกษม, 2521.
- สราญ บุญนุสนธ์. จิตวิทยาเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับคนพิการ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครตั้งกรุงฟ้าจำกัด, 2534.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- สุรวิ นันทมงคล. การเปรียบเทียบผลการฝึกฟังด้วยวิธีธรรมดากับวิธีใช้โทรศัพท์จำลองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- อารี พันธุ์ณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส จำกัด, 2534.
- อาศิรา สามห้วย. การพัฒนาวิทัศน์ การสอนเรื่องมารยาทไทย สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนเศรษฐเสถียร กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- Amir , Dikla and Gerald Schuchman. "Auditory Training Through Music with Hearing Impaired. Preschool Children," The Volta Review. 7 : 333 - 339 ; December, 1985.
- Byrne , Denis. "Recent Advances in Acoustic Hearing Aids," The Volta Review. 5 : 40 - 41 ; September, 1986.
- Calvent , D. and Richard S. Silverman. Speech and Deafness. Washington, D.C. : A.G. Bell Association for the Deaf. Inc. , 1975.
- Jeansema , C.T. and others. The Rated Speech Intelligibility of Hearing Impaired Children. Series R. Number 5, Washington D.C. Office of Demographic Studies, Gallaudet College, 1978.

- John Tracy Clinic. Correspondence Course for Parents of Young Deaf Children. L.A., California : John Tracy Clinic, 1995.
- Machado, Jeanne M. Early Childhood Experiences in Language Arts. New York : Delamar Publishers, 1980.
- Mc Arthur , Shirley Hanawalt. Raising Your Hearing-Impaired Child a Guideline for Parents. Washington D.C. : The Alexander Graham Bell Association for the Deaf ; n.d.
- Mischook, Muriel and Elizabeth Cole. "Auditory Learning and Teaching of Hearing-Impaired Infant," The volta Review. 5 : 67 - 77 ; September, 1986.
- Norman, P. Erber. Auditory Training. Washington D.C. The Alexander Graham Bell Association for the Deaf, 1982.
- Northcott, Winfred H. Curriculum Guide for Hearing Impaired Children (0 - 3 Years) and their Parents. Washington D.C. : The Alexander Graham Bell Association for the Deaf, Inc., 1977.
- Sanders. Aural Rehabilitation. Englewood Cliffs, Prentice Hall Inc., 1971.
- Stone , Patrich and Arlie Adam. "Is Your Child Wearing the Right Hearing Aid ? Principles of Selecting and Maintaining Amplification," Volta Review. 5 : 46 - 48 ; September, 1986.
- Imai, Medeo. Results of Aural Habilitation of Severely Impaired Children in Japan. Tokyo : Tokyo University 1979.
- Itard, J. "The Auditory Approach for Preschool Deaf Children," The Volta Review. 68 : 18 ; 1966.

Walter, Gerard G. and Donold G. Sims. "The Differential Effectiveness among Auditory, Visual and Auditory-Visual Presentations of Material to be Learned by Hearing-Impaired Children," Doctoral Dissertation. Kansas University, 1977.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญทางการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. ผศ.ประจิตต์ อภินันท์รัตน์ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์ภูวดี คำผาย โรงเรียนพญาไท
3. อาจารย์วรวรรณ จันทรัฐ โรงเรียนราชวินิต

แผนการสอน บทที่ 1 การฝึกฟังเสียง ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียงกลองได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงกลอง โดยการสัมผัสกลอง และทำท่าว่าได้ยินเสียงกลอง

อุปกรณ์

กลอง ของเล่น (ไม้บล็อก) กลอง ลูกปัดสี

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับเด็ก โดยกล่าวสวัสดี และให้เด็กพูดว่า "สวัสดี" พร้อมทั้งยกมือไหว้
โดยทำทีละคน

ขั้นสอน

1. ครูนำกลองมาให้เด็กดู ครูพูดว่า "นี่คือกลอง" โดยให้เด็กดูปากครู ครูตีกลอง
พร้อมกันพูดว่า "ครูตีกลอง" และชี้ที่หูของครู เพื่อแสดงว่าครูได้ยินเสียง และทำท่าสะอึกตกใจ
เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กเห็น
2. ครูวางมือของครูลงที่หน้ากลอง และครูจับมือเด็กวางลงที่หน้ากลอง ในขณะที่ครู
ตีกลอง ครูบอกเด็กว่า ครูรู้สึกคันสะเทือนที่มือ และได้ยินเสียงที่หูของครู ครูถามเด็กว่าเกิดการ
คันสะเทือนที่มือ และได้ยินเสียงที่หูหรือไม่
3. ครูตีกลอง และให้เด็กเอามือแตะที่หน้ากลอง แล้วให้เด็กแสดงว่ามีการคันสะเทือน
ที่มือ โดยเด็กทำมือสั่น ๆ และชี้ที่หูของตนว่ามีเสียง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
4. ครูนำของเล่น (ไม้บล็อก) และที่บริเวณใกล้ ๆ หูของครู และให้เด็กเป็นผู้ตีกลอง
เมื่อเด็กตีกลองแล้วครูทำท่าตกใจว่าได้ยินเสียงดัง พร้อมกับนำของเล่น (ไม้บล็อก) ไปส่งในกลอง
(ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

5. สลับบทบาทโดยครูให้เด็กนำของเล่น (ไม้บล็อก) และที่ใกล้ ๆ หูของเด็ก ครูเป็นคนตีกลอง ให้เด็กนำของเล่น (ไม้บล็อก) ปล่อยในกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกลอง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

6. ครูให้เด็กนำของเล่น (ลูกบดสี) และที่ใกล้ ๆ หูของเด็ก ครูเป็นคนตีกลอง ให้เด็กนำของเล่น (ลูกบดสี) ปล่อยในกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกลอง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กแสดงท่าทางว่ามีเสียง และนำของเล่นปล่อยในกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกลองได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 1 การฝึกฟังเสียง ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียง โดยเห็นต้นกำเนิดเสียง ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงกลอง และท่าทางว่าได้ยินเสียงกลอง โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

กลอง ของเล่น (ลูกปัดสี) กล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยให้เด็กเอื้อมมือแตะที่หน้ากลอง ส่วนอีกมือหนึ่งนำลูกปัดสี มาแตะที่ใกล้ ๆ หูของเด็ก ครูตีกลอง ให้เด็กนำลูกปัดสีใส่ลงในกล่อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูตีกลอง ให้เด็กฟังเสียงกลอง เพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องใช้มือแตะที่หน้ากลอง ครูทำท่าตกใจเมื่อได้ยินเสียงกลอง และครูชี้ที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง และถามเด็กว่า ได้ยินเสียงที่หูของตนหรือไม่ (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง) ถ้าเด็กทำไม่ได้ ครูให้เด็กเอามือแตะหน้ากลอง ซ้ำอีก ถ้าเด็กทำได้ครูกล่าวชมเชย

2. ครูให้เด็กนำลูกปัดสี แตะที่ใกล้ ๆ หูของเด็ก ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กนำลูกปัดสี ใส่ลงในกล่อง โดยให้เด็กเห็นต้นกำเนิดของเสียง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูให้เด็กตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูทำท่าว่ามีเสียง โดยชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งกระโดด 1 ครั้ง ครูให้เด็กตีกลองอีกครั้งหนึ่ง ครูทำท่าว่ามีเสียงโดยชี้มือชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งกระโดดอีก 1 ครั้ง

4. ครูเป็นผู้ตีกลอง โดยให้เด็กเห็นต้นกำเนิดของเสียง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กกระโดดขึ้น 1 ครั้ง (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

ประ เนิมผล

สังเกตจากการที่เด็ก แสดงท่าทางว่าได้ยินเสียง โดยการนำลูกบิดสีใส่ลงในกล่อง และสามารถกระโดดc เมื่อได้ยินเสียงกลองได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 1 การฝึกฟังเสียง ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียงกลอง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงกลอง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

กลอง ของเล่น (ลูกบัตสี) กลอง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูเป็นผู้ตีกลอง โดยให้เด็กเห็นต้นกำเนิดของเสียง เมื่อเด็กได้ยินเสียงกลองให้เด็กกระโดดขึ้น 1 ครั้ง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายและสาธิตการสอน และให้เด็กทำตามโดยให้เด็กนั่งหันหลัง แล้วเอื้อมมือมาแตะที่หน้ากลอง ส่วนอีกมือหนึ่งของเล่นมาแตะที่หู เมื่อครูตีกลองให้เด็กเงยหน้าของเล่นใส่ลงในกลองให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

2. ครูอธิบาย และสาธิตการสอน โดยให้เด็กนั่งหันหลังฟังเสียงกลองเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องใช้มือแตะกลอง และไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กหยิบของเล่นใส่ลงในกลอง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูบอกให้เด็กยืนขึ้น และบอกเด็กว่าครูจะไปตีกลองข้างหลังของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กเดินไปข้างหน้า 1 ก้าว จากนั้นครูสาธิตให้เด็กดูด้วยการ ยืนหันหลังให้เด็ก ให้เด็กเป็นคนตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูชี้ที่หูพร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงแล้วเดินไปข้างหน้า 1 ก้าว (ครูสาธิตให้เด็กดู 3 ครั้ง)

4. ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กเดินไปข้างหน้า 1 ก้าว ถ้าเด็กไม่เดินครูไปบอกเด็กว่ามีเสียง โดยชี้ที่หูของครูพร้อมทั้งบอกว่ามีเสียง ถามเด็กว่ามีเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ถ้ามีเสียงให้เด็กเดินไปข้างหน้า 1 ก้าว (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กวางของเล่น ลงานกลอง และก้าวเดิน เมื่อได้ยินเสียงกลอง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้งใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 1 การฝึกฟังเสียง ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถได้ยินเสียงวิทยุ และทำตามได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงวิทยุ โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

วิทยุแท็บเล็ต ภาพการ์ตูน ภาพปลา

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำวิทยุมาให้เด็กดูพร้อมทั้งพูดว่า "นี่คือวิทยุ" ครูเปิดวิทยุพร้อมทั้งนำมือของครูและมือของเด็กแตะที่ลำโพง ครูแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียง โดยชี้ที่มือว่ามีการสั่นสะเทือน และชี้ที่หูว่าได้ยินเสียง แต่เมื่อครูปิดวิทยุครูส่ายศีรษะพร้อมทั้งชี้ที่มือว่าไม่มีการสั่นสะเทือน และชี้ที่หูว่าไม่มีเสียง

ขั้นสอน

1. ครูบอกเด็กว่า ครูจะเปิดวิทยุ เมื่อได้ยินเสียง ครูนำภาพการ์ตูน วางลงตรงหน้าของเด็ก
2. ครูสาธิตให้เด็กดูด้วยการเปิดวิทยุ พร้อมทั้งแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียง จากนั้นครูนำภาพการ์ตูนวางลงตรงหน้าเด็ก ครูปิดวิทยุ พร้อมทั้งทำท่าสงสัย และพูดว่าไม่มีเสียง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
3. ครูเปิดวิทยุ พร้อมทั้งแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียง โดยชี้ไปที่หูของครู ครูถามเด็กว่า มีเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ถ้าได้ยินเสียงให้เด็กหยิบภาพการ์ตูนวางลงตรงหน้าของเด็ก (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
4. ครูนำภาพปลามาให้เด็กดู และวางปลาไว้ข้างตัวเด็ก ครูจะเปิดวิทยุ เมื่อได้ยินเสียงวิทยุ ให้หยิบภาพปลาวางลงตรงหน้า จากนั้นครูเปิดวิทยุพร้อมทั้งชี้ที่หูของตนเอง ทำท่าว่ามีเสียง ครูชี้ไปที่ภาพปลา เป็นการกระตุ้นให้เด็กหยิบภาพปลาวางลงตรงหน้าของเด็ก (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ให้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม โดยให้เด็กนำภาพปลาหรือภาพการ์ตูนวางลงตรงหน้า
ทุกครั้ง ที่ได้ยินเสียงวิทยุ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพการ์ตูน และภาพปลา เมื่อได้ยินเสียงวิทยุได้ถูกต้อง
4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 1 การฝึกฟังเสียง ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเด็กเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแสดงท่าทางบอกว่าได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงนาฬิกาปลุก

อุปกรณ์

นาฬิกาปลุก ตุ๊กตา

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำนาฬิกาปลุก มาให้เด็กดูพร้อมทั้งพูดว่า "นี่คือนาฬิกา" ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก เมื่อมีเสียงดัง ครูทำท่าตกใจให้เด็กเห็น พร้อมทั้งชี้มือไปที่หูของครู เพื่อแสดงว่าครูได้ยินเสียง พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงครูทำท่าตกใจว่าเสียงหายไปไหน พร้อมทั้งจับตุ๊กตาให้นอนลงตามเดิม ๆ ครั้ง

ขั้นสอน

1. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุกอีกครั้งหนึ่ง ครูนำตุ๊กตามาวางตรงหน้าครู เมื่อเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น ครูจับตุ๊กตาที่นอนอยู่ให้ลุกขึ้น หลังจากนั้นครูกดปุ่มเสียงนาฬิกาปลุกให้เสียงหยุด ครูบอกเด็กว่าไม่มีเสียงครูทำท่าตกใจว่าเสียงหายไปไหน พร้อมทั้งจับตุ๊กตาให้นอนลงตามเดิม (ทำอย่างนี้ 2 ครั้ง)

2. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก ให้เด็กเอามือมาจับนาฬิกาปลุก เมื่อเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้นครูทำท่าว่ามีเสียง โดยชี้ไปที่หูของครู และครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของตนหรือไม่ เมื่อได้ยินเสียง นาฬิกาปลุก ให้เด็กเอามืออีกข้างหนึ่ง จับตุ๊กตาลุกขึ้น

3. เด็กยังคงเอามือจับนาฬิกาตลอดเวลา ครูกดปุ่มนาฬิกาปลุก ให้เสียงหยุด ครูทำท่าว่าไม่มีเสียง ครูชี้ไปที่หูของครูพร้อมกับส่ายหน้าบอกว่าไม่มีเสียงมือของเด็กที่จับนาฬิกาปลุกก็ไม่มีเสียง ครูให้เด็กจับตุ๊กตานอนลงตามเดิม (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูให้เด็กเลียนแบบตุ๊กตา โดยให้เด็กนอนลงกับพื้นห้องเมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก ให้เด็กลุกขึ้นนั่ง ครูปิดเสียงนาฬิกาปลุก เมื่อเด็กไม่ได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกให้เด็กนอนลงตามเดิม (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถจับตุ๊กตาให้ลุกขึ้นและตัวเด็กเอง สามารถลุกขึ้นนั่ง เมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถบอกตรงตามเสียงเพลงจากวิทยุแทปได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย เสียงเพลงจากวิทยุแทป โดยการสัมผัสต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

วิทยุแทป ธง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำวิทยุมาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่า "นี่คือวิทยุ" ครูนำแทปเพลงใส่ลงในวิทยุแทป และครูเปิดแทปเพลง ครูชี้ที่หูของตนเอง เพื่อแสดงว่าครูได้ยินเสียงครูเปิดวิทยุ พร้อมทั้งบอกเด็กว่าไม่มีเสียง หรือแสดงท่าทางว่าไม่มีเสียง

ขั้นสอน

1. ครูเปิดวิทยุ ครูถามมือของครู และของเด็กลำโพงของวิทยุ ครูบอกเด็กว่า ครูรู้สึกคันสะเทือนที่มือ และได้ยินเสียงที่หูของครู ครูถามเด็กว่า เกิดการคันสะเทือนที่มือ และได้ยินเสียงที่หูหรือไม่

2. ครูปิดวิทยุ ครูถามมือของครู และของเด็กลำโพงของวิทยุ ครูถามเด็กว่า มีการคันสะเทือนที่มือของเด็กหรือไม่ ครูบอกเด็กว่าไม่มีคันสะเทือนที่มือของครู ครูชี้ที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่าไม่มีเสียง

3. ครูให้เด็กถือธง ส่วนมืออีกข้างหนึ่ง แตะที่ลำโพงวิทยุ ครูเปิดวิทยุ และครูชี้ที่หูของครู เพื่อแสดงว่าครูได้ยินเสียง ครูบอกเด็กว่ามีเสียง พร้อมทั้งช่วยเด็กบอกธง

4. ครูปิดวิทยุ พร้อมทั้งให้เด็กเอามือข้างหนึ่งไปแตะที่ลำโพงวิทยุ และถามเด็กว่า มีการคันสะเทือนที่มือของเด็กหรือไม่ ครูชี้ที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่าไม่มีเสียง พร้อมทั้งช่วยจับมือเด็กเอารธงลง

5. ครูเปิดวิทยุให้เด็กเอามือข้างหนึ่งแตะที่ลำพงวิทยุ เมื่อเกิดการสั่นสะเทือนที่มือ หรือเมื่อได้ยินเสียงเพลงให้เด็กบอกรับชม ครูปิดวิทยุให้เด็กเอามือข้างหนึ่งแตะที่ลำพงวิทยุ เมื่อไม่มีการสั่นสะเทือนที่มือ หรือไม่ได้ยินเสียงเพลงให้เด็กเอามือลง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถบอกรับชม เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุแบบ ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถชี้บอกได้ว่าเสียงที่ได้ยินเป็นเสียงวิทยุ และสามารถปรบมือตามเสียงเพลง จากวิทยุเทปได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย เสียงเพลงจากวิทยุเทป โดยการมองต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

วิทยุเทป ชง

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม ครูเปิดวิทยุพร้อมกับบอกเด็กให้เอามือข้างหนึ่งแตะที่ลำโพงวิทยุ และเมื่อได้ยินเสียงวิทยุ ให้เด็กบอกครู ครูปิดวิทยุให้เด็กเอามือข้างหนึ่งแตะที่ลำโพงวิทยุ เมื่อไม่ได้ยินเสียงวิทยุให้เด็กเอารองลง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูเปิดวิทยุให้มีเสียงดังพอสมควร ครูทำท่าตกใจมาก ๆ ให้เด็กเห็น ครูชี้ที่หูของครู แสดงว่าครูได้ยินเสียง ครูให้เด็กชี้บอกครูว่าเสียงที่ได้ยินเป็นเสียงอะไร โดยให้เด็กชี้ไปที่วิทยุ ครูปิดวิทยุ พร้อมทั้งทำท่าตกใจและบอกเด็กว่าไม่มีเสียง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
2. ครูอธิบาย โดยบอกกับเด็กว่า ครูจะเปิดวิทยุ เมื่อเด็กได้ยินเสียง ให้เด็กปรบมือตามเสียงเพลง ครูสาธิตโดยการเปิดวิทยุเมื่อได้ยินเสียงวิทยุ ครูชี้ที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง ครูปรบมือตามเสียงเพลง สักครู ครูปิดวิทยุ
3. ครูบอกกับเด็กว่า ถึงเวลาที่เด็กจะต้องปรบมือแล้ว เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ ให้เด็กปรบมือ ครูเปิดเสียงวิทยุ พร้อมกับชี้ไปที่หูของครู ทำท่าว่ามีเสียงและครูได้ยินเสียงนั้น และถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ให้เด็กปรบมือตามเสียงเพลง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประ เนิมผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถปรบมือตามเสียงเพลง จากวิทยุโดยเห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเด็กเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถเขย่าเครื่องเคาะจังหวะ เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุเทป ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย เสียงเพลงจากวิทยุ โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

วิทยุเทป เครื่องเคาะจังหวะ ลูกแซค

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูเปิดวิทยุ เมื่อเด็กได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุให้เด็กปรบมือ และเมื่อครูปิดวิทยุ เด็กไม่ได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ ให้เด็กหยุดปรบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะเปิดเสียงวิทยุ เมื่อเด็กได้ยินเสียงวิทยุให้เด็กเขย่าเครื่องเคาะจังหวะ ครูสาธิตการสอน โดยการนั่งหันหลังให้วิทยุ เปิดเสียงวิทยุพร้อมกับชี้ที่หูของครู และบอกเด็กว่ามีเสียง และครูได้ยินเสียงนั้น ครูเขย่าเครื่องเคาะจังหวะ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

2. ครูบอกให้เด็กนั่งหันหลัง แล้วคอยฟังเสียงเพลงจากวิทยุ เมื่อได้ยินเสียงเพลงให้เด็กเขย่าเครื่องเคาะจังหวะ ครูเปิดเสียงวิทยุพร้อมทั้งบอกเด็กว่ามีเสียง โดยครูชี้ที่หูของครู และครูได้ยินเสียงนั้นให้เด็กเขย่าเครื่องเคาะจังหวะให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยให้เด็กนั่งหันหลัง ครูเปิดเสียงเพลงจากวิทยุ เมื่อเด็กได้ยินเสียงเพลง ให้เด็กเขย่าลูกแซคตามเสียงเพลง และเมื่อไม่ได้ยินเสียงเพลงให้หยุดเขย่า (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประ เนิณพล

สังเกตการณ์ที่ได้ก็สามารถ เข้าเครื่องเคาะจังหวะ เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ
ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถเลือกภาพครก และภาพคน ตำนั้พริก เมื่อได้ยินเสียงตำนั้พริก ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย เสียงตำนั้พริก โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

ครก สาก ภาพครก ภาพคนเบ็ดวิทย์ ภาพคนเบ็ดเสียงนาฬิกาปลุก ภาพคนตำนั้พริก กล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชักชวนเด็กเล่นขายของ ครูนำครกและสากมาให้เด็กดู และเล่นบทบาทสมมุติตำนั้พริก พร้อมกับทำท่ากิน และครูแสดงสีหน้าเปิด

ขั้นสอน

1. ครูนำครกมาให้เด็กดู พร้อมกับพูดว่า "นี่คือครก" ครูนำภาพครกมาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่า ครก ครูชี้ไปที่ครก ครูถามเด็กว่าครกอยู่ไหน ให้เด็กชี้ครก ครูนำครก และภาพครก มาเปรียบเทียบกัน พร้อมทั้งพูดว่า "ครก" "เหมือนกัน"
2. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะตำนั้พริก ครูทำเสียงตำนั้พริกให้ฟัง เมื่อได้ยินเสียงตำนั้พริก ให้เด็กเง้าภาพครก ใสลงในกล่อง
3. ครูทำเสียงตำนั้พริก ครูชี้ไปที่หูของครู ทำท่าว่ามีเสียงและครูได้ยินเสียงนั้น ครูนำภาพครกใสลงในกล่อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
4. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ให้เด็กทำข้าง ครูทำเสียงตำนั้พริก ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง และถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ให้เด็กหยิบภาพครกใสลงในกล่อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูนำภาพคนเปิดเสียงวิทยุ ภาพคนเปิดเสียงนาฬิกาปลุก ภาพคนตักน้ำพริก มาให้เด็กดู ครูบอกเด็กว่าครูจะทวนเสียงตักน้ำพริก เมื่อได้ยินเสียงตักน้ำพริก ให้เด็กเลือกภาพคนตักน้ำพริกได้ถูกต้อง ครูทวนเสียงคนตักน้ำพริก ครูทวนซ้ำตักใจ พร้อมทั้งชี้ไปที่หูของครู และพูดว่ามีเสียงครูเลือกภาพคนตักน้ำพริก

6. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ให้เด็กทำบ้าง ครูทวนเสียงตักน้ำพริก ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง และถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ให้เด็กเลือกหยิบภาพคนตักน้ำพริกให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพครก และหยิบภาพคนตักน้ำพริก เมื่อได้ยินเสียงตักน้ำพริก ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 2 การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถเลือกภาพครก และภาพคนตักน้ำพริก
เมื่อได้ยินเสียงตักน้ำพริก โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย เสียงตักน้ำพริก โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

ครก สาก ภาพครก ภาพคนเปิดวิทยุ ภาพคนเปิดเสียงนาฬิกาปลุก ภาพคนตักน้ำพริก
กล่อง

ขั้นตอนสำหรับผู้เรียน

ครูตักน้ำพริก ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งทำท่าว่ามีเสียง และครูได้ยินเสียงนั้น
ครูปรบมือ ครูบอกเด็กว่า ตอนนี้ให้เด็กทำบ้าง ครูจะตักน้ำพริก เมื่อได้ยินเสียงตักน้ำพริก
ให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูอธิบาย และสาธิต การสอน ครูนั่งหันหลัง ครูให้ผู้ช่วยทำเสียงตักน้ำพริก
เมื่อได้ยินเสียงตักน้ำพริก ครูชี้มาทางครกตักน้ำพริก ให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
2. ครูบอกเด็กว่า ครูจะไปทำเสียงตักน้ำพริกที่ข้างหลังเด็ก เมื่อได้ยินเสียงตักน้ำพริก
ให้เด็กชี้มาทางครกตักน้ำพริกให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
3. ครูให้ผู้ช่วยทำเสียงตักน้ำพริก ครูชี้ไปที่หูของครู ทำท่าว่ามีเสียง และครูได้ยิน
เสียงนั้น ครูนำภาพครกมาลงในกล่อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

4. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ให้เด็กทักทาย ครูให้ผู้ช่วยทำเสียงต๋าน้ำพรึก ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงและถามเด็กว่า ได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ให้เด็กหยิบภาพครกใส่ลงในกล่อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยให้เด็กนั่งหันหลัง ครูให้ผู้ช่วยทำเสียงต๋าน้ำพรึก เมื่อได้ยินเสียงต๋าน้ำพรึก ครูชี้ไปที่หูของครู ทำท่าว่ามีเสียง และครูได้ยินเสียงนั้น ครูพูดว่ามีเสียง ให้เด็กเลือกหยิบภาพคนต๋าน้ำพรึก ซึ่งบนอยู่กับภาพอื่น ๆ ให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพครก และหยิบภาพคนต๋าน้ำพรึก เมื่อได้ยินเสียงต๋าน้ำพรึกได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแสดงกริยาตอบสนองต่อเสียงเรียกชื่อของตน โดยการยกมือได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง (เรียกชื่อเด็ก)

อุปกรณ์

รูปถ่ายของครู รูปถ่ายของเด็ก

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับรูปถ่าย ครูนำรูปถ่ายของครูมาให้เด็กดู พร้อมทั้งชี้ที่ตัวครู และครูพูดว่ารูปครู ครูชี้รูปครู โดยครูถามเด็กว่ารูปใคร ครูจับมือเด็กชี้ที่ตัวครู พร้อมทั้งพูดว่ารูปครู

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพถ่ายของเด็กมาให้เด็กดู ครูให้เด็กมองหน้าครู ครูทักท้วงส่ายถามเด็กว่ารูปใคร ครูจับมือเด็กชี้ที่ตัวเด็ก พร้อมทั้งพูดว่า รูป (ชื่อเด็ก)
2. ครูเรียกชื่อเด็ก พร้อมกับถามเด็กว่ารูปของใคร ครูกระตุ้นโดยการจับมือเด็กชี้ที่ตัวของเด็กเอง
3. ครูเรียกชื่อเด็ก พร้อมกับจับมือเด็กยกขึ้นเหนือศีรษะ เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน ครูเรียกชื่อเด็กพร้อมกับกระตุ้นให้เด็กยกมือขึ้น เหนือศีรษะโดยครูจับที่ข้อศอกให้เด็กยกมือขึ้น
4. ครูเรียกชื่อเด็กให้เด็กยกมือขึ้นเหนือศีรษะด้วยตนเอง เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูเรียกชื่อเด็ก ให้เด็กปรบมือ เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน
(ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

ครูสังเกตจากการที่เด็กสามารถตอบสนองต่อเสียงเรียกชื่อ โดยการยกมือขึ้น และ
ปรบมือได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถตอบสนองต่อเสียง โดยการหยิบภาพปรบมือ
เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง เรียกชื่อของเด็ก

อุปกรณ์

รูปภาพเด็ก รูปภาพครู รองเท้า

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนเองให้เด็กยกมือขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนเองให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนโดยนำภาพถ่ายของเด็กมาให้เด็กดู พร้อมกับพูดว่า รูปของ
(ชื่อเด็ก)
2. ครูชี้ไปที่ภาพถ่ายของเด็ก พร้อมกับถามเด็กว่ารูปของใคร ให้เด็กชี้ไปที่ตัวเด็ก
หรือยกมือขึ้นเหนือศีรษะถ้าเด็กทำไม่ได้ครูคอยช่วยเหลือ
3. ครูนำภาพถ่ายของเด็ก วางลงตรงหน้าของเด็ก พร้อมกับพูดว่า ครูขอรูป.....
(ชื่อเด็ก) โดยครูยื่นมือออกไปพอสมควร ทำท่าขอ (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
4. ครูนำภาพถ่ายของครู และของเด็กวางลงตรงหน้าเด็กและครูพูดว่าครูขอภาพครู
พร้อมกับแบมือขอ ถ้าเด็กทำได้ครูชมเชย ถ้าทำไม่ได้ครูช่วยเหลือ โดยการจับข้อศอกเด็ก
ให้หยิบรูปภาพของครูมาใส่มือครู ครูขอภาพเด็กโดยครูพูดว่าครูขอภาพ (ชื่อเด็ก) พร้อมกับแบมือ
ขอให้เด็กหยิบภาพของเด็กมาใส่มือครู ถ้าเด็กทำได้ครูกล่าวชมเชย ถ้าทำไม่ได้ครูคอยช่วยเหลือ
(ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูนำสิ่งของ ของเด็ก (รองเท้า) วางบนกับของคนอื่น ครูหยิบของ ของเด็กขึ้นมาพร้อมกับถามเด็กว่าของใคร ให้เด็กยกมือ หรือชี้ไปที่ตัวเด็ก เป็นการตอบรับว่าเป็นเจ้าของรองเท้า (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตที่เด็กแสดงท่าทางตอบสนองต่อเสียงโดยการชี้ ประบมือ หยิบภาพ ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถทำปฏิกิริยาตอบสนองต่อเสียงเรียกชื่อของตน โดยการยกมือ ประนมมือ ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง เรียกชื่อของเด็ก โดยไม่เห็นปากของครู

อุปกรณ์

รองเท้าของเด็ก

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิมของเด็ก โดยการนำเอาสิ่งของของเด็ก เช่น รองเท้า วางบนกับของคนอื่น แล้วครูหยิบของของเด็กขึ้นมา พร้อมกับทำท่าสงสัย และครูถามเด็กว่า ของใครให้ยกมือตอบรับว่าเป็นของตน (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกเด็กว่า ครูจะไปยืนอยู่ข้างหลังเด็ก ครูจะเรียกชื่อเด็กเมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กยกมือขึ้นเหนือศีรษะ
2. ครูไปยืนอยู่ข้างหลังเด็ก ครูเรียกชื่อเด็กให้ผู้ช่วย ช่วยจับข้อศอกเด็กยกขึ้นเหนือศีรษะ (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
3. ครูยืนอยู่ข้างหลังเด็กเช่นเดิม ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อเด็กได้ยินเสียงเรียกชื่อเด็ก ให้เด็กยกมือขึ้นเหนือศีรษะ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
4. ครูอธิบายให้เด็กฟังว่า ให้ผู้ช่วย ครูจะเรียกชื่อผู้ช่วยให้ผู้ช่วยประนมมือ เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของผู้ช่วย เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับเด็ก (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

5. ครูบอกกับเด็กว่า ตอนนี้ให้เด็กปฏิบัติบ้าง ครูจะเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประ เนิ่นผล

สังเกตจากเด็กสามารถตอบสนองต่อเสียงเรียกชื่อของตน โดยการยกมือ และปรบมือ เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแสดงท่าทางตอบสนองต่อเสียงเรียก "ครู" โดยการชี้ที่ตัวครูได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง เรียกครู

อุปกรณ์

รูปถ่ายของครู รูปถ่ายของเด็ก

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

1. ครูทบทวนความรู้เดิมของเด็ก โดยการนำภาพถ่ายของเด็กมาให้เด็กดูครูทำท่าสงสัย โดยครูถามเด็กว่า รูปใคร ครูจับมือเด็กชี้เข้าหาตัวเด็ก พร้อมทั้งพูดว่า รูปของ.....(ชื่อเด็ก)
2. ครูนำภาพถ่ายของเด็ก 1 ให้เด็กดูอีกครั้งหนึ่ง ครูทำท่าสงสัย โดยครูถามเด็กว่า รูปใครให้เด็กชี้ เข้าหาตัวเด็ก 1 ให้ถูกต้อง

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพถ่ายของครูมาให้เด็กดู ครูทำท่าสงสัย ครูถามเด็กว่ารูปใคร ครูเอามือชี้เข้าหาตัวครู พร้อมทั้งพูดว่า "รูปครู" ครูจับมือเด็กชี้ที่ตัวครูบ้าง พร้อมทั้งพูดว่า รูปครู
2. ครูชี้ไปที่ภาพของครู พร้อมทั้งถามเด็กว่า รูปใคร 1 ให้เด็กชี้ที่ตัวครูให้ถูกต้อง ถ้าเด็กชี้ไม่ได้ให้ครูช่วย จับมือเด็กชี้เข้าหาตัวครูให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
3. ครูนำภาพถ่ายของเด็ก และของครูมาวางบนโต๊ะ ครูถามเด็กว่ารูปครูอยู่ไหน 1 ให้เด็กชี้รูปภาพครูให้ถูกต้อง ถ้าเด็กชี้ไม่ได้ให้ครูช่วยแตะที่มือเด็ก บริเวณเหนือข้อศอก เพื่อกระตุ้นให้เด็กชี้ภาพถ่ายของครูให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมิณผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถตอบสนองต่อเสียงเรียกครู โดยการชี้ที่ตัวครู และ
ชี้ที่ภาพถ่ายครูให้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถทำท่าตอบสนองต่อเสียงดนตรี โดยการเดินตามเสียงดนตรีได้ถูกต้อง

เนื้อหา

ฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียงดนตรี

อุปกรณ์

วิทยุ เทปเพลง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูเรียกชื่อของเด็กโดยครูบอกเด็กว่าครูจะเรียกชื่อ ถ้าได้ยินเสียงให้เด็กยกมือขึ้น ครูเรียกชื่อเด็ก ถ้าเด็กยังไม่ยกมือให้เว้นระยะเล็กน้อย แล้วครูเรียกชื่อเด็กอีกครั้งหนึ่ง ครูชี้ที่หูของครูพร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงพร้อมกับให้เด็กยกมือขึ้น

ขั้นสอน

1. ครูนำวิทยุมาให้เด็กดู พร้อมทั้งถามเด็กว่าอะไร ครูพูดคำว่าวิทยุ ครูนำเทปเพลง 1 ส่วนในวิทยุเทป ครูบอกเด็กว่า ครูจะเปิดเสียงเพลง เมื่อได้ยินเสียงเพลง ให้เด็กเดินตามเสียงดนตรีนั้น
2. ครูบอกเด็กว่า ครูจะเปิดเสียงเพลงแล้วนะ ครูชี้ไปที่หูของครูพร้อมทั้งบอกเด็กให้ฟังเสียง ครูจะให้ผู้ช่วยเดินนำหัดก่อน
3. ครูเปิดเสียงเพลง ครูทำท่าดีใจพร้อมกับชี้ที่หูของครู พร้อมกับพูดว่ามีเสียงให้ผู้ช่วยเดินตามเสียงเพลง ครูชี้ให้เด็กดูผู้ช่วยเดิน ครูพูดกับเด็กว่ามีเสียงแล้ว ผู้ช่วยเดิน (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

4. ครูบอกกับเด็กว่าตอนนี้ถึงเวลาของเด็กแล้ว ครูชี้ที่หูของครู ครูบอกเด็กว่าฟังนะ ครูเปิดเสียงวิทยุ ครูชี้ที่หูของครูอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงครูให้เด็กเดินตามเสียงเพลง ถ้าเด็กยังไม่เดินครูต้องจับมือเด็ก ๑ ให้เดินพร้อมกับครู (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

5. ครูพูดกับเด็กว่าครูเปลี่ยนเพลงใหม่ ครูนำเอาเทปเพลงตลับเก่าออก แล้วนำเทปเพลงตลับใหม่เข้ามาแทน ครูบอกเด็กให้ฟังเสียง พร้อมทั้งชี้ใบที่หูของครู ครูเปิดเสียงเพลง พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง เมื่อได้ยินเสียงเพลงให้เด็กเดินตามเสียงเพลง ๑ ให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

6. ครูอธิบาย และสาธิตการสอนโดยครูเปิดเสียงเพลง เมื่อได้ยินเสียงเพลง ๑ ให้เด็กปรบมือตามเสียงเพลง ๑ ให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถ เดินตามเสียงเพลงหรือเสียงดนตรีได้ถูกต้อง 4 ครั้ง
ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบจากบทเรียนแล้ว เด็กสามารถจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน โดยการหยิบภาพตามที่ได้ยินเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

จำแนกเสียงกลอง และเสียงฉิ่ง

อุปกรณ์

กลอง ฉิ่ง ภาพกลอง ภาพฉิ่ง กล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำกลอง และฉิ่งมาให้เด็กดู ครูตีกลอง และตีฉิ่ง ให้เด็กฟังเสียงที่ไม่เหมือนกัน

ขั้นสอน

1. ครูนำกลองมาวางตรงหน้าเด็ก และพูดกับเด็กว่านี่คือกลอง ครูนำภาพกลองมาให้เด็กดู พร้อมกับพูดว่า นี่คือภาพกลอง ครูเปรียบเทียบกลอง กับ ภาพกลอง พร้อมกับพูดว่าเหมือนกัน
2. ครูสาธิตด้วยการตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูนำภาพกลอง ไปลงในกล่อง ซึ่งติดภาพกลองไว้ด้วย (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
3. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมเองโดยครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กนำภาพกลองไปลงในกล่อง ซึ่งข้างกล่องติดภาพกลองไว้ด้วย (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
4. ครูนำฉิ่งมาวางตรงหน้าเด็ก และพูดกับเด็กว่า นี่คือฉิ่ง ครูนำภาพ ฉิ่ง มาให้เด็กดูพร้อมกับพูดว่า นี่คือภาพฉิ่ง ครูเปรียบเทียบ ฉิ่ง กับ ภาพฉิ่ง พร้อมกับพูดว่าเหมือนกัน
5. ครูสาธิตด้วยการตีฉิ่ง เมื่อได้ยินเสียงฉิ่ง ครูนำภาพฉิ่งไปลงในกล่อง ซึ่งข้างกล่องติดภาพฉิ่งไว้ (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

6. ครูให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมเองโดยครูตั้ง เมื่อได้ยินเสียงดัง ให้เด็กน้าภาพนิ่ง
ในส่วในกล่องให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

7. ครูบอกเด็กว่าครูจะตีกลอง และตีดังสลับกัน เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กน้าภาพกลอง
ในส่วในกล่อง และเมื่อได้ยินเสียงดัง ให้เด็กน้าภาพนิ่งในส่วในกล่องให้ถูกต้องให้เด็กปฏิบัติตามคำสั่ง
ของครู ครูตีกลอง 3 ครั้ง และตีดัง 3 ครั้ง สลับกันไป โดยเด็กจะได้ฟังเสียงกลองและเสียงดัง
ทั้งสองอย่างรวมกัน 6 ครั้ง

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถ จำแนกเสียงที่แตกต่างกันได้ถูกต้อง โดยสามารถน้าภาพ
กลองในส่วในกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกลองและสามารถน้าภาพนิ่งในส่วในกล่อง เมื่อได้ยินเสียงดัง
ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การจำแนกเสียงกลอง และเสียงฉิ่ง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

กลอง ฉิ่ง ภาพกลอง ภาพฉิ่ง กล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูตีกลอง และตีฉิ่ง สลับกัน ให้เด็กทายภาพกลอง และภาพฉิ่ง
ใส่ลงในกล่องให้ถูกต้องตามเสียงที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง) โดยตีกลอง 2 ครั้ง และตีฉิ่ง 2 ครั้ง

ขั้นสอน

1. ครูบอกเด็กว่าครูจะตีกลอง ด้านหลังของเด็ก เมื่อเด็กได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กทายภาพกลอง ใส่ลงในกล่องให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

2. ครูบอกเด็กว่า ครูจะตีฉิ่ง ที่ด้านหลังของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงฉิ่ง ให้เด็กทายภาพฉิ่ง ใส่ลงในกล่อง ให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

3. ครูให้เด็กปฏิบัติโดยการฟังเสียงกลอง และเสียงฉิ่ง โดยทำเช่นนี้ 6 ครั้ง คือ ตีกลอง 3 ครั้ง และตีฉิ่ง 3 ครั้ง จากนั้นครูตีกลอง หรือตีฉิ่งสลับกัน ให้เด็กทายภาพกลองหรือฉิ่งใส่ลงในกล่องให้ถูกต้อง ถ้าเด็กทายได้ถูกต้อง ครูกล่าวชมเชย ถ้าเด็กทายไม่ได้ ครูต้องช่วยเหลือ โดยครูช่วยจับที่ข้อศอกของเด็กเป็นการกระตุ้นให้เด็กทายภาพกลอง และภาพฉิ่ง ใส่ลงในกล่อง หรือสาธิตทำเป็นตัวอย่างให้เด็กดู

4. ครูอธิบาย และสาธิตการสอน โดยที่ครูตีนั่ง และตีกลอง สลับกัน โดยครูตีกลอง 3 ครั้ง และตีนั่ง 3 ครั้ง เมื่อได้ยินเสียงนั่งให้เด็กเดินไปข้างหน้า และเมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กเดินถอยหลัง

ประ เนิ่นผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน ตามขนาดความดังของเสียงที่ได้ยินได้ถูกต้อง

เนื้อหา

จำแนกเสียงที่แตกต่างกันที่มีความดังและค่อย

อุปกรณ์

กลอง รูปภาพคนตกใจ รูปภาพเอานิ้วมือและที่ปาก

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูตีกลองเสียงดัง 1 ครั้ง ครูแสดงท่าทางตกใจ พร้อมกับพูดว่าเสียงดัง ครูเอามืออุดหู แล้วให้เด็กแสดงท่าทางตามครู ครูตีกลองค่อย ๆ 1 ครั้ง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูแสดงท่าทางเอานิ้วมือและที่ปาก

ขั้นสอน

1. ครูสาธิตให้เด็กดูด้วยการตีกลอง เสียงดังสลับกับเสียงค่อย และทุกครั้งเมื่อครูได้ยินเสียงกลองเสียงดัง ให้ครูแสดงท่าทางตกใจ เอามือปิดหู สำหรับเสียงค่อยให้ครูแสดงท่าทางโดยเอานิ้วและที่ปาก (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
2. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมโดยครูตีกลองเสียงดัง และเสียงค่อยสลับกัน และทุกครั้งเมื่อได้ยินเสียงดังให้เด็กแสดงท่าทางตกใจและเอามือปิดหู เมื่อได้ยินเสียงค่อยให้เด็กแสดงท่าทางโดยเอานิ้วและที่ปาก (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
3. ครูตีกลองเสียงดัง 1 ครั้ง เมื่อได้ยินเสียงดัง ครูหยิบรูปภาพคนตกใจ มาวางตรงหน้าพร้อมทั้งพูดว่าเสียงดัง

4. ครูตีกลองเสียงดัง 3 ครั้ง แต่ละครั้งเมื่อเด็กได้ยินเสียงกลอง ให้หยิบภาพคนตกใจมาวางตรงหน้าของเด็ก
5. ครูตีกลองเสียงค่อย 1 ครั้ง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูหยิบภาพคนเอานิ้วแตะที่ปากมาวางตรงหน้า พร้อมกับพูดว่าเสียงค่อย
6. ครูตีกลองเสียงค่อย 3 ครั้ง แต่ละครั้งเมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กหยิบภาพคนเอานิ้วมือแตะปากมาวางลงตรงหน้า
7. ครูตีกลองเสียงดังและเสียงค่อย สลับกัน ให้เด็กเลือกหยิบภาพคนตกใจหรือภาพคนเอานิ้วมือแตะปากตามความดังของเสียงที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง คือ ตีกลองเสียงดัง 3 ครั้ง และตีกลองเสียงค่อย 3 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถจำแนกเสียงที่แตกต่างกันโดยเลือกหยิบภาพตามความดังค่อย ของเสียงที่ได้ยินถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 4 การฝึกจําแนกเสียงที่แตกต่างกัน ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถจําแนกเสียงที่แตกต่างกันได้ตามความดัง ค่อย ของเสียงที่ได้ยินได้ถูกต้อง

เนื้อหา

จําแนกเสียงที่มีความดัง ค่อย โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

กลอง แถบกระดาดขนาดใหญ่ และแถบกระดาดแผ่นเล็ก

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูตีกลองเสียงดัง และเสียงค่อยสลับกัน แล้วให้เด็กเลือก หยิบรูปภาพคนตกใจกับรูปภาพคนเอานิ้วมือแตะที่ปากให้ถูกต้องตามเสียงที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง ทำเสียงดัง 2 ครั้ง ทำเสียงค่อย อีก 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูให้เด็กนั่งหันหลัง ครูตีกลองเสียงดัง 1 ครั้ง พร้อมกับจับมือเด็กหยิบกระดาด แผ่นใหญ่ วางลงตรงหน้าของเด็ก
2. ครูตีกลองเสียงเบา 1 ครั้ง พร้อมกับบอกเด็กว่ามีเสียงโดยชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งจับมือเด็กหยิบกระดาดแผ่นเล็กวางลงตรงหน้าเด็ก
3. ครูตีกลองเสียงดัง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กหยิบกระดาดแผ่นใหญ่ วางลงตรงหน้า ของเด็กให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
4. ครูตีกลองเสียงค่อย เมื่อได้ยินเสียงค่อย ให้เด็กหยิบกระดาดแผ่นเล็ก วางลงตรงหน้า ของเด็กให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

5. ครูตีกลองเสียงดัง และเสียงค่อย สลับกันเมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กเลือกหยิบกระดาษ ตามขนาดความดังที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง โดยครูตีกลองเสียงดัง 3 ครั้ง และตีกลองเสียงค่อย 3 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถจำแนกเสียงที่แตกต่างความดัง ค่อย โดยการเลือกหยิบกระดาษตามเสียงที่ได้ยินได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 4 การฝึกจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถจำแนกเสียงที่แตกต่างกันได้ตามความดัง ค่อย ของเสียงที่ได้ยินได้ถูกต้อง

เนื้อหา

จำแนกเสียงที่มีความดัง ค่อย จากเสียง แตร พลาสติก

อุปกรณ์

แตร พลาสติก แอบกระดากแผ่นใหญ่ แอบกระดากแผ่นเล็ก

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูตีกลองเสียงดังและตีกลองเสียงค่อยสลับกัน ให้เด็กหยิบ แอบกระดากแผ่นใหญ่ หรือแอบกระดากแผ่นเล็กตามเสียงที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง โดยตีกลองเสียงดัง 2 ครั้ง และตีกลองเสียงค่อย 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูนำแตรมาให้เด็กดู พร้อมกับพูดว่า "แตร" ครูเป่าแตรพร้อมกับชี้ไปที่หูของครู ทำท่าว่ามีเสียง ครูให้เด็กเป่าแตรบ้าง เมื่อได้ยินเสียงแตร ครูทำท่าตกใจพร้อมกับชี้ไปที่หูของครู และพูดว่ามีเสียง ครูถามเด็กว่ามีเสียงที่หูของเด็กหรือไม่
2. ครูเป่าแตรให้มีเสียงดัง พร้อมกับทำท่าตกใจ ครูชี้ไปที่หูของครู ทำท่าว่าได้ยินเสียงดัง ครูจับมือเด็กให้หยิบกระดากแผ่นใหญ่วางลงตรงหน้าของเด็ก (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
3. ครูเป่าแตรให้มีเสียงค่อย ครูชี้ไปที่หูของครูทำท่าว่าได้ยินเสียง ครูทำหน้าตาสบาย ๆ ครูจับมือเด็กหยิบแอบกระดากแผ่นเล็ก วางลงตรงหน้าของเด็ก (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
4. ครูเป่าแตรให้มีเสียงดัง พร้อมกับถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ และให้เด็กหยิบกระดากแผ่นใหญ่วางลงตรงหน้าให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูเป่าแตรให้มีเสียงค่อย ครูชี้ที่หูของครูพร้อมกับพูดว่ามีเสียงให้เด็กหยิบแถบกระดาษแผ่นเล็ก วางลงตรงหน้าให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

6. ครูเป่าแตรเสียงดัง และเสียงค่อยสลับกันเมื่อได้ยินเสียงให้เด็กเลือกหยิบกระดาษตามขนาดความดัง ค่อย ของเสียงที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง เสียงดัง 3 ครั้ง เสียงค่อย 3 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็ก สามารถหยิบกระดาษ ตามขนาดความดัง ค่อย ของเสียงแตรที่ได้ยินได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอนบทที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถชี้ตำแหน่งและทิศทาง ของเสียงกลองได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกทักษะ ในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียงกลอง

อุปกรณ์

กลอง จำนวน 2 ใบ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำกลองมาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่า "กลอง" ครูตีกลองพร้อมกับพูดว่า "ครูตีกลอง" ครูชี้ที่หูของครูทักทายว่าได้ยินเสียงกลอง และทักทายบอกเด็กว่าเสียงกลองดัง

ขั้นสอน

1. ครูตีกลองที่อยู่ตรงหน้าเด็ก ครูบอกให้ผู้ช่วยชี้ว่าเสียงดังมาจากทางไหน ผู้ช่วยชี้ใบที่กลอง ขณะที่ผู้ช่วยทำกิจกรรม ครูให้เด็กดูด้วย (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
2. ครูตีกลองตรงหน้าเด็ก และให้เด็กชี้บอกว่าเสียงดังมาจากไหน เด็กชี้ใบที่กลอง ถ้าเด็กไม่ชี้ ครูต้องกระตุ้นให้เด็กชี้ (ทำ 2 ครั้ง)
3. เปลี่ยน คนตีกลอง และชี้กลองโดยหมุนเวียนกัน จากครู เด็ก และผู้ช่วย
4. ครูตีกลองโดยให้กลองอยู่ห่างตัวเด็ก 3 ฟุต โดยครูตีกลอง ทางด้านขวามือของเด็ก ให้เด็กชี้ว่าเสียงที่ได้ยินดังมาจากทางไหน (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
5. ผู้ช่วยตีกลองทางด้านซ้ายมือของเด็ก โดยให้กลองอยู่ห่างจากตัวเด็ก 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กชี้ว่าเสียงที่ได้ยินดังมาจากทางไหน (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

6. ครูให้เด็กนั่งหันหลัง ผู้ช่วย 2 คน ยืนอยู่ทางด้านหลังของเด็กโดยผู้ช่วยยืนทางด้านขวามือ 1 คน และยืนทางด้านซ้ายมือ 1 คน ทั้งสองคนมีกลอง คนละ 1 ใบ ครูยืนตรงหน้าเด็ก พร้อมทั้งอธิบายให้เด็กฟังว่า เมื่อเด็กได้ยินเสียงกลอง ทางด้านซ้ายมือให้ยกมือซ้าย ถ้าได้ยินเสียงกลองทางด้านขวามือให้ยกมือขวา

7. ให้ผู้ช่วยตีกลองทางด้านขวามือ ครูทำท่าชี้ไปที่หูของครู เพื่อแสดงว่าครูได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลองที่หูขวาหรือไม่ (ชี้ที่หูขวา) แล้วกระตุ้นให้เด็กยกมือขวา (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

8. ผู้ช่วยตีกลองด้านซ้ายมือ ครูชี้ที่หูของครู ครูทำท่าว่ามีเสียงและครูได้ยินเสียงนั้น พร้อมทั้งกระตุ้นให้เด็กยกมือซ้ายขึ้น (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

9. ผู้ช่วยตีกลอง ครูทำท่าว่ามีเสียงโดยชี้ไปที่หูของครูพร้อมกับทำท่าว่าครูได้ยินเสียงนั้น และถามเด็กว่าได้ยินเสียงนั้นที่หูของเด็กหรือไม่ พร้อมทั้งให้เด็กยกมือขึ้น ตามทิศทางของเสียงที่ได้ยิน โดยให้เด็กยกมือขึ้นเอง โดยให้ผู้ช่วยตีกลองสลับกัน ด้านขวาและด้านซ้าย ด้านละ 3 ครั้ง

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถยกมือ และชี้ทิศทางด้านขวามือ และซ้ายมือ ตามทิศทางที่ได้ยินเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอนที่ 5 การฝึกทักษะการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้วเด็กสามารถชี้ตำแหน่ง และทิศทางของเสียงที่ได้ยินได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง

อุปกรณ์ กลอง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูตีกลองทางด้านขวามือของเด็ก จำนวน 1 ครั้ง โดยให้กลองอยู่ห่างจากตัวเด็ก 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กชี้ทิศทางของเสียงกลองให้ถูกต้อง ครูตีกลองทางด้านซ้ายมือของเด็ก 1 ครั้ง โดยให้กลองอยู่ห่างจากเด็ก 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กชี้ทิศทางของเสียงกลองให้ถูกต้อง

ขั้นสอน

1. ครูตีกลองทางด้านหน้าของเด็ก 2 ครั้ง แต่ละครึ่งเมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กชี้ตามทิศทางที่ได้ยินเสียงให้ถูกต้อง
2. ครูตีกลองทางด้านหลังของเด็ก 2 ครั้ง แต่ละครึ่งเมื่อได้ยินเสียงให้เด็กชี้ตามทิศทางที่ได้ยินเสียงให้ถูกต้อง
3. ครูปิดตาเด็ก ครูตีกลองทางด้านหน้าของเด็กให้ผู้ช่วยจับมือเด็กชี้ตามทิศทางที่ครูตีกลองให้ถูกต้อง และเมื่อเด็กชี้แล้วครูเปิดตาเด็ก เพื่อให้เด็กดูว่าชี้ได้ถูกต้องหรือไม่ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
4. ครูปิดตาเด็ก ครูตีกลองทางด้านหลังของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้ผู้ช่วยจับมือเด็กชี้ตามทิศทางที่ครูตีกลองให้ถูกต้อง และเมื่อเด็กชี้แล้วครูเปิดตาเด็กเพื่อดูว่าชี้ได้ถูกต้องหรือไม่ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

5. ครูปิดตาเด็ก ครูตีกลองทางด้านหน้าของเด็ก โดยให้กลองอยู่ห่างจากตัวเด็ก 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กชี้ทิศทางตามที่เด็กได้ยินเสียง เมื่อเด็กชี้เสร็จแล้วครูเปิดตาเด็กเพื่อดูว่าตนเองชี้ทิศทางของเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

6. ครูปิดตาเด็กเช่นเดิม ครูตีกลองทางด้านหลังของเด็ก โดยให้กลองอยู่ห่างจากเด็ก 3 ฟุต เมื่อเด็กได้ยินเสียงกลองให้เด็กชี้ตามทิศทางที่เด็กได้ยินเสียง เมื่อเด็กชี้เสร็จแล้วครูเปิดตาเด็ก เพื่อให้เด็กดูว่าตนเองชี้ทิศทางของเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)

7. ครูปิดตาเด็กอีกครั้งหนึ่ง ครูตีกลองสลับกันโดยตีทางด้านหน้า 1 ครั้ง แล้วด้านหลังของเด็ก 1 ครั้ง โดยให้กลองอยู่ห่างจากตัวเด็ก 3 ฟุต เมื่อเด็กได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กชี้ตามทิศทางที่เด็กได้ยินเสียง เมื่อเด็กชี้เสร็จแล้วเปิดตาเด็ก เพื่อดูว่าตนเองชี้ทิศทางของเสียงได้ถูกต้องหรือไม่

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถชี้ทิศทางด้านหน้าและด้านหลัง ตามเสียงกลองที่ได้ยินได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอนบทที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถชี้ตำแหน่งของเสียงนาฬิกาปลุกได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียงนาฬิกาปลุก

อุปกรณ์

นาฬิกาปลุก จำนวน 2 เรือน ภาพนาฬิกาปลุก กloss

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำนาฬิกาปลุก มาให้เด็กดู ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุกเมื่อมีเสียงดังครูทำท่าตกใจ และชี้ไปที่หูของครู พร้อมกับพูดว่ามีเสียง และถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ครูให้เด็กฟังเสียงนาฬิกาปลุกพร้อมทั้งให้เด็กเอามือสัมผัสนาฬิกาปลุกด้วย

ขั้นสอน

1. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก ครูบอกกับเด็กว่า เมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกครูจะหยิบภาพนาฬิกาปลุก วางลงในกล่องด้านหน้าของเด็ก เมื่อเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น ครูทำท่าตกใจ และทำท่าดีใจ พร้อมกับชี้ที่หูของครู และบอกเด็กว่ามีเสียงครูหยิบภาพนาฬิกาปลุก 1 กล่องในกล่องด้านหน้าของเด็ก (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
2. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก ครูบอกกับเด็กว่า ครูเอานาฬิกาวางไว้ด้านข้างของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงครูหยิบภาพนาฬิกาปลุก 1 กล่องในกล่องด้านข้าง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
3. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก แล้วครูบอกกับเด็กว่า ครูเอานาฬิกาวางไว้ด้านหลังของเด็ก เมื่อเด็กได้ยินเสียงให้หยิบภาพนาฬิกาปลุก 1 กล่องในกล่องด้านหลัง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
4. ครูให้เด็กตั้งเวลานาฬิกาปลุกบ้าง เมื่อเด็กตั้งเวลานาฬิกาปลุกเสร็จแล้ว ครูนำนาฬิกาปลุกไปวางไว้ด้านขวามือของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก ให้เด็กหยิบภาพนาฬิกาปลุก 1 กล่องในกล่องด้านขวามือของเด็กให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

5. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุกทั้ง 2 เรือน ให้มีเวลาที่จะปลุกห่างกันเล็กน้อย ครูนาฬิกาเรือนที่ 1 วางไว้ด้านหน้าของเด็ก เรือนที่ 2 วางไว้ด้านข้างขวามือของเด็ก ครูบอกกับเด็กว่า เมื่อเด็กได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก ให้เด็กเข้าไปที่นาฬิกาปลุกตามตำแหน่งทิศทางที่เด็กได้ยินเสียง (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง ปล่อยให้เสียงด้านหน้า 3 ครั้ง และให้มีเสียงด้านขวามือ 3 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถ หยิบภาพ และชี้ทิศทางตามเสียง ที่ได้ยินได้ถูกต้อง
4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอนบทที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียงนาฬิกาปลุก ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียงโดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

นาฬิกาปลุก ภาพนาฬิกาปลุก กล่อง 2 ใบ ในนาฬิกาปลุก

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยการที่ครูให้เด็กฟังเสียงนาฬิกาปลุก ที่วางอยู่ในกล่อง ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก ครูบอกเด็กว่าครูจะเอานาฬิกาปลุกใส่ลงในกล่อง ด้านซ้ายขวามือของเด็ก เมื่อเด็กได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกให้เด็กเอามือชี้ที่กล่องใบที่เด็กได้ยินเสียงนาฬิกา (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูให้เด็กฝึกทักษะในการระบุ ตำแหน่ง และทิศทางของเสียงทางด้านขวามือ และด้านซ้ายมือ ของเด็ก โดยการให้เด็กชี้ที่กล่องด้านที่เด็กได้ยินเสียงโดยครูบอกเด็กว่าครูจะเอานาฬิกาปลุกใส่ในกล่องทางด้านขวามือ และซ้ายมือสลับกัน ถ้าเด็กได้ยินเสียงนาฬิกาให้เด็กชี้ใบทางกล่องที่เด็กได้ยินเสียง ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก และครูเอานาฬิกาปลุกใส่ลงในกล่อง โดยสลับกัน ทางด้านขวา 2 ครั้ง และด้านซ้าย 2 ครั้ง เมื่อมีเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น ครูถามเด็กว่ามีเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ครูชี้ที่หูของครู พร้อมกับพูดว่ามีเสียง ให้เด็กชี้กล่องที่เด็กได้ยินเสียงให้ถูกต้อง

2. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะไต่ยืนอยู่ข้างหลังของเด็ก ครูจะเอานาฬิกาใส่กล่องทางด้านขวา และด้านซ้าย เมื่อไต่ยืนเสียงนาฬิกาที่หยิบภาวนาฬิกาปลุกใส่ลงในกล่อง ทางด้านที่เด็กไต่ยืนเสียง เมื่อนาฬิกาปลุกมีเสียงดังขึ้น ครูชี้ที่หูของครู พร้อมทั้งทำท่าว่ามีเสียง และถามเด็กว่ามีเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ครูใช้มือของครูแตะที่บริเวณเหนือข้อศอก ของเด็กเล็กน้อย พร้อมทั้งพูดกับเด็กว่ามีเสียงเป็นการกระตุ้นให้เด็กหยิบภาวนาฬิกาปลุก ใส่ลงในกล่อง ตามทิศทางของเสียงที่ไต่ยืน (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง โดยทำให้มีเสียงนาฬิกาปลุกทางด้านซ้ายมือของเด็ก 3 ครั้ง และทางด้านขวามือของเด็ก 3 ครั้ง)

ประเมินผล

ครูสังเกตจากการที่เด็กสามารถ หยิบภาวนาฬิกาใส่ลงในกล่อง และชี้ทิศทางตามเสียงที่ไต่ยืนได้ถูกต้อง 4 ครั้งใน 5 ครั้ง

แผนการสอนบทที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียงนาฬิกาปลุก โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียงนาฬิกาปลุกด้านหน้าและด้านหลัง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

นาฬิกาปลุก ภาพนาฬิกาปลุก กล่อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยการนำนาฬิกาปลุกใส่กล่อง ซึ่งอยู่ด้านขวามือ และซ้ายมือ ของเด็กแต่ละ 1 ครั้ง คือด้านขวา 1 ครั้ง ด้านซ้าย 1 ครั้ง เมื่อมีเสียงดังขึ้น ให้เด็กชี้ตาม ทิศทางที่เด็กได้ยินเสียงว่าถูกต้อง

ขั้นสอน

1. ครูบอกเด็กว่า ครูจะเอานาฬิกาปลุก ไปใส่ในกล่องด้านหน้าและด้านหลังของเด็ก เมื่อมีเสียงดังขึ้นให้เด็กนำภาพนาฬิกาใส่ลงในกล่อง ตามทิศทางของเสียงที่ได้ยินว่าถูกต้อง ครูให้ เด็กปิดตา ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุกแล้วนำไปใส่กล่องด้านหน้าและด้านหลังของเด็ก ปิดฝากล่อง ให้เรียบร้อย โดยไม่ให้เด็กเห็นเมื่อเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น ครูให้เด็กเปิดตา และหยิบภาพ นาฬิกาปลุกใส่ลงในกล่อง ด้านหน้าหรือด้านหลัง ตามที่เด็กได้ยินเสียง (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง ทำให้มีเสียงด้านหน้า 3 ครั้ง และด้านหลัง 3 ครั้ง)

2. ครูบอกเด็กว่า ครูจะเอานาฬิกาปลุกไปใส่ในกล่องทางด้านหน้าและด้านหลัง สลับกัน ถ้าเด็กได้ยินเสียงนาฬิกา ให้เด็กชี้ไปทางกล่องที่เด็กได้ยินเสียง ครูให้เด็กปิดตาครู ตั้งเวลา นาฬิกาปลุก และครูให้นาฬิกาปลุกไปใส่ในกล่องโดยสลับกันด้านหน้า 3 ครั้ง ด้านหลัง 3 ครั้ง เมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น ครูให้เด็กเปิดตา ครูถามเด็กว่ามีเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ ครูชี้ที่หูของครูพร้อมกับพูดว่ามีเสียง ให้เด็กชี้กล่องที่เด็กได้ยินเสียงว่าหูถูกต้อง

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถ หยิบภาวนาฬิกาปลุกและชี้ตำแหน่งทิศทาง ตามเสียงที่ ได้ยินได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะเวลาที่เพิ่มขึ้น ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถหยิบของเล่น 1 สิ่งในกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกลองในระยะ 3 ฟุต ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงกลองในระยะ 3 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดเสียง

อุปกรณ์

กลอง ของเล่น

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำกลองมาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่ากลอง ครูตีกลอง และแสดงท่าทางว่ามีเสียงโดยชี้ไปที่หูของครู พร้อมกับพูดว่ามีเสียง ครูตีกลองอีก 3 ครั้ง 1 ให้เด็กฟังเสียงกลองและแสดงท่าทางว่าได้ยินเสียง เช่น ชี้ที่หูของตนเอง

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยให้เด็กไปยืนตรงกองของเล่น ซึ่งวางอยู่ตรงหน้า ให้เด็กถือกลองไว้ในมือข้างหนึ่ง ส่วนมืออีกข้างหนึ่ง ถือของเล่นแบบไว้ที่หูเมื่อครูตีกลองห่างจากเด็ก 3 ฟุต 1 ให้ผู้ช่วยจับมือเด็กข้างที่ถือของเล่น 1 ให้เอาของเล่นใส่กล่อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
2. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ให้เด็กทำบ้าง โดยให้เด็กยืนอยู่ตรงกองของเล่น ซึ่งวางอยู่ตรงหน้าของเด็ก และห่างจากครูระยะ 3 ฟุต 1 ให้เด็กถือกลองไว้ในมือข้างหนึ่ง ส่วนมืออีกข้างหนึ่งถือของเล่นแบบไว้ที่หู ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กนำของเล่นใส่กล่อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
3. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะให้ผู้ช่วยไปยืนตีกลองอยู่ข้างหลังของเด็ก ในระยะ 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กกระโดดขึ้น 1 ครั้ง ครูให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูทำท่าว่าได้ยินเสียงกลอง โดยการชี้ไปที่หูของครู และพูดว่ามีเสียงครูกระโดดขึ้น 1 ครั้ง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

4. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ให้เด็กทำบ้าง ครูให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ พร้อมทั้งกระตุ้นให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูอธิบาย และสาธิตการสอนโดยครูให้ผู้ช่วยตีกลองระยะห่าง 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูชี้ไปที่หูของครูพร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงและถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ พร้อมทั้งกระตุ้นให้เด็กปรบมือเมื่อได้ยินเสียงกลอง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบของเล่นในกล่อง กระโดด และปรบมือ เมื่อได้ยินเสียงกลอง ในระยะ 3 ฟุต ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะเวลาที่เพิ่มขึ้น ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เมื่อได้ยินเสียงกลองในระยะ 6 ฟุต โดยเห็นตำแหน่งเกิดของเสียงเด็กสามารถยกธง ปราบมือ และกระโดดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น ระยะ 6 ฟุต

อุปกรณ์

กลอง ธง ของเล่น กล้อง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยให้เด็กอยู่ห่างจากกลอง 3 ฟุต ครูบอกเด็กว่าครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กยกธงของเล่นในกล่อง ให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูบอกให้เด็กว่าเด็กยืนห่างจากครู ในระยะ 6 ฟุต โดยครูจับมือเด็กเดินไปตามจุดที่กำหนด ครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กยกธงขึ้น โดยครูจะให้ผู้ช่วยทำาให้เด็กดูก่อน 2 ครั้ง
2. ครูตีกลอง ซึ่งอยู่ห่างจากเด็กและผู้ช่วยระยะ 6 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้ ผู้ช่วยยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
3. ครูบอกเด็กว่า ตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้างแล้วครูจะตีกลอง ในระยะ 6 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลองที่หูของเด็กหรือไม่ ครูชี้ที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง โดยให้เด็กยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)
4. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยบอกเด็กว่าให้เด็กยืนห่างจากครูในระยะ 6 ฟุต ครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กปราบมือ โดยครูจะให้ผู้ช่วยทำาให้ดูก่อน 2 ครั้ง

5. ครูตีกลอง ซึ่งอยู่ห่างจากเด็ก และผู้ช่วยระยะ 6 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้ผู้ช่วยปรบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
6. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้างแล้ว ครูจะตีกลอง ในระยะ 6 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลอง ที่หูของเด็กหรือไม่ ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง ให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
7. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูตีกลอง ซึ่งอยู่ห่างจากเด็กระยะ 6 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กกระโดดขึ้น ให้เด็กทำ 5 ครั้ง

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถยกธง ปรบมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงกลอง ในระยะ 6 ฟุต โดยเห็นดัชนีกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถยกธง ปรมมือ และกระโดดได้ถูกต้อง
เมื่อได้ยินเสียงกลอง ในระยะ 9 ฟุต

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น ระยะ 9 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

กลอง ธง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูบอกเด็กว่าครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็ก
ยกธงขึ้น ครูตีกลองในระยะ 6 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูบอกเด็กว่าให้เด็กยืนห่างจากครู ในระยะ 9 ฟุต โดยจับมือเด็กเดินไปตามจุดที่กำหนด ครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กยกธงขึ้น โดยครูจะให้ผู้ช่วยทำให้เด็กดูก่อน 2 ครั้ง
2. ครูตีกลอง ซึ่งอยู่ห่างจากเด็กและผู้ช่วยระยะ 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
3. ครูบอกเด็กว่า ตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้างแล้วครูจะตีกลอง ในระยะ 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลองที่หูของเด็กหรือไม่ ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงให้เด็กยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
4. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยบอกเด็กว่าให้เด็กยืนห่างจากครูในระยะ 9 ฟุต ครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กปรมมือ โดยครูจะให้ผู้ช่วยทำให้ดูก่อน 2 ครั้ง

5. ครูตีกลอง ซึ่งอยู่ห่างจากเด็ก และผู้ช่วยระยะ 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้ผู้ช่วยปรบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

6. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้างแล้ว ครูจะตีกลอง ในระยะ 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลอง ที่หูของเด็กหรือไม่ ครูชี้ไปที่ของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง ให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

7. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูตีกลอง ซึ่งอยู่ห่างจากเด็กระยะ 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กกระโดดขึ้น ให้เด็กทำ 5 ครั้ง

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถยกธง ปรบมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงกลอง ในระยะ 9 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะเวลาที่เพิ่มขึ้น ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถยกธง ปราบมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนในระยะ 3 ฟุต ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงเรียกชื่อในระยะ 3 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดเสียง

อุปกรณ์

กลอง ธง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูบอกกับเด็กว่าครูจะตีกลอง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียงเมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กกระโดดขึ้น ครูตีกลองในระยะ 9 ฟุต เมื่อเด็กได้ยินเสียงให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกเด็กว่าครูจะเรียกชื่อผู้ช่วย เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น ครูนำธงไปให้ผู้ช่วยถือไว้ ครูบอกให้เด็กคอยดูผู้ช่วย ครูเรียกชื่อผู้ช่วยเมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
2. ครูบอกให้เด็กอยู่ห่างจากครู 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)
3. ครูอธิบายพร้อมสาธิตการสอน โดยให้ผู้ช่วยทำหัตถ์ ให้เด็กยืนห่างจากครู 3 ฟุต ครูจะเรียกชื่อผู้ช่วยเมื่อผู้ช่วยได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้ปราบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง) และให้เด็กทำตาม 3 ครั้ง

4. ครูอธิบายพร้อมกับสาธิตการสอน โดยให้ผู้ช่วยทำได้ดูก่อน และครูบอกเด็กว่า ครูจะเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อให้เด็กกระโดดขึ้น ครูให้เด็กยืนห่างจากครู 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กกระโดดขึ้นถ้าเด็กทำได้ครูกล่าวชมเชย ถ้าเด็กไม่ทำ ครูช่วยสาธิตทำให้ดูเป็นตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง หรือกระตุ้นให้เด็กกระโดด โดยการที่ครูช่วยจับมือเด็กยกขึ้นเล็กน้อย เป็นการกระตุ้นให้เด็กกระโดด หรือครูเรียกชื่อเด็กซ้ำอีกครั้งหนึ่ง หลังจากทีเ็นระยะห่างจากครั้งแรกพอสมควร (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถ ยกขา ประมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนในระยะ 3 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถยกธง ปราบมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนในระยะ 6 ฟุต ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกฟังเสียงเรียกชื่อในระยะ 6 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดเสียง

อุปกรณ์ ธง

ขั้นตอนการสอน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูบอกกับเด็กว่าครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กยกมือขึ้น ครูให้เด็กอยู่ห่างจากครู 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงเรียกชื่อของตนหรือไม่ พร้อมทั้งกระตุ้นให้เด็กยกมือขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกเด็กว่าครูจะเรียกชื่อผู้ช่วย เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น ครูนำธงไปให้ผู้ช่วยถือไว้ ครูบอกให้เด็กคอยดูผู้ช่วย เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
2. ครูบอกเด็กว่าตอนนี้ให้เด็กทำบ้าง ครูให้เด็กยืนห่างจากครู 6 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กยกธงขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
3. ครูอธิบายพร้อมกับสาธิตการสอน โดยให้เด็กยืนห่างจากครู 6 ฟุต ครูจะเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กปราบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
4. ครูอธิบายพร้อมกับสาธิตการสอน โดยครูบอกเด็กว่าครูจะเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กกระโดดขึ้น ครูให้เด็กยืนห่างจากครู 6 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้เด็กกระโดดขึ้น ถ้าเด็กทำผิดครูกล่าวชมเชย ถ้าเด็กไม่ทำครูช่วยสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง

หรือกระตุ้นให้เด็กกระโดด โดยการที่ครูช่วยจับมือเด็กยกขึ้นเล็กน้อย พร้อมทั้งพยักหน้า ให้เด็กกระโดดขึ้น หรือครูเรียกชื่อเด็ก ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ว้นระยะห่างจากครั้งแรกพอสมควร (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถปรบมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน ในระยะ 6 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 7 การฝึกงานแยกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียงที่รบกวน ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถแยกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงที่รบกวน ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานแยกเสียงที่ต้องการฟัง (เสียงกลอง)

อุปกรณ์

วิทยุ กลอง ภาพกลอง แผ่นกระดาษ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำวิทยุมาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่าวิทยุ ครูเปิดเสียงวิทยุ ให้มีเสียงดังพอสมควร ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียงและครูได้ยินเสียงนั้น และถามเด็กว่าได้ยินเสียงวิทยุ หรือไม่

ขั้นสอน

1. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะเปิดเสียงวิทยุ ให้มีเสียงดังพอสมควร ครูจะให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูจะหยิบภาพกลองติดลงตรงแผ่นกระดาษที่ข้างหน้า ครูเปิดเสียงวิทยุ เมื่อเสียงวิทยุดังขึ้น ครูให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองครูทำท่าว่าได้ยินเสียงกลอง โดยชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง ครูหยิบภาพ กลอง ติดลงบนแผ่นกระดาษ (ทำเช่นนั้น 2 ครั้ง)

2. ครูบอกให้เด็กปฏิบัติบ้าง โดยให้เด็กอยู่ห่างจากผู้ช่วย 3 ฟุต ครูเปิดเสียงวิทยุ ให้ดังพอสมควร ครูให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลอง ที่หูของเด็กหรือไม่ ถ้าได้ยินครูให้เด็กหยิบภาพกลองติดลงบนแผ่นกระดาษ (ทำเช่นนั้น 5 ครั้ง)

3. ครูอธิบายและสาธิตการสอนโดยครูเปิดเสียงวิทยุ ๑ ชั่วโมงพอสมควรครูให้เด็กอยู่ห่างจากครู 3 ฟุต ครูบอกเด็กว่าครูจะตีกลองเมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูอธิบายและสาธิตการสอนโดยครูบอกเด็กว่า ครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถยับยั้งภาพกลอง กระโดด และปรบมือ เมื่อได้ยินเสียงกลอง ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 7 การฝึกงานนกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียงที่รบกวน ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถงานนกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงที่รบกวน โดยเด็กสามารถหยิบภาพกล่อง ติดลงในกระดาษปรบมือ และกระโดด ทุกครั้งที่ได้ยิน เสียงกลองในระยะ 6 ฟุต ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานนกเสียงที่ต้องการฟัง (เสียงกลอง)

อุปกรณ์

กลอง ภาพกล่อง วิทยู แผ่นกระดาษ

ขั้นตอนการสอน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูอธิบาย และสาธิตการสอน ครูบอกเด็กว่าครูจะไปตีกลอง ให้ครูอยู่ห่างจากเด็ก 3 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกกับเด็กว่าครูจะเปิดเสียงวิทยู ให้มีเสียงดังพอสมควรแล้วครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กหยิบภาพกล่องติดลงในกระดาษครูให้เด็กอยู่ห่างจากครู 6 ฟุต (ครูทำเครื่องหมาย บอกเด็กให้ชัดเจน) ครูเปิดเสียงวิทยูเมื่อเสียงวิทยูดังพอสมควรแล้ว ครูจะตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้ผู้ช่วยหยิบภาพกล่องติดลงในกระดาษให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

2. ครูบอกเด็กว่า ตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้างแล้ว ครูให้เด็กไปยืนห่างจากครู 6 ฟุต (ครูทำเครื่องหมายบอกเด็กไว้ให้ชัดเจน) ครูตีกลอง เมื่อเด็กได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กหยิบภาพกล่องติดลงในกระดาษ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูอธิบายและสาธิตการสอนโดยครูเปิดวิทยุให้มีเสียงดังพอสมควร ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูอธิบายและสาธิตการสอนโดยเปิดเสียงวิทยุ ให้ดังพอสมควร ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง โดยการหยิบภาพกลองปรบมือ และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงกลอง ที่มีเสียงวิทยุรบกวนในระยะ 6 ฟุต ตัดถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 7 การฝึกงานนกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียงที่รบกวน ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถงานนกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงที่รบกวน โดยเด็กสามารถหยิบภาพกล่อง ติดลงในกระดาษปรบมือ และยกมือ เมื่อได้ยินเสียงกล่อง ในระยะ 9 ฟุต ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานนกเสียงที่ต้องการฟัง (เสียงกล่อง) ในระยะ 9 ฟุต

อุปกรณ์

กล่อง ภาพกล่อง วิทยู แผ่นกระดาษ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ทบทวนความรู้เดิม โดยครูเปิดวิทยู ให้ดังพอสมควรโดยให้เด็กอยู่ห่างจากครูในระยะ 6 ฟุต ครูตีกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกล่องให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกกับเด็กว่าครูจะเปิดเสียงวิทยู ให้มีเสียงดังพอสมควรแล้วครูจะให้ผู้ช่วยตีกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกล่อง ให้เด็กหยิบภาพกล่องติดลงในแผ่นกระดาษตรงหน้าของเด็ก ครูเปิดเสียงวิทยู เมื่อเสียงดังขึ้น ครูให้ผู้ช่วยตีกล่อง เมื่อได้ยินเสียงกล่อง ครูชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง และครูได้ยินเสียงนั้น ครูหยิบภาพกล่อง วางลงบนกระดาษตรงหน้าครู (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

2. ครูบอกกับเด็กว่าตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้างแล้วโดย ครูให้เด็กไปยืนห่างจากครู จากผู้ช่วย 9 ฟุต ครูให้ผู้ช่วยตีกล่อง ระยะห่างจากเด็ก 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกล่อง ครูถามเด็กว่า ได้ยินเสียงกล่องที่หูของเด็กหรือไม่ เมื่อได้ยินเสียงกล่องให้เด็กหยิบภาพกล่อง วางลงบนกระดาษข้างหน้าเด็ก (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูเปิดวิทยุให้มีเสียงดังพอสมควร ครูตีกลอง โดยให้เด็กอยู่ห่างจากครู 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลอง ให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยเปิดวิทยุให้ดังพอสมควร ครูตีกลอง โดยให้เด็กอยู่ห่างจากครู 9 ฟุต เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กยกมือขึ้นเหนือศีรษะ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถนับภาพติดลงบนกระดาษ ปรบมือ และยกมือขึ้น เหนือศีรษะ เมื่อได้ยินเสียงกลองได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 7 การฝึกจําแนกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียงที่รบกวน ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถจําแนกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงที่รบกวน ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกจําแนกเสียงที่ต้องการฟัง (เสียงกลอง) ในระยะ 3 ฟุต โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

วิทยุ กลอง ภาพกลอง แผ่นกระดาษ

ขั้นนําเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูเปิดวิทยุ ให้ดังพอสมควรโดยให้เด็กอยู่ห่างจากครูในระยะ 9 ฟุต ครูตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กปรบมือ (ทําเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะเปิดเสียงวิทยุ ให้มีเสียงดังพอสมควร ครูจะให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูจะหยิบภาพกลองติดลงตรงแผ่นกระดาษที่ข้างหน้า ครูเปิดเสียงวิทยุ เมื่อเสียงวิทยุดังขึ้น ครูให้ผู้ช่วยตีกลอง เมื่อได้ยินเสียงกลอง ครูทําท่าท้วงว่าได้ยินเสียงกลอง โดยชี้ไปที่หูของครู พร้อมทั้งพูดว่ามีเสียง ครูหยิบภาพกลองติดลงในแผ่นกระดาษ (ทําเช่นนี้ 2 ครั้ง)
2. ครูบอกให้เด็กปฏิบัติบ้าง โดยให้เด็กอยู่ห่างจากผู้ช่วย 3 ฟุต ครูเปิดเสียงวิทยุ ให้ดังพอสมควร ครูให้ผู้ช่วยไปอยู่ทางด้านหลังของเด็ก พร้อมทั้งตีกลอง ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงกลองที่หูของเด็กหรือไม่ ถ้าได้ยินครูให้เด็กหยิบภาพกลองติดลงในแผ่นกระดาษ (ทําเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูเปิดวิทยุให้มีเสียงดังพอสมควร ครูให้เด็กอยู่ห่างจากครู 3 ฟุต ครูบอกเด็กว่าครูจะตีกลอง ทางด้านหลังของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูบอกเด็กว่า ครูจะตีกลองทางด้านหลังของเด็ก เมื่อได้ยินเสียงกลองให้เด็กปรบมือ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพกลอง กระโดด และปรบมือ เมื่อได้ยินเสียงกลองได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 7 การฝึกงานนกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียงที่รบกวน ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถงานนกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงที่รบกวน ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานนกเสียงที่ต้องการฟังเสียงเรียกชื่อ ระยะ 3 ฟุต โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียง

อุปกรณ์

ธง ดินน้ำมัน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำธงมาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่า "ธง" ครูบอกเด็กว่า ครูจะเรียกชื่อเด็ก เมื่อเด็กได้ยินเสียงเรียกชื่อให้ยกธงขึ้น ครูส่งธงให้เด็กถือครูเรียกชื่อเด็ก ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ เมื่อเด็กยกธงขึ้นครูพยักหน้าเป็นการยอมรับว่าถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะเรียกชื่อผู้ช่วย เมื่อผู้ช่วยได้ยินเสียงเรียกชื่อให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น แล้วปักลงกับดินน้ำมัน ครูบอกเด็กให้ดูผู้ช่วยครูเรียกชื่อผู้ช่วยเมื่อผู้ช่วยได้ยินเสียงเรียกชื่อ ให้ผู้ช่วยยกธงขึ้น แล้วปักลงกับดินน้ำมัน (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

2. ครูบอกเด็กว่า ตอนนี้ถึงเวลาที่เด็กจะต้องทำบ้าง ครูเปิควิทยุ ครูให้เด็กอยู่ห่าง 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก ครูถามเด็กว่าได้ยินเสียงที่หูของเด็กหรือไม่ เมื่อได้ยินเสียงให้เด็กยกธงขึ้นแล้วปักลงกับดินน้ำมัน (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

3. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยบอกเด็กว่าครูจะเปิดเสียงวิทยุให้ดังพอสมควร ครูให้เด็กอยู่ห่างจากครู 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็กเมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อให้เด็กยกมือขึ้นเหนือศีรษะ (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูอธิบายและสาธิตการสอน โดยครูบอกเด็กว่าครูจะเปิดเสียงวิทยุให้ดังพอสมควร ครูให้เด็กอยู่ห่างจากครู 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็กเมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อให้เด็กกระโดดขึ้น (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง โดยสามารถยกธง ยกมือขึ้น และกระโดด เมื่อได้ยินเสียงเรียกชื่อ ในระยะ 3 ฟุต ได้ถูกต้อง 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 8 การฝึกงานกเสียงพูด ครั้งที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถหยิบภาพถ่ายของเด็กและของแม่ส่งให้ครู
ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานกเสียงพูด (ชื่อเด็ก . คำว่าแม่)

อุปกรณ์

ภาพถ่ายของเด็ก ภาพถ่ายของแม่

ขั้นนนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพของเด็กมาให้เด็กดู ครูยกภาพถ่ายของเด็กขึ้น พร้อมทั้งออกเสียงชื่อเด็ก
และครูใช้มือชี้ไปที่ตัวเด็ก และออกเสียงชื่อเด็กอีกครั้งหนึ่ง และให้เด็กได้ชี้ตัวเองด้วย

ขั้นสอน

1. ครูวางภาพถ่ายของเด็กลงบนโต๊ะ ครูพูดว่า "ขอรูป (ชื่อเด็ก)" พร้อมทั้งแบมือ
ของรูปเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบภาพของเด็กส่งให้ครู ถ้าเด็กไม่ทำครูควรกระตุ้นเด็ก โดยการจับ
ที่บริเวณข้อศอกของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบภาพถ่ายของเด็กส่งให้ครู (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)
2. ครูนำภาพถ่ายของแม่มาให้เด็กดู ครูพูดว่า "แม่" พร้อมทั้งชี้ไปที่รูปถ่ายแม่ของเด็ก
ครูพูดคำว่า "แม่" อีกครั้งหนึ่ง ให้เด็กชี้ไปที่รูปถ่ายของแม่ ครูพูดคำว่า "แม่" ครูชี้ไปที่แม่ของเด็ก
3. ครูวางภาพถ่ายของแม่ลงบนโต๊ะ พร้อมทั้งพูดว่า "ขอรูปแม่" ครูทำท่าแบมือ ขอรูป
ถ่ายของแม่ให้เด็กหยิบภาพถ่ายของแม่ให้ครู ถ้าเด็กไม่ทำครูควรกระตุ้นเด็ก โดยการยื่นมือไปจับ
ที่ข้อศอกของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบภาพถ่ายของแม่ส่งให้ครู (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

4. ครูวางภาพถ่ายของเด็กและของแม่บนกัน ใว้บนโต๊ะอีกครั้งหนึ่ง ครูบอกเด็กว่า ครูขอรูปแม่ให้เด็กหยิบรูปแม่ส่งให้ครู (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง) ครูวางภาพถ่ายของแม่ลงบนโต๊ะ ครูบอกเด็กว่าครูขอ "รูป...ชื่อเด็ก" ครูถามเด็กว่าไหน รูป (ชื่อเด็ก) อยู่ไหน ให้เด็กหยิบรูปเด็กส่งให้ครู (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพถ่ายของเด็กและของแม่ส่งให้ครูได้ถูกต้อง 4 ครั้ง
ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 8 การฝึกงานนกเสียงพูด ครั้งที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถหยิบภาพถ่ายของตน และของแม่ส่งให้ครูได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานนกเสียงพูด (ชื่อเด็ก และคำว่าแม่) โดยครูใช้กระดาษแข็งปิดปาก ขณะที่ครูออกเสียง

อุปกรณ์

ภาพถ่ายของเด็ก ภาพถ่ายของแม่ กระดาษแข็ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครู นำภาพถ่ายของเด็ก และของแม่วางลงบนโต๊ะ ครูพูด "ของรูปของเด็ก" และของรูปของแม่ สลับกันไปให้เด็กหยิบภาพถ่ายของเด็กและของแม่ส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพถ่ายของเด็กและของแม่วางลงบนโต๊ะอีกครั้งหนึ่ง ครูบอกเด็กว่าครูจะใช้กระดาษแข็งปิดปาก และพูดว่าครูขอรูป (ชื่อเด็ก) ให้เด็กเลือกหยิบภาพของเด็กส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)

2. ครูนำภาพถ่ายของเด็กวางบนโต๊ะ ครูบอกกับเด็กว่า ครูจะใช้กระดาษแข็งปิดปาก และครูพูดขอรูปของแม่ให้เด็กเลือกหยิบภาพของแม่ส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง) ถ้าเด็กทำไม่ได้ ให้ปิดปากครูเพียงครั้งเดียว ให้เด็กเห็นปากครูด้วย

3. ครูนำภาพถ่ายของแม่วางลงบนโต๊ะ ครูใช้กระดาษแข็งปิดปาก ครูพูดขอภาพถ่ายของเด็กและของแม่สลับกัน โดยให้เด็กเลือกหยิบภาพถ่ายของแม่ และของเด็กส่งให้ครูตามเสียงที่ได้ยินได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง ครูขอรูป (ชื่อเด็ก) 3 ครั้ง และครูขอรูปแม่ 3 ครั้ง

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพถ่ายของเด็กและของแม่ส่งให้ครูได้ถูกต้อง เมื่อครูพูดขอรูป โดยใช้กระดาษแข็งปิดปาก 4 ครั้ง ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 8 การฝึกงานนกเสียงคำพูด ครั้งที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถหยิบภาพถ่ายของแม่ และภาพถ่ายของพ่อส่งให้ครู เมื่อได้ยินครูพูดชื่อรูปของแม่ และพ่อได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานนกเสียงพูด (คำว่าแม่ . พ่อ)

อุปกรณ์

ภาพถ่ายของแม่ ภาพถ่ายของพ่อ กระดาษแข็ง

ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพของพ่อ มาให้เด็กดูครูพูดคำว่า "รูปพ่อ" ครูวางภาพถ่ายของพ่อลงบนโต๊ะ ครูพูดคำว่ารูปพ่อ พร้อมทั้งชี้ไปที่รูปพ่อ

ขั้นตอน

1. ครูวางรูปพ่อลงบนโต๊ะ ครูบอกเด็กว่าครูจะขอรูปพ่อให้เด็กหยิบรูปพ่อให้ครู ครูพูดว่าครูขอรูปพ่อ ให้เด็กหยิบรูปพ่อส่งให้ครู ครูท่าพาขอโดยแบมือขอรูปพ่อ ถ้าเด็กไม่ทำครูควรจับที่ข้อศอกของเด็ก เป็นการกระตุ้นให้เด็กหยิบภาพถ่ายของพ่อส่งให้ครู (ทำเช่นนี้ 3 ครั้ง)
2. ครูวางรูปพ่อลงบนโต๊ะอีกครั้งหนึ่ง ครูบอกเด็กว่าเมื่อครูพูดว่ารูปพ่ออยู่ไหนให้เด็กชี้ที่รูปพ่อ ถ้าเด็กไม่ทำครูควรชี้ให้ดูเป็นแบบอย่าง 2 ครั้ง
3. ครูบอกเด็กว่า ครูจะใช้กระดาษแข็งปิดปาก แล้วพูดว่า "ขอรูปพ่อ" ให้เด็กหยิบรูปพ่อส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)
4. ครูนำภาพแม่และภาพพ่อ มาวางบนกัน ครูใช้กระดาษแข็งปิดปาก พูดว่าขอภาพแม่ และภาพพ่อสลับกัน เมื่อได้ยินเสียงขอรูปจากครู ให้เด็กหยิบภาพพ่อและภาพแม่ส่งให้ครู ตามเสียงที่ได้ยิน (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง ครูขอภาพพ่อ 3 ครั้ง ภาพแม่ 3 ครั้ง)

ประ เนิ่นผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพพ่อ และภาพแม่ให้ครูได้ถูกต้อง 4 ครั้ง
ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 8 การฝึกงานนกเสียงกาพูด ครั้งที่ 4

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถหยิบภาพปลา และภาพปูส่งให้ครูได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกงานนกเสียงพูด (ปลา , ปู)

อุปกรณ์

ภาพปลา ปู กระดาษแข็ง

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพปลา มาให้เด็กดู พร้อมทั้งพูดว่า "ปลา" ครูชี้ไปที่รูปปลา ครูนำภาพปูมาให้เด็กดู พร้อมกับพูดว่า "ปู" ครูชี้ไปที่ภาพปู

ขั้นสอน

1. ครูวางภาพปลาลงบนโต๊ะ ครูพูดว่าปลาอยู่ไหน ให้เด็กชี้ไปที่ภาพปลา ถ้าเด็กไม่ทำ ครูจับมือเด็กชี้ ไปที่ภาพปลาให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
2. ครูบอกเด็กว่า ครูจะขอภาพปลา เมื่อเด็กได้ยินเสียงให้หยิบภาพปลา ส่งให้ครู ครูพูดว่า ครูขอ "ปลา" พร้อมทั้งทำท่าขอโดยครูแบมือขอปลาจากเด็ก (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง)
3. ครูวางภาพปูลงบนโต๊ะ ครูพูดว่าปูอยู่ไหน ให้เด็กชี้ที่ภาพปู ถ้าเด็กไม่ทำครูจับมือเด็กชี้ไปที่ภาพปูให้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)
4. ครูบอกเด็กว่าครูขอภาพปู เมื่อได้ยินเสียงครูขอภาพปู ให้เด็กหยิบภาพปู ส่งให้ครู ครูพูดว่าครูขอ "ปู" พร้อมทั้งแบมือขอภาพปู จากเด็กให้เด็กหยิบภาพปู ส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 5 ครั้ง)

5. ครูนําภาพ และภาพปลา มาวางบนกันบนโต๊ะ ครูบอกเด็กว่าครูจะขอภาพปลา และภาพ เมื่อเด็กได้ยินเสียงครูขอภาพปลาหรือภาพ ให้เด็กหยิบภาพปลา หรือภาพ ตามที่เด็กได้ยินเสียงส่งให้ครูได้ถูกต้อง ครูใช้กระดาษแข็งปิดปาก พร้อมทั้งพูดว่าขอภาพปลา และขอภาพ สลับกัน ให้เด็กหยิบภาพ และภาพปลา ส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 6 ครั้ง คือ ขอภาพปลา 3 ครั้ง และขอภาพ 3 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถหยิบภาพ และภาพปลาส่งให้ครูได้ถูกต้อง 4 ครั้ง
ใน 5 ครั้ง

แผนการสอน บทที่ 8 การฝึกจำแนกเสียงคำพูด ครั้งที่ 5

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนแล้ว เด็กสามารถเลือกภาพปลา ภาพปู ภาพถ่ายของพ่อ ภาพถ่ายของแม่ และภาพถ่ายของเด็ก ส่งให้ครูได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฝึกจำแนกเสียงพูด ปลา ปู พ่อ แม่ และชื่อเด็ก

อุปกรณ์

ภาพปลา ภาพปู ภาพถ่ายของพ่อ ภาพถ่ายของแม่ ภาพถ่ายของเด็ก

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูทบทวนความรู้เดิม โดยครูนำภาพปลา และภาพปู วางบนโต๊ะ ครูพูดว่าครูขอภาพปลา และภาพปูสลับกัน ให้เด็กหยิบภาพปลาและภาพปูส่งให้ครูได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง ขอภาพปู 2 ครั้ง ขอภาพปลา 2 ครั้ง)

ขั้นสอน

1. ครูวางภาพปลา ภาพปู ภาพถ่ายของพ่อ ภาพถ่ายของแม่ และภาพถ่ายของเด็กลงบนโต๊ะ เพื่อให้เด็กได้เลือก ครูพูดว่า ครูขอรูปพ่อ ให้เด็กเลือกหยิบภาพพ่อ ส่งให้ครู ครูกระตุ้นให้เด็กโดยการแบมือยื่นออกไปทำท่าขอรูปพ่อ ครูพูดว่าครูขอรูปแม่ให้เด็กเลือกหยิบภาพแม่ส่งให้ครู ให้ถูกต้อง ถ้าเด็กทำผิดถูกต้องครูกล่าวชมเชย ครูพูดว่าครูขอ รูป... (ชื่อเด็ก) ให้เด็กเลือกหยิบรูปของเด็กส่งให้ครู ทำเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป จนครบทุกภาพ โดยให้เด็กมีโอกาสเลือกหยิบภาพ ภาพละ 2 ครั้ง

2. ครูชี้ไปที่พ่อหรือแม่ของเด็ก พร้อมทั้งถามเด็กว่ารูปของพ่อหรือของแม่อยู่ไหน ครูชี้ไปที่ภาพต่าง ๆ ที่วางอยู่บนโต๊ะ ให้เด็กเลือกหยิบภาพพ่อหรือแม่ที่อยู่บนโต๊ะส่งให้ครู ได้ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

3. ครูชี้ไปที่ตัวเด็ก พร้อมทั้งถามเด็กว่า รูปของเด็กอยู่ไหน (ชื่อเด็ก) ให้เด็กเลือก
หีบภาพของตนที่วางอยู่บนโต๊ะส่งให้ครูได้ถูกต้อง โดยครูพยักหน้าเป็นการตอบรับ พร้อมทั้งพูดว่า
ถูกต้อง (ทำเช่นนี้ 2 ครั้ง)

ประเมินผล

สังเกตจากการที่เด็กสามารถเลือกหีบภาพปลา ภาพปู ภาพถ่ายของพ่อ ภาพถ่ายของแม่
และภาพถ่ายของตนเอง ส่งให้ครูได้ถูกต้อง 4 ครั้งใน 5 ครั้ง

แบบประเมินผลหลังเรียน แต่ละขั้นตอน

บทที่ 1

การฝึกฟังเสียง

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

แบบที่ 1 หรือขั้นที่ 1 ฝึกฟังเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูตีกลอง 5 ครั้ง เว้นระยะพอสมควรแต่ละครั้ง เด็กสามารถหยิบของเล่นในกล่องได้ถูกต้อง เมื่อได้ยินเสียงกลอง โดยไม่เห็นด้านกำเนิดของเสียง			
2. ครูเปิดเสียงเพลงจากวิทยุ 5 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกันพอสมควร เด็กสามารถวาดภาพการ์ตูน หรือภาพปลาลงตรงหน้าได้ถูกต้องที่ได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ			

แบบที่ 1 หรือชั้นที่ 1 ฝึกฟังเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูเปิดเสียงนาฬิกาปลุก 5 ครั้ง โดย เว้นระยะห่างกันพอสมควร แต่ละครั้ง เด็กสามารถจับตุ๊กตาที่นอนอยู่ให้ลุกขึ้น ได้ทุกครั้ง ที่ได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 2

การฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 2 หรือ ชั้นที่ 2 ฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูเปิดเสียงวิทยุ 5 ครั้ง เว้นระยะพอสมควรแต่ละครั้ง เด็กสามารถเขย่าเครื่องเคาะจังหวะเมื่อได้ยินเสียงเพลง และหยุด เมื่อไม่ได้ยินเสียง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง			
2. ครูทำเสียงต้ำน้ำพริก 5 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างพอสมควร แต่ละครั้ง เด็กสามารถนำภาพครกไปส่งในกล่องได้ถูกต้อง โดยเห็นต้นกำเนิดของเสียง			

บทที่ 2 หรือ ชั้นที่ 2 ฝึกฟังเสียงที่มีความหมาย	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูทวนเสียงตัวอักษร 5 ครั้ง แต่ละ ครั้งให้เด็กเลือกหยิบภาพตัวอักษร จากภาพอื่น ๆ ได้ถูกต้อง โดยไม่เห็น ตัวกำเนิดของเสียง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 3

การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 3 หรือ ชั้นที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูเรียกชื่อเด็ก 5 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกันพอสมควร แต่ละครั้งให้เด็กตอบสนองการได้ยิน ด้วยการยกมือได้ถูกต้อง			
2. ครูของภาพถ่ายของเด็ก ซึ่งวางอยู่กับภาพอื่น ๆ โดยพูดว่า "ขอรูป (ชื่อเด็ก)" จำนวน 5 ครั้ง แต่ละครั้งให้เด็กเลือกภาพถ่ายของตนส่งให้ครูได้ถูกต้อง			

บทที่ 3 หรือ ชั้นที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูเปิดเสียงเพลงจากวิทยุ 5 ครั้ง แต่ละครั้ง ให้เด็กตอบสนองต่อเสียง เพลง โดยการเต้นได้ถูกต้อง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 4

การฝึกทักษะ ในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 4 หรือ ชั้นที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูตีกลองให้เด็กหยิบภาพกลอง 1 ส่องในกล่อง จากนั้นครูตีฉิ่ง ให้เด็กหยิบภาพฉิ่ง 1 ส่องในกล่อง ทำสลับกันเช่นนี้ 5 ครั้ง			
2. ครูให้เด็กนั่งหันหลัง ครูตีกลองให้เด็กหยิบภาพกลอง 1 ส่องในกล่อง จากนั้นครูตีฉิ่งให้เด็กหยิบภาพฉิ่ง 1 ส่องในกล่อง ทำสลับกันเช่นนี้ 5 ครั้ง			

บทที่ 4 หรือ ชั้นที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูให้เด็กนั่งหันหลัง ครูตีกลอง เสียงดัง 1 ครั้ง ให้เด็กเลือกหยิบกระดาดผ่านาหนู จากนั้นครูตีกลองเสียงค่อย 1 ครั้ง ให้เด็กเลือกหยิบกระดาดผ่านเล็ก ทำเช่นนี้สลับกัน 5 ครั้ง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 5

การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 5 หรือ ชั้นที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทาง ของเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูตีกลองทางด้านซ้ายมือ และขวามือ ของเด็กสลับกันเช่นนี้ 5 ครั้ง ให้เด็ก ชี้บอกทิศทางที่ได้ยินเสียงได้ถูกต้อง 5 ครั้ง			
2. ครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก 5 ครั้ง แต่ละ ครั้งให้นาฬิกาปลุกใส่ลงในกล่องทางด้าน ซ้ายมือ และด้านขวามือของเด็ก เมื่อ ได้เสียงนาฬิกาปลุก ให้เด็กนำรูปภาพ นาฬิกาปลุกใส่ลงในกล่องได้ถูกต้อง			

บทที่ 5 หรือ ชั้นที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทาง ของเสียง	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครึ่ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครึ่ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครึ่ง/คะแนน
3. ครูให้เด็กปิดตา แล้วฟังเสียงนาฬิกา ปลุก ที่วางอยู่ในกล่อง 5 ครั้ง แต่ละ ครั้ง เมื่อเด็กได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก ให้เด็กหยิบภาพนาฬิกาใส่ลงในกล่อง ตามทิศทางที่ได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก (ด้านหน้า และด้านหลังของเด็ก) ได้ ถูกต้อง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 6

การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 6 หรือ ชั้นที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูให้เด็กถือธง ยืนห่างในระยะ 3 ฟุต ครูเรียกชื่อเด็ก 5 ครั้ง แต่ละครั้งให้เด็กชูธงขึ้นทุกครั้งที่ได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน			
2. ครูให้เด็กยืนห่างในระยะ 6 ฟุต ครูตีกลอง 5 ครั้ง แต่ละครั้งให้เด็กยกธงขึ้นทุกครั้งที่ได้ยินเสียงกลอง			

บทที่ 6 หรือ ชั้นที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะเวลาทางที่เพิ่มขึ้น	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูให้เด็กยืนห่างในระยะ 9 ฟุต ครู ตีกลอง 5 ครั้ง แต่ละครั้ง ให้เด็ก กระโดดขึ้น เมื่อได้ยินเสียงกลอง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 7

การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงรบกวน

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 7 หรือ ชั้นที่ 7 การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียง รบกวน	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. ครูเปิดวิทยุเสียงดังพอสมควร และให้เด็กอยู่ห่างในระยะ 3 ฟุต แล้วเรียกชื่อเด็ก 5 ครั้ง โดยเว้นระยะห่างกันพอสมควร แต่ละครั้งให้เด็กชูธง และมกกลงในดินน้ำมัน ที่ได้ยินเสียงเรียกชื่อของตน			
2. ครูเปิดวิทยุ เสียงดังพอสมควรให้เด็กอยู่ห่างในระยะ 6 ฟุต ครูตีกลอง 5 ครั้ง แต่ละครั้งให้เด็กติดตามกลองลงบนกระดาษแข็งให้ถูกต้อง			

บทที่ 7 หรือ ชั้นที่ 7 การฝึกงานแยกเสียงที่ต้องการฟัง จากเสียง รบกวน	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูเปิดวิทยุ เสียงดังพอสมควรให้เด็ก อยู่ห่างในระยะ 3 ฟุต ให้เด็กนั่งหัน หลัง ครูตีกลอง 5 ครั้ง แต่ละครั้งให้ เด็กกระโดดขึ้น เมื่อได้ยินเสียงกลอง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

บทที่ 8

การฝึกการจําแนกเสียงพูด

แบบประเมินผล มีทั้งหมด 3 ข้อ แต่ละข้อเด็กจะต้องปฏิบัติตามกิจกรรมละ 5 ครั้ง ถ้าเด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 5 ครั้ง จะได้ 5 คะแนน ปฏิบัติได้ 4 ครั้ง ได้ 4 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 3 ครั้ง ได้ 3 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 2 ครั้ง ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ได้ 1 คะแนน เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้เลย ได้ 0 คะแนน

บทที่ 8 หรือ ชั้นที่ 8 การฝึกการจําแนกเสียงพูด	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
1. รูปภาพของเด็กและของแม่ วางบนโต๊ะให้เด็กมองหน้าพร้อมกับพูดขอภาพเด็ก หรือภาพแม่สลับกัน 5 ครั้ง แต่ละครั้ง ให้เด็กหยิบภาพตามที่ครูขอให้ถูกต้อง			
2. รูปภาพของเด็ก และของแม่ วางบนโต๊ะครูใช้กระดาษปิดปากแล้วพูดขอภาพของเด็ก และแม่สลับกัน 5 ครั้ง แต่ละครั้งให้เด็กหยิบภาพตามที่ครูขอให้ถูกต้อง			

บทที่ 8 หรือ ชั้นที่ 8 การฝึกการจำแนกเสียงพูด	ชื่อ - สกุล เด็ก		
	เด็กคนที่ 1 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 2 ครั้ง/คะแนน	เด็กคนที่ 3 ครั้ง/คะแนน
3. ครูนำภาพปลา และปู วางบนโต๊ะ ให้เด็กมองหน้าครู ครูพูดชื่อภาพปลา หรือปู สลับกัน ไป 5 ครั้ง แต่ละครั้ง ให้เด็กหยิบภาพตามที่ครูขอให้ถูกต้อง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)

เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ 0 คะแนน

บทที่ 1

หรือขั้นที่ 1 ฟังเสียง

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. เมื่อได้ยินเสียงกลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้งเด็กจะตอบสนองการได้ยิน โดยชี้ที่หูของตนหรือพยักหน้า			
2. เมื่อได้ยินเสียงกลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กจะตอบสนองการได้ยินเสียงโดยหยิบของเล่นใส่ลงในกล่องได้ถูกต้อง			
3. เมื่อได้ยินเสียงวิทยุ 3 ครั้ง แต่ละครั้งเด็กจะตอบสนองการได้ยินเสียง โดยชี้ที่หูของตนหรือแสดงท่าบอกว่ามีเสียง			
4. เมื่อได้ยินเสียงวิทยุ 3 ครั้ง แต่ละครั้งเด็กสามารถวางภาพปลา หรือภาพการ์ตูนลงตรงหน้าของตนได้ถูกต้อง			
5. เมื่อได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก 3 ครั้ง แต่ละครั้งเด็กสามารถจับตุ๊กตาที่นอนอยู่ให้ลุกขึ้นได้ถูกต้อง			
รวม			
— X			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)

เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ 1 ได้ 0 คะแนน

บทที่ 2

หรือขั้นที่ 2 ฟังเสียงที่มีความหมาย

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ 3 ครั้ง แต่ครั้ง เด็กแสดงท่าทางหรือบอกได้ว่ามีเสียงและชี้ได้ว่า เป็นเสียงจากวิทยุ			
2. เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ 3 ครั้ง แต่ครั้ง เด็กสามารถบอกหรือปรบมือตามเสียงเพลง ได้ถูกต้อง			
3. เมื่อได้ยินเสียงเพลงจากวิทยุ 3 ครั้ง (โดยไม่เห็น ต้นกำเนิดของเสียง) แต่ครั้ง เด็กสามารถเขย่า เครื่องเคาะจังหวะได้ถูกต้อง			
4. เมื่อได้ยินเสียงตลับภาพ 3 ครั้ง โดยเห็น ต้นกำเนิดของเสียง แต่ครั้งเด็กสามารถหยิบ ภาพคนใส่ลงในกล่องได้ถูกต้อง			
5. เมื่อได้ยินเสียงตลับภาพ 3 ครั้ง โดยไม่เห็น ต้นกำเนิดของเสียงแต่ละครั้ง เด็กสามารถเลือก ภาพคนตลับภาพจากภาพอื่น ๆ ได้ถูกต้อง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)

เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ 0 คะแนน

บทที่ 3

หรือขั้นที่ 3 การฝึกทักษะการตอบสนองต่อเสียง

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. เมื่อครูเรียกชื่อเด็ก 3 ครั้ง แต่ครั้งใดครั้งใดเด็กสามารถแสดงท่าทางชี้ตัวเองหรือยกมือได้ถูกต้อง			
2. เมื่อหยิบของ ของเด็ก เช่น รองเท้า จำนวน 3 ครั้ง และภาพว่าของใครแต่ละครั้งเด็กสามารถยกมือแสดงท่าทางตอบรับว่าเป็นของตนเองได้ถูกต้อง			
3. เมื่อครูขอภาพถ่ายของเด็ก 3 ครั้ง แต่ครั้งใดครั้งใดเด็กหยิบภาพถ่ายของตน ซึ่งวางปะปนอยู่กับภาพของบุคคลอื่นส่งให้ครูได้ถูกต้อง			
4. เมื่อครูเรียกชื่อเด็ก โดยไม่ให้เด็กเห็นปากของครู 3 ครั้ง แต่ครั้งใดครั้งใดเด็กสามารถยกมือขึ้นเหนือศีรษะได้ถูกต้อง			
5. เมื่อเปิดเสียงเพลง 3 ครั้ง แต่ครั้งใดครั้งใดเด็กสามารถตอบสนองต่อเสียงเพลง โดยการเต้นได้ถูกต้อง			
รวม			
- X			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)

เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

บทที่ 4

หรือขั้นที่ 4 การฝึกทักษะในการจำแนกเสียงที่แตกต่างกัน

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถนำภาพ ใส่ลงในกล่องได้ถูกต้อง			
2. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถนำภาพ จิ้ง ใสลงในกล่องได้ถูกต้อง			
3. เมื่อตีกลองให้มีเสียงดัง 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็ก แสดงท่าทางตกใจ หรือเอามือปิดหู เมื่อได้ยินเสียง กลองดัง			
4. เมื่อตีกลองเบา ๆ 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถ หยิบกระดาษแผ่นใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องหมายแทนเสียง ดัง ได้ถูกต้อง			
5. เมื่อตีกลองให้มีเสียงดัง 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็ก สามารถหยิบกระดาษแผ่นใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องหมาย แทนเสียงดัง ได้ถูกต้อง			
รวม			
— X			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)
 เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ 1 ได้ 0 คะแนน
 บทที่ 5

หรือขั้นที่ 5 การฝึกทักษะในการระบุตำแหน่ง และทิศทางของเสียง

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้งเด็กสามารถชี้ทิศทาง ที่ได้ยินเสียงกลองได้ถูกต้อง 2. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถยกมือ ตามทิศทางที่ได้ยินเสียงกลอง โดยไม่เห็นต้นกำเนิด ของเสียงได้ถูกต้อง 3. เมื่อครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก 3 ครั้ง เด็กสามารถนำ ภาพนาฬิกาปลุกในกล่อง ที่ได้ยินเสียงนาฬิกาปลุก ดังขึ้นได้ถูกต้อง 4. เมื่อครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก และวางลงทางด้านขวา มือ และซ้ายมือของเด็ก เด็กสามารถนำภาพนาฬิกา ปลุกในกล่องที่ได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้นได้ ถูกต้อง 3 ครั้ง โดยไม่เห็นต้นกำเนิดของเสียง 5. เมื่อครูตั้งเวลานาฬิกาปลุก และวางทางด้านหน้า และด้านหลังของเด็ก โดยเด็กไม่เห็นต้นกำเนิดของ เสียง เด็กสามารถหยิบภาพนาฬิกาปลุก ปลุกใน านกล่องตามทิศทางที่ได้ยินเสียงได้ถูกต้อง รวม			
- X			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)
 เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

บทที่ 6

หรือขั้นที่ 6 การฝึกฟังเสียงในระยะทางที่เพิ่มขึ้น

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 3 ฟุต แต่ละครั้งเด็ก สามารถหยิบของเล่นในกล่องได้ถูกต้อง			
2. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 6 ฟุต แต่ละครั้งเด็ก สามารถยกธงได้ถูกต้อง			
3. เมื่อตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 9 ฟุต แต่ละครั้งเด็ก สามารถยกธงได้ถูกต้อง			
4. เมื่อครูเรียกชื่อเด็ก ในระยะ 3 ฟุต 3 ครั้ง แต่ละ ครั้ง เด็กสามารถชูธงขึ้นได้ถูกต้อง เมื่อได้ยินเสียง เรียกชื่อของตนเอง			
5. เมื่อครูเรียกชื่อเด็กในระยะ 6 ฟุต 3 ครั้ง แต่ละ ครั้ง เด็กสามารถชูธงขึ้นได้ถูกต้อง เมื่อได้ยินเสียง เรียกชื่อของตนเอง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)

เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

บทที่ 7

หรือขั้นที่ 7 การฝึกจำแนกเสียงที่ต้องการฟังจากเสียงที่รบกวน

กิจกรรม	จำนวน ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. ครูตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 3 ฟุต แต่ละครั้ง ให้ เด็กติดตามพลองลงบนกระดานแข็งได้ถูกต้อง			
2. ให้เด็กล้มหงายหลัง ครูตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 3 ฟุต แต่ละครั้งให้เด็กกระโดดขึ้น ได้ถูกต้อง			
3. ครูตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 6 ฟุต แต่ละครั้ง ให้ เด็กติดตามพลอง ในกระดานแข็งได้ถูกต้อง			
4. ครูตีกลอง 3 ครั้ง ในระยะ 9 ฟุต แต่ละครั้ง ให้ เด็กติดตามพลอง ในกระดานแข็งได้ถูกต้อง			
5. ครูเรียกชื่อเด็ก ในระยะ 9 ฟุต 3 ครั้ง เมื่อเด็ก ได้ยินเสียงเด็กสามารถชูธงขึ้น และปักลงใน ดินน้ำมันได้ถูกต้อง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

แบบประเมินทักษะระหว่างทำกิจกรรม (แบบฝึกหัด)

เด็กปฏิบัติได้ถูกต้อง 1 ครั้ง ต่อ 1 คะแนน ถ้าทำไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

บทที่ 8

หรือชั้นที่ 8 ฝึกจำแนกเสียงพูด

กิจกรรม	จำนวน ๕ ครั้ง	คะแนน	หมายเหตุ
1. ครูพูดของรูปเด็ก 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถ หยิบรูปของตน ส่งให้ครูได้ถูกต้อง			
2. ครูพูดของรูปแม่ 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถ หยิบรูปแม่ ส่งให้ครูได้ถูกต้อง			
3. ครูพูดของรูปพ่อ 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถ หยิบรูปพ่อ ส่งให้ครูได้ถูกต้อง			
4. ครูใช้กระดาษบังปาก และพูดคำว่าปลา 3 ครั้ง แต่ละครั้ง เด็กสามารถหยิบภาพปลา ส่งให้ครูได้ ถูกต้อง			
5. ครูใช้กระดาษบังปาก และพูดคำว่าปู 3 ครั้ง แต่ละ ครั้ง เด็กสามารถหยิบภาพปู ส่งให้ครูได้ถูกต้อง			
รวม			
$\bar{X}$			
ร้อยละ %			

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสมคิด อามารักษ์

เกิดวันที่ 7 เดือน มกราคม พุทธศักราช 2494

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 14 หมู่ 5 ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม
จังหวัดเพชรบุรี

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

พ.ศ. 2513 ครูจัดวา โรงเรียนบ้านท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ. 2516 ครูตรี โรงเรียนวัดเพชรสุวรรณ (ช่วงสรประไพอนุสรณ์)
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

พ.ศ. 2528 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

พ.ศ. 2537 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

พ.ศ. 2540 หัวหน้างานวิจัยประเมินผลและบริการ หน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2504 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบันไดทอง (วิเศษศึกษา)

พ.ศ. 2507 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย

พ.ศ. 2510 ม.ศ.3 โรงเรียนพรหมานุสรณ์

พ.ศ. 2512 ป.กศ. วิทยาลัยครูเพชรบุรี

พ.ศ. 2514 ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูเพชรบุรี

พ.ศ. 2524 ค.บ. (เอกภาษาไทย) วิทยาลัยครูเพชรบุรี

พ.ศ. 2540 กศ.ม. วิชาเอกการศึกษาพิเศษ (สาขาการสอนผู้ที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการฝึกหัดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
ตามวิธีการของนอร์ทคอต (Northcott)

บทคัดย่อ
ของ
สมคิด อมาตย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

สิงหาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถในการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งได้รับการฝึกฟังตามขั้นตอนของนอร์ทคอต (Northcott)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ 26 เดซิเบลขึ้นไป ยังไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา อายุ 4 - 8 ขวบ อาศัยอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้ มีจำนวน 3 คน ได้รับการฝึกฟังตามวิธีการฝึกฟังของนอร์ทคอต (Northcott) จำนวน 40 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 17 มีนาคม 2540

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ การสอนฝึกฟัง 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) แผนการจัดประสบการณ์ทางการฟังแบบทดสอบ และแบบฝึกหัด

ผลของการศึกษาพบว่า

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเมื่อได้รับการฝึกฟัง 8 ขั้น ของนอร์ทคอต (Northcott) เด็กมีความสามารถทางการฟังสูงขึ้น

THE EFFECT OF AUDITORY TRAINING OF HEARING IMPAIRED
CHILDREN BY USING NORTHCOTT METHOD

AN ABSTRACT
BY
SOMKIT UMPARUK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University
August 1997

This study aimed to investigate the listening ability of the hearingimpaired children after attending Northcott Listening Practice.

The subjects consisted of 3 of four 4 to 8 year children with 26 decibels hearing loss or more in Changwat Petchaburi and still did not attend school. From 16th January to 17 March 1997, they all attended Northcott Listening Practice, 40 times with 30 minutes in each session.

The instrument used for collecting the data included eight - step - Northcott Listening Practice, Listening Experience Plan, test and exercise. The results indicated that the hearing impaired children gained more listening ability after attending eight - step - Northcott listening practice.